

participatie of realisatie

*besluitvorming en burgerparticipatie over een
jongerencentrum in Barendrecht*

Rekenkamer
BARENDRECHT

participatie of realisatie

*besluitvorming en burgerparticipatie over een
jongerencentrum in Barendrecht*

voorwoord

Het onderzoek van de rekenkamer naar de totstandkoming van het jongerencentrum is ook een onderzoek geweest naar de vraag of, hoe en wanneer burgers worden betrokken in het gehele besluitvormings- en totstandkomingsproces.

De burger moet in dit kader zeker niet worden beschouwd als enkel een verstorende factor, wiens belang kan worden geraakt en daardoor van overheidszijde zo snel mogelijk geneutraliseerd dient te worden. Hij of zij eist vooralles serieus te worden genomen. Serieus in die zin dat de diverse belangen - waaronder de zijne of de hare - op een zorgvuldige wijze moeten worden meegewogen in het besluitvormingsproces. Dat schept uiteraard de nodige eisen aan het handelen van de overheid, waarbij niet bij voorbaat al moet worden uitgegaan van de veronderstelling dat alle burgerlijke tegenstand samenhangt met het zogenoemde NIMBY principe.

Het is niet alleen de verantwoordelijkheid van de overheid om een goede en zorgvuldige afweging te maken tussen alle publieke en private belangen, maar uiteindelijk ook een afweging te maken, die op voldoende draagvlak bij alle partijen kan rekenen. Dat is zeker in situaties waarin de belangen scherp tegenover elkaar (komen te) staan geen gemakkelijke opgave. Niet voor het college, maar ook niet voor de raad.

Het onderhavige onderzoek heeft dit ook duidelijk aangetoond. Toch is er voor dit soort situaties een aantal vuistregels of uitgangspunten te formuleren die in elk traject waarin de belangen tussen burger en overheid niet synchroon lopen, en daarmee vaak voor de nodige politiek- bestuurlijke spanning zorgen, kunnen worden toegepast.

De belangrijkste daarvan betreft de regel dat beslissingen die de belangen van burgers rechtstreeks raken dienen voort te vloeien uit democratisch tot stand gekomen wet- en regelgeving dan wel gestoeld is op een expliciete en goed gecommuniceerde beleidsvisie, waarin duidelijk wordt aangegeven op grond van welke argumenten private belangen kunnen worden geraakt en aangetast. Daarnaast is het van belang dat de overheid de in zijn of haar belang geraakte burger vergaande mogelijkheden biedt om daadwerkelijk invloed uit te kunnen oefenen op de feitelijke besluitvorming. Het onderzoek leert dat aan deze uitgangspunten niet altijd in voldoende mate is voldaan.

Het rapport bevat in het verlengde hiervan een aantal aanbevelingen die de altijd aanwezige spanning tussen private en publieke belangen - zoals bij de totstandkoming van een jongerencentrum - mogelijk kan verlichten.

Voor haar onderzoek heeft de rekenkamer veel informatie verzameld en vele interviews afgenomen. De rekenkamer is alle contactpersonen en geïnterviewden zeer erkentelijk voor hun coöperatieve medewerking. Het onderzoek is uitgevoerd door Rutger Smit en Shona Dickson (projectleider).

Paul Hofstra
Directeur Rekenkamer Barendrecht

deel 1 bestuurlijke nota

1 inleiding

- 11 1-1 aanleiding en focus
- 11 1-2 probleemstelling

2 conclusies en aanbevelingen

- 13 2-1 tijdelijk
- 13 2-2 hoofdconclusies
- 14 2-3 toelichting hoofdconclusies
- 20 2-4 aanbevelingen
- 20 2-5 reactie college van B en W
- 23 2-6 nawoord rekenkamer

deel 2 nota van bevindingen

1 inleiding nota van bevindingen

- 29 1-1 aanleiding
- 29 1-2 probleemstelling
- 30 1-3 beoordeling burgerparticipatie

2 jeugdbeleid en financiën

- 33 2-1 inleiding
 - 33 2-1-1 onderzoeksvraag
 - 33 2-1-2 normen
- 34 2-2 jeugdbeleid: behoefte en invulling van een jongerencentrum
 - 34 2-2-1 jongerenpopulatie in Barendrecht
 - 34 2-2-2 Jeugdbeleid
- 38 2-3 financiën

3 reconstructie besluitvorming

- 41 3-1 inleiding
 - 41 3-1-1 onderzoeksvragen
 - 41 3-1-2 leeswijzer
- 41 3-2 1998 – 2008: van wens naar besluit
 - 41 3-2-1 behoefte en wens voor een jongerencentrum
 - 42 3-2-2 een dubbelbesluit: disco en jongerencentrum
 - 42 3-2-3 jongerencentrum voor het eerst concreet in
- 43 3-3 informatieve notitie jeugdbeleid: uitstel besluit definitief
- 44 3-4 2008: bepalen van (een mogelijke) locatie
 - 44 3-4-1 ambtelijke en bestuurlijke voorbereidingen in
 - 45 3-4-2 beleidskader: 'Ruimte voor jongeren' en motie
 - 46 3-4-3 gemeentebestuur geeft voorkeur aan locatie Voordijk
- 47 3-5 begin 2009: tijdelijk jongerencentrum gaat niet door
 - 49 3-5-1 motie 'jeugd in Barendrecht'
- 49 3-6 2009 – 2010: locatie Voordijk wordt vastgesteld en weer
- 51 3-7 intermezzo: terugblik en terug bij af

51	3-8	2010: programma van eisen jongerencentrum
51	3-8-1	eerst een PvE dan pas een locatie
54	3-8-2	commissie- en raadsbehandeling programma van eisen
54	3-9	2011: op zoek naar een geschikte locatie
54	3-9-1	de voorbereiding
56	3-9-2	het locatieonderzoek
59	3-9-3	het college spreekt een voorkeur uit
59	3-9-4	commissiebehandeling locatiekeuze
60	3-9-5	raadsbehandeling locatiekeuze
63	3-10	2012: de heroverweging van het programma van eisen
64	3-10-1	commissiebehandeling heroverweging PvE
66	3-10-2	raadsbehandeling heroverweging Programma van Eisen
66	3-11	analyse besluitvormingsproces en vertragende factoren

4 burgerparticipatie

69	4-1	inleiding
69	4-1-1	onderzoeksvragen
69	4-1-2	verantwoording burgerperspectief
70	4-1-3	normen
70	4-1-4	leeswijzer
70	4-2	participatiekader Barendrecht
71	4-3	traject 'jongerencentrum aan de Voordijk'
71	4-3-1	besluit locatie
73	4-3-2	inspraak commissievergadering Samenleving
74	4-3-3	schriftelijke bezwaren en reactie raad
76	4-3-4	informatiebijeenkomst
79	4-3-5	bewoners georganiseerd, inspraak en reactie gemeente
82	4-3-6	het interactieve traject: de klankbordgroep bijeenkomsten
85	4-3-7	een gezamenlijk advies van de klankbordgroep mislukt
87	4-4	traject jongerencentrum in de MFA Lagewei
87	4-4-1	communicatie tijdens en over het locatieonderzoek
90	4-4-2	opzet participatietraject heroverweging PvE: plan van
93	4-4-3	eerste fase participatietraject: individuele gesprekken
96	4-4-4	overleg over gebiedsvisie Lagewei
98	4-4-5	tweede fase participatietraject: werkbezoek
98	4-4-6	onduidelijkheid over uitleg amendement
100	4-4-7	derde fase participatietraject: plenaire sessies
104	4-4-8	gemeente rond traject alleen af
104	4-4-9	heroverweging programma van eisen
107	4-4-10	Jongerencentrum definitief in de MFA Lagewei

deel 3 bijlagen

113	bijlage 1	onderzoeksverantwoording
115	bijlage 2	normenkader
120	bijlage 3	geïnterviewde en geraadpleegde personen

121	bijlage 4	geraadpleegde documenten
126	bijlage 5	overzicht moties en amendementen
135	bijlage 6	burgerparticipatie
140	bijlage 7	locatieonderzoek 2011 uitkomst voor locatie MFA Lagewei
144	bijlage 8	fictief activiteitenoverzicht
145	bijlage 9	lijst van afkortingen

bestuurlijke nota

1 inleiding

1-1 aanleiding en focus

Rond de eeuwwisseling valt in Barendrecht het besluit om een jongerencentrum te bouwen. De realisatie ervan laat al jaren op zich wachten en tot op heden is het jongerencentrum nog niet gerealiseerd. Het vertraagde verloop van het traject rondom het dossier 'jongerencentrum' is de belangrijkste aanleiding voor dit rekenkameronderzoek.

Het onderzoek richtte zich enerzijds op het besluitvormingstraject en de factoren die van invloed zijn geweest op de lange duur van dit traject. Anderzijds is de kwaliteit van de organisatie en uitvoering van burgerparticipatie in verschillende fasen van het traject onderzocht. Burgerparticipatie is namelijk - in verschillende vormen - een factor geweest in het dossier 'jongerencentrum'.

1-2 probleemstelling

doelstelling

Voor het onderzoek zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- een reconstructie maken van het besluitvormingsproces rond de randvoorwaarden en de locatiekeuze voor een jongerencentrum en verklaren waarom dit is vertraagd;
- een oordeel geven over de behoorlijkheid en effectiviteit van de burgerparticipatie rondom het te realiseren jongerencentrum;
- aan de hand van de reconstructie en het oordeel over de burgerparticipatie conclusies trekken en aanbevelingen doen over het besluitvormingsproces en de wijze van burgerparticipatie.

vraagstelling

Voor het onderzoek zijn de volgende centrale vraag en deelvragen geformuleerd:

centrale vraag

Waarom is het besluitvormingsproces rond de randvoorwaarden en locatiekeuze voor een jongerencentrum in Barendrecht vertraagd en is de burgerparticipatie behoorlijk en effectief verlopen?

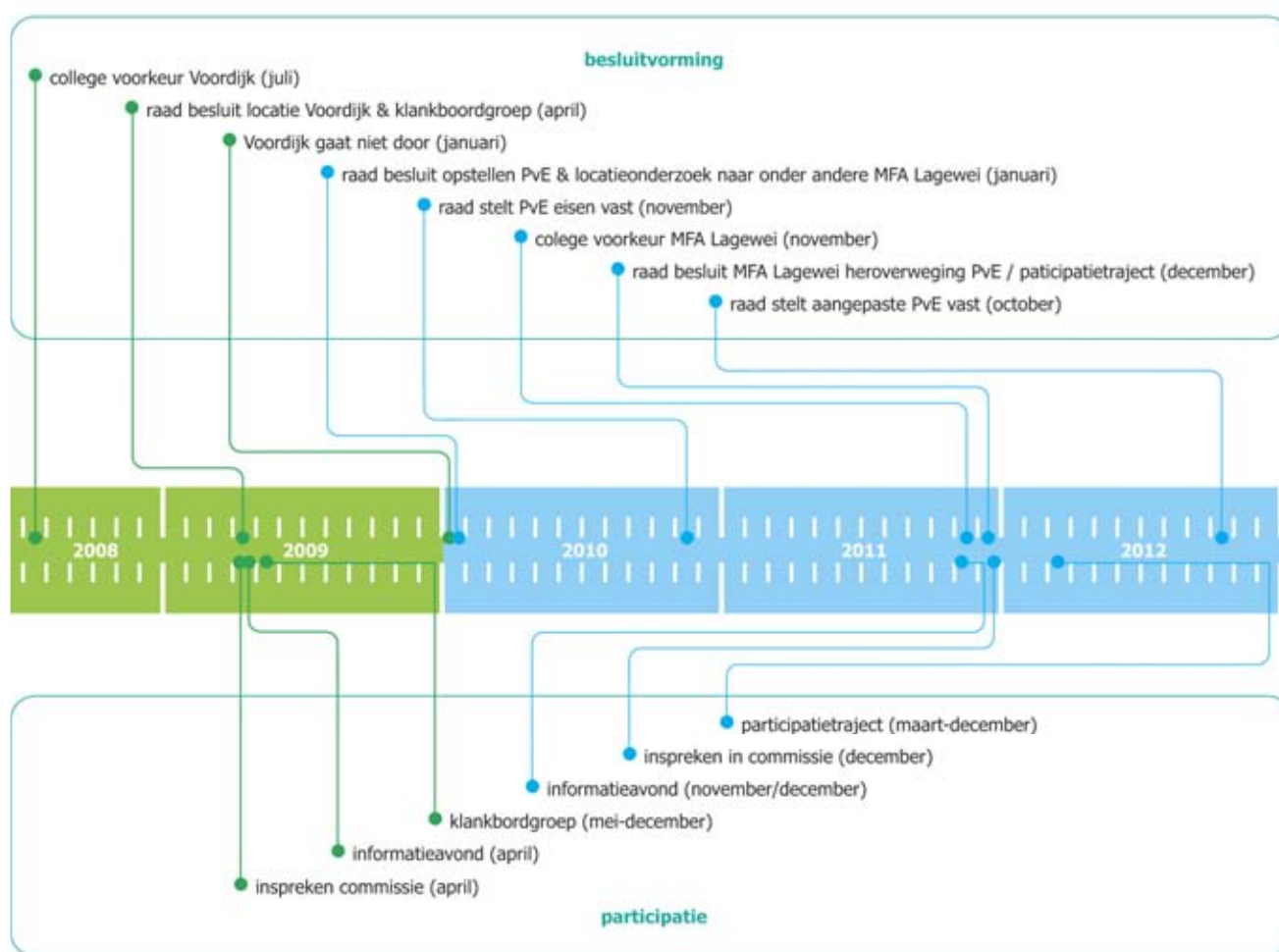
deelvragen

1. Wat is het jeugdbeleid van de gemeente Barendrecht en hoe heeft het financiële beeld rond het jongerencentrum zich ontwikkeld?
2. Hoe is het besluitvormingsproces rond de locatiekeuze en de randvoorwaarden voor het jongerencentrum verlopen?
3. Welke factoren hebben ervoor gezorgd dat het besluitvormingsproces rondom een jongerencentrum is vertraagd?
4. Op welke wijze en welk moment zijn burgers betrokken bij het opstellen van de randvoorwaarden en locatiekeuze voor het jongerencentrum?
5. Is de burgerparticipatie behoorlijk en effectief verlopen?

2 conclusies en aanbevelingen

2-1 tijdlijn

figuur 2-1: tijdlijn besluitvorming en burgerparticipatie jongerencentrum

2-2 hoofdconclusies

1. In 1998 wordt voor het eerst de wens voor een jongerencentrum geuit, in 2002 komt het voor het eerst in gemeentelijke plannen en in 2004 ligt er voor het

eerst een concreet besluit. Nu, 15 jaar, later is er nog steeds geen jongerencentrum gerealiseerd. Het besluitvormingsproces verloopt in eerste instantie zo traag omdat er tot 2006 geen bestuurlijke prioriteit is gegeven aan realisatie van een jongerencentrum.

2. Na 2006 is vertraging opgelopen doordat college en raad de maatschappelijke behoefte aan en invulling van een jongerencentrum onvoldoende hebben onderbouwd. Daarnaast zit er geen logische volgorde in de kaderstelling, het vaststellen van een Programma van Eisen en besluitvorming over een locatie.
3. Het college is er niet in geslaagd burgerparticipatie altijd behoorlijk te laten verlopen. Belanghebbenden hebben dit ook zo ervaren. Ten eerste was er voor belanghebbenden onvoldoende reële ruimte om inhoudelijke invloed uit te oefenen, wat een constructieve dialoog bemoeilijkte. Ten tweede was de communicatie met belanghebbenden niet tijdig en van onvoldoende kwaliteit.
4. Mede door het niet altijd behoorlijke verloop is het college er niet in geslaagd burgerparticipatie effectief te laten verlopen. Bij beide voorgenomen locaties is geen sprake van een verbetering van interactie met belanghebbenden en is er onvoldoende draagvlak ontstaan.
5. Het college heeft de participatietrajecten onvoldoende en niet conform eigen beleid voorbereid en uitgevoerd.

2-3 toelichting hoofdconclusies

1. In 1998 wordt voor het eerst de wens voor een jongerencentrum geuit, in 2002 komt het voor het eerst in gemeentelijke plannen en in 2004 ligt er voor het eerst een concreet besluit. Nu, 15 jaar, later is er nog steeds geen jongerencentrum gerealiseerd. Het besluitvormingsproces verloopt in eerste instantie zo traag omdat er tot 2006 geen bestuurlijke prioriteit is gegeven aan realisatie van een jongerencentrum.

bestuurlijke prioriteit

- De Jeugdraad Barendrecht adviseert de gemeente in 1998 plannen te ontwikkelen om te komen tot een jeugdhuis voor jongeren in de middelbare schoolleeftijd.
 - In 2002 komt een jongerencentrum voor in het beleidsprogramma 2002 – 2006. Hierin wordt voor het eerst geschreven over ‘volwaardige jeugdvoorzieningen en voldoende ontmoetingsplaatsen voor jongeren’.
 - Het eerste collegebesluit over een jongerencentrum valt in 2004. Dan neemt het college een dubbelbesluit waaruit blijkt dat er zowel een jongerencentrum met de functies “jeugdopvang en preventie” als een uitgaanscentrum (discotheek) in Barendrecht moeten komen.
 - In 2006 worden de wens uit 1998, het plan uit 2002 en het besluit uit 2004 omgezet in een bestuurlijke prioriteit door de realisatie van een jongerencentrum in het collegeprogramma 2006 – 2010 op te nemen. Het jongerencentrum zou in het 4e kwartaal van 2007 moeten zijn gerealiseerd.
2. Na 2006 is vertraging opgelopen doordat college en raad de maatschappelijke behoefte aan en invulling van een jongerencentrum onvoldoende hebben onderbouwd. Daarnaast zit er geen logische volgorde in de kaderstelling, het vaststellen van een Programma van Eisen en besluitvorming over een locatie.

maatschappelijke behoefte en gewenste invulling

- De maatschappelijke behoefte aan een jongerencentrum betreft vooral het feit dat er veel jongeren in Barendrecht zijn. Een kwalitatieve duiding door het college van deze behoefte onder jongeren (bijvoorbeeld willen zij een ontmoetingsplek, een disco, etc.) ontbreekt.
- Ook is de gemeente diffuus over de wenselijke invulling van een jongerencentrum. Het is onvoldoende duidelijk of de gemeente met een jongerencentrum een uitgaanscentrum of een ontmoetingsplek voor jongeren bedoelt.
- Bij de wens voor de selectie van een eerste locatie (2008) heeft het college de gewenste invulling van een jongerencentrum nog niet helder geformuleerd. Het college heeft namelijk eerst tijd nodig om onderzoek te doen naar de invulling en haalbaarheid van een jongerencentrum.
- In een nieuw beleidskader 'Ruimte voor jongeren' (juni 2008) gaf het college aan dat het de invulling en haalbaarheid van een jongerencentrum nog moet specificeren. Het kader wordt door de raad overwegend beoordeeld als onvoldoende. Met name omdat er weinig nieuws in het beleidskader staat en er geen concrete voorstellen voor een permanent jongerencentrum worden gedaan. Het beleidskader wordt desondanks ongewijzigd vastgesteld.

locatiekeuzes

- Voor zowel de locatie Voordijk als locatie MFA Lagewei geldt dat omwonenden uit andere hoofde al overlast van jongeren ervaren, voorafgaand aan de realisatie van een jongerencentrum. Bij Voordijk is sprake van jeugd die 's nachts vertrekt van uitgaansgelegenheden bij het Karel Doormanplein. In de wijk Lagewei is onder andere sprake van verkeersoverlast van fietsende jeugd als gevolg van de aanwezigheid van middelbare scholen. Deze reeds bestaande ervaren overlast is niet meegewogen bij de selectie van de locaties.
- In geen van de locatieonderzoeken is de maatschappelijke inpasbaarheid van een jongerencentrum meegenomen. Er is voor de tweede locatiekeuze wel een omgevingsanalyse gemaakt, maar deze is niet verwerkt in het locatieonderzoek.
- De locatie Voordijk wordt uiteindelijk teruggetrokken vanwege onvoldoende voorbereiding en onderbouwing van de locatiekeuze. De raad keert zich om drie belangrijke redenen tegen de locatie: er is sprake van een onzorgvuldig veiligheidsadvies, belanghebbenden, het jongerenwerk en de politie beoordelen de locatie als ongeschikt en er is sprake van een afwijkend programma van eisen waarin belangrijke door de raad vastgestelde kaders (bijv. capaciteit en vloeroppervlakte) zijn veranderd.
- Uit het handelen van raad en college na afwijzing van de locatie Voordijk blijkt dat eerder gestelde randvoorwaarden en locatieonderzoeken niet bruikbaar zijn. Het college stelt namelijk voor een nieuw Programma van Eisen (PvE) vast te stellen en de raad om opnieuw een breed locatieonderzoek te doen. Er wordt voorbijgegaan aan de eerste logische stap namelijk het vooraf helder krijgen van de maatschappelijke behoefte en gewenste invulling van een jongerencentrum.
- Tijdens de voorbereiding voor de tweede locatiekeuze (MFA Lagewei) blijkt dat 'nut en noodzaak' voor een jongerencentrum opnieuw niet voldoende onderbouwd is. In het locatieonderzoek wordt opnieuw de vraag gesteld naar de behoefte aan een jongerencentrum. Dit doet men door een vrijetijdsbestedingsonderzoek en enquête onder jongeren uit te voeren. Een logischere volgorde is om eerst een behoefteonderzoek te doen, op basis daarvan een PvE vast te stellen en dan op basis van volledige en heldere criteria een locatieonderzoek te doen.

- Ook wordt door ambtenaren in overleggen ter voorbereiding van de tweede locatiekeuze 'nut en noodzaak' van een jongerencentrum nog ter discussie gesteld. Dat betekent dat maatschappelijke behoefte en gewenste invulling onvoldoende helder zijn.
 - Uit het handelen van de raad blijkt dat het eerder vastgestelde PvE voor de tweede locatiekeuze onvoldoende is onderbouwd. De raad is namelijk van mening dat het PvE onvoldoende passend is voor de locatie Lagewei. Via een amendement op de locatiekeuze MFA Lagewei draagt de raad het college op een participatietraject op te zetten om een op de locatie toegespitst PvE te realiseren.
3. *Het college is er niet in geslaagd burgerparticipatie altijd behoorlijk te laten verlopen. Belanghebbenden hebben dit ook zo ervaren. Ten eerste was er voor belanghebbenden onvoldoende reële ruimte om inhoudelijke invloed uit te oefenen, wat een constructieve dialoog bemoeilijkte. Ten tweede was de communicatie met belanghebbenden niet tijdig en van onvoldoende kwaliteit.*
- Voor het participatietraject Voordijk geldt dat er na vaststelling van de locatie door de raad er geen ruimte meer was om over een andere locatie te spreken. De locatiekeuze stuitte echter op veel bezwaren van belanghebbenden. Omdat de raad geen ruimte bood voor alternatieve locaties, was het voor het college en belanghebbenden niet mogelijk een constructieve dialoog te voeren.
 - Het college heeft expliciet besloten om niet inhoudelijk in te gaan op schriftelijke en mondelinge inspraakreacties van omwonenden (waaronder mogelijke alternatieven voor de locatie). Hiermee koos het college er bewust voor om de dialoog niet aan te gaan.
 - De ontstane patstelling 'locatie is wel/niet geschikt' tijdens het participatietraject Voordijk kon volgens betrokkenen (klankbordgroep jongerencentrum Voordijk) alleen doorbroken worden door eerst over de randvoorwaarden te spreken en vervolgens over de locatie. Even later in het proces heeft het college toch bij voorbaat vastgehouden aan de locatie waardoor het overleg in de klankbordgroep is mislukt.
 - De raad heeft een amendement aangenomen om de PvE voor de locatie MFA Lagewei te heroverwegen. Dit amendement heeft betrekking op het wegnemen van het risico van potentieel ondraaglijke overlast. De raad heeft hiermee verwachtingen gewekt bij belanghebbenden. Het uiteindelijke PvE is echter niet wezenlijk anders geworden waardoor de gewekte verwachtingen niet zijn uitgekomen. Het gevolg is dat belanghebbenden waarmee de gemeente in gesprek was het optreden van de raad en het college als onbehoorlijk hebben ervaren.
 - Het desbetreffende amendement maakt niet helder wanneer er sprake is van (ondraaglijke) overlast. Dit heeft tijdens het burgerparticipatietraject geleid tot onoverbrugbare interpretatieverschillen tussen het college en belanghebbenden. Hierdoor vond er geen constructieve dialoog plaats. De gemeente heeft uiteindelijk vastgehouden aan wettelijke bepalingen rondom overlast zonder rekenschap te geven van mogelijke overlastervaring van belanghebbenden.
 - In de voorbereidingen van de realisatie van locaties Voordijk en MFA Lagewei gelden deadlines waardoor de burgerparticipatietrajecten onder tijdsdruk staan. In het participatietraject Voordijk is er namelijk sprake van een motie die stelt dat de eerste paal voor het jongerencentrum voor eind 2009 geslagen moet zijn. Deze deadline is later wat verlengd. Voor de tweede locatiekeuze geldt dat uitgangspunt is om realisatie van het jongerencentrum in deze collegeperiode mogelijk te maken. Ook dit leidt tot tijdsdruk. Het participatietraject PvE locatie MFA Lagewei stond

onder tijdsdruk door de deadline gesteld in het amendement om ultimo december 2012 een herijkt PvE vast te stellen. Belanghebbenden hebben ervaren dat het 'halen van de deadlines en voldoen aan de eis van participatie' belangrijker was dan behoorlijke participatie.

- De locatiekeuze Voordijk heeft het college niet tijdig gecommuniceerd. Belanghebbenden zijn pas kort voor het besluit over de locatie of, in het geval van de Kringloopwinkel die zou moeten worden verplaatst, niet geïnformeerd. Belanghebbenden voelen zich hierdoor slecht geïnformeerd, overvallen en voor een 'voldongen feit' geplaatst.
- Bij de locatiekeuze en het participatietraject Voordijk is sprake van onvoldoende kwaliteit van de informatievoorziening van het college aan belanghebbenden. Dit hebben zij ook zo ervaren. Het college heeft de communicatie naar de klankbordgroep verbeterd ten opzichte van de communicatie over de vaststelling van de locatie. Echter aan het eind van het traject blijft het college hier wederom in gebreke. Er wordt bijvoorbeeld niet (tijdig) gecommuniceerd over het feit dat de gemeente de voorzitter van de klankbordgroep heeft vervangen en het niet aanbieden van het opgestelde advies aan de raad.
- Voor het traject dat leidt tot de locatiekeuze MFA Lagewei geldt dat de communicatie meer op tijd is dan bij het traject Voordijk. De periode die ligt tussen het bekendmaken van de locaties, de inloopavonden daarover en de keuze voor MFA Lagewei is langer dan bij de vaststelling van de locatie Voordijk. Tussen de bekendmaking van de locaties en de uiteindelijke keuze ligt iets meer dan een maand. Niettemin wordt de lengte van deze periode door belanghebbenden als (te) kort ervaren. Ook dit heeft bijgedragen aan het gevoel voor een 'voldongen feit' te zijn geplaatst qua locatiekeuze.

4. *Mede door het niet altijd behoorlijke verloop is het college er niet in geslaagd burgerparticipatie effectief te laten verlopen. Bij beide voorgenomen locaties is geen sprake van een verbetering van interactie met belanghebbenden en is er onvoldoende draagvlak ontstaan.*

- Tijdens het participatietraject Voordijk is geen draagvlak van omwonenden voor een jongeren centrum op de Voordijk ontstaan.
- Er is vooraf geen zorgvuldige en onderbouwde afweging gemaakt hoe belanghebbenden bij de ontwikkeling van een jongeren centrum op de Voordijk te betrekken. Zo is bij de keuze voor de locatie geen participatiemogelijkheid geboden. Dit betekent dat signalen van een moeilijke maatschappelijke inpasbaarheid niet zijn opgepikt.
- Tijdens het participatietraject Voordijk is het draagvlak onder de maatschappelijke partners van de gemeente zelfs afgenomen. Zowel het jongerenwerk als de politie vinden dat er valide argumenten tegen de locatie zijn.
- Voor het participatietraject Voordijk heeft de raad doelen gesteld namelijk 'het herstel van vertrouwen' en een gezamenlijk advies van belanghebbenden en het college over het jongeren centrum. Deze zijn niet gehaald.
- Het communicatieplan voor het participatietraject Voordijk gaat onvoldoende in op het realiseren van deze doelen. Het communicatieplan gaat niet in op het herstellen van vertrouwen. Aan het doel om meer draagvlak te verkrijgen worden geen concrete acties verbonden.
- Het participatietraject voor de tweede locatiekeuze heeft niet bijgedragen aan draagvlak bij belanghebbenden voor de door de raad vastgestelde locatie MFA Lagewei.

- Uit het tweede locatieonderzoek komen drie geschikte locaties naar voren. Het college spreekt niettemin een voorkeur uit voor één van de locaties, namelijk MFA Lagewei. Het doet dit op basis van de criteria 'sociale controle' en 'aansluiting bij de doelgroep'. Maar deze criteria zijn niet gebruikt in het locatieonderzoek. De onderbouwing van het college voor de voorkeurslocatie is daarmee niet consistent met het locatieonderzoek. Dit alles heeft het verkrijgen van draagvlak onder omwonenden negatief beïnvloed.
- Belanghebbenden zijn niet betrokken bij de selectieprocedures voor de drie overgebleven locaties. Zij zijn pas geïnformeerd over de drie locaties, inclusief de voorkeurslocatie van het college, bij de verzending van de uitnodigingen voor de inloopavonden. Belanghebbenden van de uitgesproken voorkeurslocatie voelden zich hierdoor slecht geïnformeerd en overvallen.
- De raad heeft met een nipte meerderheid de tweede locatie MFA Lagewei vastgesteld. Een grote minderheid van de raad erkent dat de locatie MFA Lagewei qua maatschappelijke inpasbaarheid van een jongerencentrum, door druk op de wijk door overlast van schoolgaande jeugd, minder geschikt is. Dit deel van de raad vreest weinig draagvlak voor een positieve start van het jongerencentrum in de wijk Lagewei.
- Ook het participatietraject voor een passend PvE voor de locatie MFA Lagewei heeft niet geleid tot meer draagvlak voor een jongerencentrum.
- Het participatietraject voor herijking van het PvE voor MFA Lagewei wordt primair gestart naar aanleiding van een amendement van de raad. Het participatietraject is daarmee geen resultaat van een zorgvuldige en onderbouwde analyse van 'nut en noodzaak' van een jongerencentrum, afweging van verschillende belangen en inventarisatie van de ruimte voor inhoudelijke invloed van belanghebbenden. Hieruit zijn dan ook geen richtinggevende doelen voor participatie gekomen. Zulke doelen zijn later door de projectgroep specifieker gemaakt door het benoemen van prestaties als 'in te zetten op draagvlak' en 'een vastgesteld PvE'. Echter, dit wordt in het plan van aanpak niet doorgevoerd.
- De formulering van en toelichting op het amendement bieden ruimte aan interpretatieverschillen over de reikwijdte van de participatie. Zo is onvoldoende duidelijk wat de raad verstaat onder 'ondraaglijke overlast' en wat moet worden verstaan onder de zinsnede dat het 'potentiele risico op ondraaglijke overlast moet worden weggenomen'. De kaders in het amendement zijn daarmee onvoldoende specifiek voor een effectieve inrichting van het participatietraject.
- De interactie tussen het college en de belanghebbenden, in het bijzonder de BVL, is op scherp komen te staan, nadat geen overeenstemming kon worden bereikt over wat onder 'ondraaglijke overlast' kan worden verstaan. De BVL schort hierop het overleg op met de bedoeling terug te gaan naar de raad, omdat het van mening is dat het college zich niet houdt aan het amendement.
- Ondanks pogingen tot een verbeterde interactie tussen het college en belanghebbenden is het uiteindelijke PvE niet wezenlijk gewijzigd. Wat niet in lijn is met de aanleiding van het amendement.
- Het college en de raad hebben in zoverre geleerd van de ervaringen rond de locatie Voordijk, dat zij bij een volgende locatiekeuze eerst een algemeen PvE vaststelden alvorens een locatie te bepalen. Het uiteindelijke PvE bouwt echter wel voort op het voorgaande PvE. Zowel in het PvE als in de raad wordt onvoldoende aandacht besteed aan situationele randvoorwaarden zoals maatschappelijke inpasbaarheid en voldoende steun bij belanghebbenden. Daarmee is net als bij de locatie Voordijk onvoldoende rekening gehouden met het verkrijgen van draagvlak.

5. *Het college heeft de participatietrajecten onvoldoende en niet conform eigen beleid voorbereid en uitgevoerd.*
- Er is een notitie 'interactief beleid in Barendrecht', waarin onder andere een checklist voor burgerparticipatie is opgenomen. Dit kader is bij het gemeentebestuur en ambtenaren onvoldoende bekend. Het blijkt niet dat bij het inrichten en uitvoeren van burgerparticipatie voor het jongerencentrum de kaders uit deze notitie zijn gebruikt.
 - In het algemeen geldt dat participatie vooral wordt gedaan om 'draagvlak te vergroten' en 'beleid te verrijken'. Voor beide locatiekeuzes is dit niet doorvertaald in criteria en doelen. Wel heeft de raad voor het traject Voordijk bepaald dat er een communicatieplan moet komen voor 'herstellen van vertrouwen' en ervoor te zorgen dat het jongerencentrum met kennis van de buurt tot stand komt. Voor de participatietrajecten bij de tweede locatiekeuze en PvE MFA Lagewei geldt echter dat er geen inhoudelijke doelen van participatie, zoals 'draagvlak vergroten' en 'beleid verrijken', zijn vastgesteld.
 - Het college heeft zich bij de eerste locatiekeuze onvoldoende voorbereid op weerstand van belanghebbenden. Op de informatieavond was het college niet in staat inhoudelijk te reageren op kritische vragen van belanghebbenden. Dit is door hen ook als vreemd ervaren.
 - Ook is er vooraf geen afstemming geweest met samenwerkingspartners zoals de politie en de welzijnsstichting. Als dat wel het geval was geweest was het college wellicht beter in staat geweest om inhoudelijk te reageren op kritische vragen. Nu is het gevolg dat belanghebbenden onvoldoende overtuigd kunnen worden van de geschiktheid van de locatie Voordijk.
 - Dat het college de locatiekeuze Voordijk en het participatietraject daaromtrent niet voldoende heeft voorbereid blijkt ook uit het feit dat maatschappelijke partners van de gemeente (de welzijnsstichting en de politie) zich tegen de locatie zijn gaan keren. Zij zijn overtuigd geraakt door inhoudelijke tegenargumenten van onder andere omwonenden in de klankbordgroep.
 - In 2008 nam de gemeente het besluit om een tijdelijk jongerencentrum aan de Botter in tijdelijke leslokalen te realiseren. Dit besluit was niet goed voorbereid. Het was namelijk juridisch niet houdbaar, omdat de tijdelijke bouwvergunning inmiddels verstreken was en er daarom geen nieuwe kon worden verstrekt.
 - Het participatietraject rondom het PvE voor de locatie MFA Lagewei is door het college niet adequaat ingericht. Het college heeft niet zelf gekozen voor een participatietraject maar heeft dit opgedragen gekregen door de raad via het amendement. Een gevolg is dat een adequaat participatieplan ontbreekt en dus ook specifieke kaders en uitgangspunten voor de inrichting en uitvoering van het participatietraject.
 - Voor het plan van aanpak voor het participatietraject herijking PvE is op ambtelijk niveau een risicoanalyse gemaakt. Waarin 'onvoldoende draagvlak' wordt benoemd als groot risico. Het doel van het communicatieplan wordt daarmee teveel gericht op het beheersen van het risico op geen/onvoldoende maatschappelijk draagvlak. En dus niet primair gericht op het doel om draagvlak te verkrijgen.

2-4 aanbevelingen

De rekenkamer komt op basis van haar onderzoek en de conclusies tot de volgende aanbevelingen aan de gemeenteraad:

1. Start met het vaststellen van heldere en richtinggevende beleidskaders, in dit geval de maatschappelijke behoefte en gewenste invulling van een jongerencentrum, alvorens een locatie voor een (dergelijke) voorziening vast te stellen en burgerparticipatie te overwegen.
2. Draag het college op om voldoende tijd te investeren in de voorbereiding van een locatiekeuzetraject. Controleer dat het daarbij een logische volgorde toepast in de vaststelling van kaders, een Programma van Eisen en vervolgens besluitvorming over een locatie.
3. Weeg een besluit tot burgerparticipatie tijdig en zorgvuldig af door ten minste rekening te houden met de volgende factoren:
 - a Het doel van de burgerparticipatie, dit kan bijvoorbeeld zijn het verkrijgen van draagvlak of verrijken van beleid.
 - b Er dient tijd te zijn om burgers te betrekken en de participatie in een vroeg stadium te laten beginnen, dat wil zeggen voordat definitieve besluiten genomen zijn.
 - c Het gewicht van het algemeen belang ten opzichte van dat van individuele belangen en de mogelijke impact op de leefomgeving.
 - d Er is sprake van voldoende reële ruimte voor burgers om besluitvorming inhoudelijk te beïnvloeden en een dialoog te voeren.
4. Draag het college op om op basis van een dergelijke afweging eenduidige en realistische doelen voor een burgerparticipatietraject te formuleren en deze vast te leggen in een participatieplan. Voorbeelden zijn 'het verkrijgen van draagvlak' en 'het verrijken van beleid'.
5. Draag het college op de notitie 'interactief beleid in Barendrecht' op basis van de conclusies en aanbevelingen van dit rapport te herzien en stel dit beleidskader vast. Controleer vervolgens het gebruik van dit beleidskader bij een volgende overweging tot burgerparticipatie.

2-5 reactie college van B en W

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van het conceptrapport "Besluitvorming en burgerparticipatie jongerencentrum" van de Rekenkamer Barendrecht. Doel van het rapport is aanbevelingen te doen over het besluitvormingsproces en de wijze van burgerparticipatie. Op basis van haar bevindingen heeft de Rekenkamer conclusies getrokken en enkele aanbevelingen opgesteld voor toekomstige burger-participatie trajecten.

U heeft ons gevraagd een bestuurlijk wederhoor te geven op het rapport. In deze brief treft u hiertoe onze reactie aan, waarbij wij onderscheid maken tussen een algemene reactie, enkele specifieke zaken en de door u geformuleerde aanbevelingen.

Algemeen

Het vormgeven van burgerparticipatie in Barendrecht kan ons inziens niet los worden gezien van actuele maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de complexer wordende

samenleving, de toenemende individualisering en kritische, verwachtingsvolle burgers. Gelet op deze ontwikkelingen wordt het voor de overheid een steeds grotere uitdaging om zorgvuldige bestuurlijke besluiten te nemen. Hiermee hebben we ook te maken bij het realiseren van het jongerencentrum in Barendrecht. Met u zijn wij van mening dat het realiseren hiervan traag verloopt, vanuit de wetenschap dat de maatschappelijke wens om een jongerencentrum te realiseren al dateert uit 1998. Met belangstelling hebben wij kennis genomen van de verschillende oorzaken voor dit langlopende proces, die de Rekenkamer in een reconstructie van het proces nauwgezet heeft beschreven.

Wij spreken de verwachting uit dat wij als gemeente lessen kunnen trekken uit de conclusies en aanbevelingen om toekomstige burgerparticipatie trajecten zorgvuldiger en efficiënter in te richten en af te ronden.

Specifiek

Enkele aspecten van het rapport vergen specifieke aandacht, die wij hieronder nader zullen toelichten.

1. Realiseren van draagvlak / afwegen van algemene en individuele belangen
2. Nut en noodzaak van een jongerencentrum
3. Gehanteerde terminologieën
4. Omgevingsscan in tweede locatie-onderzoek
5. Heroverweging Programma van Eisen

1. Realiseren draagvlak / afwegen van algemene en individuele belangen

Een belangrijk criterium in de bestuurlijke afweging is het realiseren van draagvlak onder inwoners en maatschappelijke partners bij het realiseren van een maatschappelijke voorziening. Draagvlak betekent niet automatisch het eens zijn met de plannen, maar wel het begrijpen waarom bepaalde besluiten worden genomen. Wanneer een besluit gedragen wordt door een substantieel deel van de lokale samenleving, verkrijgt het een belangrijke meerwaarde ten opzichte van besluiten die kunnen rekenen op weinig draagvlak.

Het realiseren van maatschappelijke voorzieningen voor specifieke doelgroepen (waaronder jongeren) kent echter snel een NIMBY- (Not In My Back Yard) karakter. Tegen de voorziening wordt bezwaar gemaakt door omwonenden, die overlast vrezen dan wel een aantasting van de bestaande (en gewaardeerde) status quo van de directe woon- en leefomgeving. Het NIMBY-karakter bemoeilijkt tijdens een participatietraject het verkrijgen van voldoende draagvlak onder omwonenden, mede door vooraf ingeleurde beeldvorming. Het realiseren van dergelijke projecten kan bij omwonenden het gevoel geven dat zij niet of onvoldoende worden gehoord, omdat bij het nemen van een besluit door een bestuursorgaan het algemeen maatschappelijk belang veelal zwaarder weegt dan individuele belangen. De rol van de overheid is om hierbij een zorgvuldige afweging te maken, nadat zij alle belanghebbenden heeft gehoord en hiertoe een passende termijn in acht heeft genomen. Hierbij merken wij op dat een langere termijn niet automatisch meer draagvlak creëert onder omwonenden en zonder meer leidt tot een meer zorgvuldige afweging. Andere aspecten zijn hierbij ons inziens doorslaggevend, bijvoorbeeld de door de Rekenkamer genoemde logische volgorde van vaststelling van kaders, Programma van Eisen en locatiekeuze, maar ook een open communicatiewijze en een zorgvuldige beeldvorming.

De Rekenkamer biedt ons inziens in haar rapport waardevolle inzichten in toekomstige verbetermogelijkheden voor het vergroten van draagvlak, terugkijkend op

het verlopen proces. Het geeft anderszins ook aan dat het wegen van de diverse belangen in een burgerparticipatietraject bijzonder lastig is. Zo heeft de Rekenkamer ervoor gekozen wel de ervaringen en belevingen van omwonenden te inventariseren en mee te laten wegen, maar niet die van andere betrokken partijen, zoals de jongeren zelf, de politie en de kerk.

2. 'Nut en noodzaak' van een jongerencentrum

In het rapport is vermeld dat 'nut en noodzaak' voor een jongerencentrum onvoldoende zijn onderbouwd. Het is ons niet duidelijk of de Rekenkamer bij haar oordeel het feit heeft betrokken, dat de maatschappelijke behoefte naar en invulling van het jongerencentrum gebaseerd is op onder andere de Barendrechtse Barometer, het Vrijtijdsbestedingsonderzoek, de Externe Strategische Visie Barendrecht 2025 en diverse enquêtes onder jongeren. De gemeente Barendrecht heeft met de bouw van de nieuwbouwwijk Carnisselande in de afgelopen 15 jaar een behoorlijke bevolkingsgroei doorgemaakt, waarbij vooral het aantal jongeren sterk is toegenomen. Dit vraagt een groter en breder aanbod van jongerenvoorzieningen. Ons beleid is er onder andere op gericht dat de activiteiten ten aanzien van het jongerencentrum worden georganiseerd voor, door en vooral mét jongeren. Dit verhoudt zich niet met vooraf gedetailleerd omschreven jongerenprogramma's.

3. Gehanteerde terminologieën

In het concept-rapport lezen wij terminologieën, waarvan de kwalitatieve en kwantitatieve duiding ontbreekt, zoals "traag", "behoorlijk", "onvoldoende", "kwaliteit", "niet tijdig". Deze duidingen kunnen wij niet terugvinden in het door de Rekenkamer opgestelde normenkader. Wij verzoeken u om hierover in het definitieve rapport nadere helderheid te geven, omdat dit ons helpt bij het interpreteren en implementeren van de aanbevelingen bij burgerparticipatie.

4. Omgevingsscan in tweede locatieonderzoek

Uit het tweede locatieonderzoek voor het jongerencentrum komen drie geschikte locaties naar voren. In het Rekenkamerrapport wordt aangegeven dat het college een voorkeur uitspreekt voor één locatie, namelijk MFA Lagewei, op basis van de criteria 'sociale veiligheid' en 'aansluiting bij de doelgroep'. Daarbij wordt aangegeven dat deze criteria niet zijn gebruikt in het locatieonderzoek van de gemeente. Wij merken op dat wij Adviesbureau Seinpost hebben gevraagd een omgevingsscan uit te voeren naar de mogelijke invloeden van de vestiging van een jongerencentrum op het woon- en leefklimaat rondom de locaties. De omgevingsscan geeft een zo volledig mogelijk beeld van de feitelijke situatie met betrekking tot leefbaarheid en veiligheid in al zijn aspecten. Ook het veiligheidsaspect komt daarbij aan bod. De omgevingsscan maakte daarom wel degelijk onderdeel uit van het locatieonderzoek. Omdat de drie locaties gelijkwaardig waren te achten, hebben wij het als onze verantwoordelijkheid beschouwd om – in het licht van de sociale veiligheid – een keuze te maken voor een voorkeurslocatie. De raad heeft dit voorstel overgenomen.

5. Heroverweging Programma van Eisen

Het rapport stelt dat er ondanks pogingen tot een verbeterde interactie tussen de gemeente en belanghebbenden het uiteindelijke Programma van Eisen niet wezenlijk is gewijzigd. Hetgeen niet in lijn zou zijn met de aanleiding van het amendement. Naar onze mening gaat de Rekenkamer hier voorbij aan het feit dat het amendement van de raad niet tot doel had het Programma van Eisen te wijzigen, maar te heroverwegen. De heroverweging heeft uiteindelijk niet geleid tot grote wijzigingen, zoals blijkt uit het destijds genomen raadsbesluit.

Aanbevelingen Rekenkamer

Op basis van het onderzoek van de Rekenkamer onderschrijven wij de in het onderzoeksrapport opgenomen aanbevelingen van de Rekenkamer, met als doel hiervan lessen te trekken voor toekomstige participatietrajecten in Barendrecht:

1. Start met het vaststellen van heldere en richtinggevende beleidskaders, in dit geval de maatschappelijke behoefte en gewenste invulling van een jongerencentrum, alvorens een locatie voor een (dergelijke) voorziening vast te stellen en burgerparticipatie te overwegen.
2. Draag het college op om voldoende tijd te investeren in de voorbereiding van een locatiekeuzetraject. Controleer dat het daarbij een logische volgorde toepast in de vaststelling van kaders, een Programma van Eisen en vervolgens besluitvorming over een locatie.
3. Weeg een besluit tot burgerparticipatie tijdig en zorgvuldig af door ten minste rekening te houden met de volgende factoren:
 - a. Het doel van de burgerparticipatie;
 - b. Het tijdig betrekken van burgers en het aanvangen van de participatie in een vroeg stadium;
 - c. Het gewicht van het algemeen belang t.o.v. individuele belangen en de mogelijke impact op de leefomgeving;
 - d. Voldoende reële ruimte voor burgers om besluitvorming inhoudelijk te beïnvloeden en een dialoog te voeren.
4. Draag het college op om op basis van een dergelijke afweging eenduidige en realistische doelen voor een burgerparticipatietraject te formuleren en deze vast te stellen in een participatieplan.
Voorbeelden zijn 'het verkrijgen van draagvlak' en 'het verrijken van beleid'.
5. Draag het college op de notitie 'interactief beleid in Barendrecht' op basis van de conclusies en aanbevelingen van dit rapport te herzien en stel dit beleidskader vast. Controleer vervolgens het gebruik van dit beleidskader bij een volgende overweging tot burgerparticipatie.

Wij zullen de raad voorstellen om de aanbevelingen 1 tot en met 4 te verwerken in de in aanbeveling 5 genoemde herziening van de beleidsnotitie 'Interactief beleid in Barendrecht'. In afstemming met de raad streven wij ernaar om deze herziening nog in deze raads- en collegeperiode te bespreken en vast te stellen.

2-6 nawoord rekenkamer

De rekenkamer is verheugd dat het college lessen zal trekken uit de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek en dat het de aanbevelingen van het rapport onderschrijft. De rekenkamer is tevreden over het voornemen van het college om nog deze raads- en collegeperiode tot een herziening van de notitie 'interactief beleid in Barendrecht' over te gaan waarin alle aanbevelingen zullen worden verwerkt. Ten slotte spreekt de rekenkamer de verwachting uit dat het college en de raad in gesprek gaan over de oorzaken voor vertragingen in het besluitvormingsproces. Teneinde deze in de toekomst beter te beheersen en het besluitvormingsproces te verbeteren.

Het college geeft in haar reactie aan dat het realiseren van maatschappelijke voorzieningen voor specifieke doelgroepen (waaronder jongeren) snel een NIMBY-karakter kent, wat een effectieve uitkomst van participatie door burgers bemoeilijkt. De rekenkamer stelt daartegenover dat wanneer college en raad besluiten tot het instellen van burgerparticipatie zij verantwoordelijk zijn voor een behoorlijk en zo effectief mogelijk verloop. Onverlet of er (verwachte) NIMBY-effecten zullen optreden. Deze bestuurlijke verantwoordelijkheid vereist dat voorafgaand aan een besluit tot burgerparticipatie een zorgvuldige afweging en voorbereiding plaatsvindt. In de afweging moet rekening worden gehouden met een aantal aspecten en de vraag moet worden gesteld of burgerparticipatie het gewenste en meest geschikte middel is. De rekenkamer heeft daarvoor in aanbeveling drie een aantal concrete afwegingsfactoren opgenomen.

De afweging van het algemene tegenover het individuele belang is er daar één van. Het college noemt deze terecht ook in zijn reactie. Het kan zijn dat het algemene belang groter is dan het individuele en het gemeentebestuur besluit het algemene belang te laten prevaleren zonder burgerparticipatie in te stellen. Ook kan het bestuur besluiten tot minder intensieve vormen van interactieve beleidsvorming dan burgerparticipatie. Verwachtingen en tijdsbesteding van belanghebbenden kunnen hierdoor gericht worden beheerst. Dergelijke bestuurlijke besluiten dienen vanzelfsprekend altijd van een gedegen onderbouwing te worden voorzien. In de onderbouwing is de afweging van het algemeen ten opzichte van het individueel belang dan een belangrijk onderdeel. De rekenkamer merkt daarbij op dat dergelijke besluiten los staan van de wettelijk bepaalde inspraakmogelijkheden voor belanghebbenden.

De bestuurlijke reactie is voor de rekenkamer ook aanleiding voor de volgende opmerkingen over de conclusies en methodologie van het onderzoek.

Het college gaat in op een drietal conclusies uit het onderzoek. Allereerst geeft het aan dat de toepassing van een 'langere termijn niet automatisch meer draagvlak creëert'. De rekenkamer oordeelt dat tijdigheid van het betrekken van belanghebbenden mede wordt bepaald door de mate waarin participatie nog mogelijk is. Tijdens de onderzochte burgerparticipatietrajecten hebben belanghebbenden zich overvallen gevoeld en voor een voldongen feit geplaatst. De feitelijke tijd voor een reactie van belanghebbenden – hoewel ook deze kort was – is hier uiteindelijk minder relevant; het is vooral de ervaren tijdigheid door belanghebbenden die van invloed is op een effectief verloop van het proces.

Het college gaat ook in op de conclusie dat 'nut en noodzaak' van het jongerencentrum onvoldoende onderbouwd is. Bevindingen van de rekenkamer wijzen uit dat uit beleidsstukken blijkt dat maatschappelijke behoefte vooral gebaseerd is op het aantal jongeren in Barendrecht. Uit het vrijetijdsonderzoek komen verschillende wensen van jongeren naar voren waaronder een muziekcentrum en inloop- en ontmoetingscentrum. Deze invulling van een jongerencentrum is niet in voldoende mate richtinggevend geweest voor zorgvuldige beeldvorming, een locatiekeuze en effectieve burgerparticipatie. Het is namelijk onvoldoende duidelijk welke functie het jongerencentrum precies moet vervullen, hoe dit eruit moet gaan zien (is er sprake van een uitgaansgelegenheid of ontmoetingsplek?), en hoe dit verankerd is in- en voortbouwt op het gemeentelijk (jongeren)beleid. Dit blijkt bijvoorbeeld ook doordat het college in 2008 meer tijd nodig heeft om de invulling van een jongerencentrum te specificeren en ambtenaren bij de tweede locatiekeuze 'nut en noodzaak' ter discussie stellen. Mede hierdoor is zorgvuldige beeldvorming richting belanghebbenden moeilijk gebleken. Het idee dat een jongerencentrum een disco, muziekcentrum of uitgaansgelegenheid wordt, is bij belanghebbenden blijven bestaan. Dit heeft effectieve burgerparticipatie in de weg gestaan.

Het college verwijst ten derde naar de betrekking van omgevingsscans in het tweede locatieonderzoek. De rekenkamer stelt dat de selectie van locaties getrapd heeft plaatsgevonden, waardoor de omgevingsscan niet voor alle 14 locaties is uitgevoerd. Voor een adequate afweging van alle locaties is dit onvoldoende. Het belang dat het college toedicht aan de criteria 'sociale veiligheid' en 'aansluiting doelgroep' is hiermee niet adequaat geborgd. Een ander punt is dat in de omgevingsscan weliswaar de omgevingskenmerken rond drie locaties voor het jongeren centrum zijn onderzocht, maar dit is niet volledig gebeurd. Er is bijvoorbeeld niet onderzocht welke voorzieningen er al op een locatie aanwezig zijn en wat de huidige (over)last en druk op een locatie is. De onderzoeksvraag van de omgevingsscan betreft de invloed van een jongeren centrum op de wijk zonder daarbij bestaande omstandigheden en overlastsituaties in de wijk te betrekken.

Dan de methodologische opmerkingen van het college. Het college geeft aan dat de rekenkamer niet de ervaringen en belevingen van andere betrokken partijen, dan enkel de bewoners mee heeft gewogen. Dit is niet juist. De rekenkamer heeft naast vertegenwoordigers van de bewonersverenigingen ook contact gehad met bewoners die op eigen titel participeerden. Daarnaast is contact geweest met de gereformeerde gemeente Barendrecht, de Kringloopwinkel Barendrecht en het jongerenwerk Kijk op Welzijn. Ook zijn in het onderzoek bevindingen opgenomen ten aanzien van het standpunt van de politie en jongeren zelf.

Het college verzoekt de rekenkamer in haar reactie tevens om een nadere toelichting te geven op het gebruik van termen zoals "traag", "behoorlijk", "niet tijdig" of "onvoldoende" in relatie tot het normenkader. Deze termen zijn kwalificaties die de rekenkamer gebruikt om de weging van de norm weer te geven. Als er aan verschillende criteria van één of meerdere normen niet wordt voldaan, dan kan dit bijvoorbeeld worden gekwalificeerd als "onvoldoende" of "niet tijdig". In sommige onderzoeken kunnen normen ook ruimte laten voor een kwantitatieve duiding. Bijvoorbeeld zeven van de elf doelstellingen zijn gerealiseerd, of 45% van de subsidiegelden zijn rechtmatig vastgesteld. In dit onderzoek is alleen sprake van kwalitatieve wegingen.

OP DIT TERREIN GELDT EEN
VERBLIJFSVERBOD
TUSSEN 22.00 EN 06.00 h
(art. 2.64 APV Barendrecht)

nota van bevindingen

1 inleiding nota van bevindingen

1-1 aanleiding

Rond de eeuwwisseling valt in Barendrecht het besluit om een jongerencentrum te bouwen.¹ De realisatie ervan laat al jaren op zich wachten en tot op heden is het jongerencentrum nog niet gerealiseerd. Zo constateert de raad in de zomer van 2008 dat er beleidsmatig is vastgelegd, zowel in de notitie 'Ruimte voor jongeren' als in het collegeprogramma, dat er een jongerencentrum moet komen. Dit doet zij in een motie waarin zij aangeeft dat: *'verder uitstel of vertraging van de realisatie van een definitief jongerencentrum niet gewenst is'*.² Het college wordt opgedragen om een definitieve voorkeur uit te spreken voor een locatie voor een jongerencentrum op basis van een uit te voeren ruimtelijk onderzoek.

In maart 2009 constateren verschillende partijen uit de raad in een motie dat er *'tot op heden geen jongerencentrum binnen Barendrecht is gerealiseerd'* ondanks dat er *'al bijna een decennium unaniem politiek draagvlak is voor goede faciliteiten voor jongeren, met als belangrijkste doel een jongerencentrum'*.³ Dit verloop van het traject rondom het dossier 'jongerencentrum' is de belangrijkste aanleiding voor dit rekenkameronderzoek. Het onderzoek zal zich richten op het besluitvormingstraject en de factoren die van invloed zijn geweest op de lange duur van dit traject.

Daarnaast zal worden gekeken naar de kwaliteit van de organisatie en uitvoering van burgerparticipatie. Burgerparticipatie is – in verschillende vormen – een factor geweest in het dossier 'jongerencentrum'. In december 2011 is eindelijk het besluit gevallen om het jongerencentrum te realiseren in de nog te bouwen multifunctionele accommodatie (MFA) in de wijk Lagewei. Een eerdere politieke keuze voor de locatie Voordijk is uiteindelijk niet doorgegaan.⁴ Protesten van bewoners hebben hierbij een grote rol gespeeld.

1-2 probleemstelling

doelstelling

Voor het onderzoek zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- een reconstructie maken van het besluitvormingsproces rond de randvoorwaarden en de locatiekeuze voor een jongerencentrum en verklaren waarom dit is vertraagd;
- een oordeel geven over de behoorlijkheid en effectiviteit van de burgerparticipatie rondom het te realiseren jongerencentrum;

¹ De precieze start van het dossier Jongerencentrum is niet geheel duidelijk geworden uit dit onderzoek, wel is duidelijk dat het dossier al meer dan 10 jaar loopt.

² Gemeenteraad, motie jongerencentrum Barendrecht, 30 juni 2008.

³ Gemeenteraad, motie jeugd in Barendrecht, 2 maart 2009.

⁴ Het traject om te komen tot de locatie Voordijk heeft gelopen van de eerste helft van 2008 tot begin 2010.

- aan de hand van de reconstructie en het oordeel over de burgerparticipatie conclusies trekken en aanbevelingen doen over het besluitvormingsproces en de wijze van burgerparticipatie.

vraagstelling

Voor het onderzoek zijn de volgende centrale vraag en deelvragen geformuleerd:

centrale vraag

Waarom is het besluitvormingsproces rond de randvoorwaarden en locatiekeuze voor een jongerencentrum in Barendrecht vertraagd en is de burgerparticipatie behoorlijk en effectief verlopen?

deelvragen

1. Wat is het jeugdbeleid van de gemeente Barendrecht en hoe heeft het financiële beeld rond het jongerencentrum zich ontwikkeld?
2. Hoe is het besluitvormingsproces rond de locatiekeuze en de randvoorwaarden voor het jongerencentrum verlopen?
3. Welke factoren hebben ervoor gezorgd dat het besluitvormingsproces rondom een jongerencentrum is vertraagd?
4. Op welke wijze en welk moment zijn burgers betrokken bij het opstellen van de randvoorwaarden en locatiekeuze voor het jongerencentrum?
5. Is de burgerparticipatie behoorlijk en effectief verlopen?

1-3 beoordeling burgerparticipatie

burgerparticipatie

Voor het bepalen van de norm is aangesloten op de definitie voor burgerparticipatie van de Nationale ombudsman: *'burgerparticipatie is het betrekken van burgers in het algemeen of belanghebbenden in het bijzonder bij gemeentelijk beleid'*.⁵

Burgerparticipatie kan om verschillende redenen worden ingezet. Over het algemeen geldt dat het verkrijgen van draagvlak en een beter besluit, zowel qua beleid als qua democratisch gehalte, de algemene reden zijn voor de inzet van burgerparticipatie. In bijlage 4 is een overzicht opgenomen van wat burgerparticipatie is, wanneer het kan worden ingezet en wat kritische succesfactoren zijn.

normenkader: behoorlijkheid en effectiviteit

De opvattingen van de Nationale ombudsman worden ook gebruikt als het gaat om het beoordelen van burgerparticipatie in Barendrecht. De overkoepelende term die de ombudsman gebruikt om de overheid te beoordelen op haar gedrag is 'behoorlijkheid'. Dit is gebaseerd op professionele uitgangspunten, zoals de participatiewijzer van de Nationale ombudsman.

In het onderzoek zal de rekenkamer normen hanteren ter beoordeling van enerzijds de 'behoorlijkheid' en anderzijds de 'effectiviteit' van burgerparticipatie.⁶ De

⁵ De Nationale ombudsman 'we gooien het de inspraak in – een onderzoek naar de uitgangspunten voor behoorlijke burgerparticipatie', 17 september 2009.

⁶ Tijdens het onderzoek is gebleken dat de gemeente een eigen beleidskader 'Notitie interactief beleid in Barendrecht' heeft vastgesteld. Het is niet gebleken dat deze notitie is geïmplementeerd door het college, in hoofdstuk 4 geeft de rekenkamer daarover een oordeel. Mede omdat de

rekenkamer heeft hiertoe een normenkader ontwikkeld dat is opgenomen in bijlage 2. Normen die bij een betreffend hoofdstuk horen, worden ook daar opgenomen. Inhoudelijk is het relevant dat normen die gaan over behoorlijkheid vaak voorwaardelijk zijn voor de effectiviteit. Een voorbeeld is het moment waarop burgers worden geïnformeerd. Wanneer de tijdigheid hiervan (objectief maar ook subjectief) niet voldoet en dus onvoldoende behoorlijk is, heeft dat waarschijnlijk negatieve invloed op het verloop van de rest van het traject en dus de effectiviteit.

rekenkamer de notitie niet van te voren van de gemeente heeft gekregen en 'per toeval' heeft gevonden, heeft zij vastgehouden aan haar eigen vooraf opgestelde normenkader.

2 jeugdbeleid en financiën

2-1 inleiding

2-1-1 onderzoeksvraag

Voordat ingegaan wordt op het besluitvormingstraject inzake het jongerencentrum in de gemeente, is het relevant eerst kennis te nemen van de kaders en doelen van het jeugdbeleid. In dit hoofdstuk wordt daarom kort het jeugdbeleid in de gemeente Barendrecht vanaf de eeuwwisseling beschreven, met bijzondere aandacht voor de realisatie van een jongerencentrum. Ook wordt het financiële beeld rondom het jongerencentrum in kaart gebracht.

Daarmee wordt de volgende onderzoeksvraag beantwoord:

Wat is het jeugdbeleid van de gemeente Barendrecht en hoe heeft het financiële beeld rond het jongerencentrum zich ontwikkeld?

De rekenkamer heeft een aantal normen opgesteld voor beoordeling van de relatie tussen het jeugdbeleid en het jongerencentrum en het financiële budget, deze zijn opgenomen in paragraaf 2-1-2.

2-1-2 normen

tabel 2-1: normen beleid en financiën

norm	criteria
Er is gemeentelijk jeugdbeleid waarin de maatschappelijke behoefte en gewenste invulling van een jongerencentrum is onderbouwd	• Het is duidelijk welke maatschappelijke functie een jongerencentrum dient • Uit het beleid blijkt wat een jongerencentrum is, gerelateerd aan beleidsdoelen en maatschappelijke functie • In het beleid zijn volledige en specifieke randvoorwaarden voor de gewenste invulling van een jongerencentrum gedefinieerd
Het financiële budget voor het jongerencentrum is onderbouwd	• Het financiële budget is ten minste ingedeeld in een investeringsbudget, voorbereidingskosten en exploitatiekosten • Het financiële budget staat in relatie tot de beleidsambities

2-2 jeugdbeleid: behoefte en invulling van een jongerencentrum

Er is gemeentelijk jeugdbeleid. De behoefte en invulling van een jongerencentrum daarin is onvoldoende specifiek onderbouwd. De behoefte betreft vooral het feit dat er veel jongeren in Barendrecht zijn. Een kwalitatieve duiding hiervan ontbreekt. De gewenste invulling van het jongerencentrum blijft ook diffuus. Het is onvoldoende duidelijk of de gemeente met een jongerencentrum een uitgaanscentrum of een ontmoetingsplek voor jongeren bedoelt.

2-2-1 jongerenpopulatie in Barendrecht

De maatschappelijke behoefte aan een jongerencentrum is gerelateerd aan het feit dat Barendrecht een jonge gemeente is. Er is volgens de gemeente samenhang tussen de totale jongerenpopulatie en de behoefte aan fysieke ruimte. Een extern advies beaamt de behoefte aan opvangmogelijkheid voor 16+ jeugd.

Barendrecht is een jonge gemeente. Daarnaast is de gemeente Barendrecht in relatief korte tijd enorm gegroeid en veranderd. Onder andere door de komst van de Vinex-wijk Carnisselande. De jongerenpopulatie maakt een substantieel deel uit van de hele populatie en is over de jaren gegroeid. In verschillende beleidsstukken die de gemeente over de jaren heen heeft vastgesteld, wordt de relatief grote jongerenpopulatie genoemd als belangrijkste reden voor actief jeugdbeleid.

In de nota 'opgroeien en meegroeien' uit 2000 voorspelt de gemeente dat de totale bevolking over 10 jaar is gegroeid met 81%, de jeugdbevolking groeit volgens deze voorspelling met gemiddeld 76%. Relatief gezien is het aantal jongeren ruim 25% van de totale bevolking.⁷ Uit de jeugdagenda's blijkt dat de jongerenpopulatie naar schatting zelfs 30% uitmaakt van de hele populatie. Daarop wordt de volgende analyse gepleegd: 'Barendrecht is een jonge gemeente, en de komende 10 à 15 jaar blijft dat nog even zo. We zitten middenin de groei. (...) Is het nu al druk, straks wordt het alleen maar drukker, Het onderstreept de noodzaak om op alle fronten beleid te maken. Niet alleen nu, maar continu, tot ver in de toekomst'. In de bijlage van de jeugdagenda 2006-2008 is een door de gemeente gevraagd advies opgenomen waaruit blijkt dat er een opvangmogelijkheid nodig is voor 16+-jeugd.⁸

In 2008 is de analyse dat jongeren een omvangrijk deel van de Barendrechtse populatie uitmaken nog steeds actueel. In de notitie 'Ruimte voor jongeren' wordt deze helder verbonden met de behoefte aan ruimte voor jongeren: 'circa een derde van de Barendrechtse bevolking is onder de 23 jaar. Jeugd en jongeren vormen dus een belangrijke doelgroep voor ons beleid en we vinden het een speerpunt te investeren in deze groep. (...) Jongeren moet de ruimte krijgen om goed op te groeien. Niet alleen figuurlijk de ruimte, maar ook letterlijk. (...) De behoefte aan een jongerenvoorziening staat in samenhang met de totale behoefte die jongeren hebben aan ruimte.'⁹

2-2-2 Jeugdbeleid

Uit het jeugdbeleid blijkt onvoldoende specifiek wat een jongerencentrum is. De beleidsdoelen bieden hiervoor onvoldoende richting omdat deze vooral gericht zijn op het bieden van ruimte voor jongeren om zich te ontwikkelen tot volwassenen. Wat deze ontwikkeling precies inhoudt,

⁷ Gemeente Barendrecht, Nota 'opgroeien & meegroeien – Jeugdbeleid in Barendrecht 2000-2002', november 1999, p. 2-3.

⁸ Gemeente Barendrecht, Jeugdagenda's 2005-2006 en 2006-2008. In de laatste jeugdagenda betreft het ook bijlage 1 'Versteviging Barendrechts Jeugdbeleid', traject Van Ginneken advies.

⁹ Gemeente Barendrecht, Notitie 'Ruimte voor jongeren', april 2008.

is onvoldoende specifiek benoemd. Er kan worden geconstateerd dat het jongerencentrum een instrument is om deze ontwikkeling te waarborgen en dat beleidsdoelen zonder het centrum niet kunnen worden geconcretiseerd en gerealiseerd. De maatschappelijke functie van een jongerencentrum blijft ook diffuus. Er wordt zowel gerefereerd aan kenmerken van een uitgaanscentrum als een ontmoetingsplek. In eerdere stadia van het beleid wordt ook gerefereerd aan een opvangplek voor 16+ jeugd en een time-out voorziening voor leerplichtige jongeren. De meest recent opgestelde randvoorwaarden zijn vooral ruimtelijk van aard en gaan ook in op capaciteit en grootte van het centrum voor grootschalige activiteiten zoals kleine concerten.

nota 'opgroeien & meegroeien'

Begin 2000 heeft de gemeenteraad de nota 'opgroeien & meegroeien, jeugdbeleid in Barendrecht, 2000-2002' vastgesteld. Hierin wordt integraal jeugdbeleid voor de gemeente vastgesteld. De maatschappelijke context van jongeren en voorzieningen die er reeds zijn in Barendrecht worden beschreven en geanalyseerd. Ook wordt er een doelstelling geformuleerd:

Het optimaliseren van ontplooiingskansen voor jongeren in de gemeente, zodat zij in een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen opgroeien tot zelfstandige mondige volwassen leden van de maatschappij.

Daarnaast wordt apart aandacht besteed aan accommodaties voor jeugd- en jongerenwerk, inleidend wordt opgemerkt: 'Qua accommodaties voor jongerenwerk loopt Barendrecht momenteel erg achter. De komende jaren zal hier veel aandacht naar uitgaan.' Op dat moment staat de huidige accommodatie in Carnisselande 'the Wave' nog op de planning, wordt 'de Beuk' geherhuisvest en is er sprake van een mogelijke oprichting van een recreatief-uitgaanscentrum. Dit laatste wordt nog niet verder geconcretiseerd; het voornemen is dan het aanbod voor jongerenaccommodaties te herzien in een notitie over vrije tijdsbeleid voor jongeren. Deze notitie is er in die vorm niet gekomen. Het duurt tot eind 2004 totdat er een verder uitwerking van 'opgroeien & meegroeien' komt.

jeugdagenda's 'Barendrecht sterk voor een eigenwijs jeugdwerk'

In de periode 2005-2008 zijn twee afzonderlijke jeugdagenda's gepresenteerd die voortborduren op de notitie 'opgroeien & meegroeien'.¹⁰ In de jeugdagenda's wordt het beleidsveld 'jeugd' in de gemeente in kaart gebracht. Er wordt aandacht besteed aan de staat van de jeugd, de doelen die de gemeente heeft, initiatieven die ondernomen zijn en worden, etc. De jeugdagenda's geven daarmee een integraal overzicht van de 'staat van de jeugd in Barendrecht'. Ook blijkt dat de uitgangspunten en het doel van het jeugdbeleid zoals vastgesteld in 2000 nog onverkort gelden.

In de jeugdagenda 2005-2006 worden de 'leemtes in jeugdvoorzieningen aanbod Barendrecht' op basis van een extern onderzoek door PJ-partners benoemd.¹¹ Belangrijkste uitkomsten voor Barendrecht t.a.v. jongerencentrum waren:

- Vraag naar ontmoetingsplek 12-18 jarigen, weinig uitgaansgelegenheid voor 12-18 jarigen.

¹⁰ Gemeente Barendrecht, 'Jeugdagenda 2005-2006' en 'Jeugdagenda 2007-2008'.

¹¹ Het onderzoek van PJ-partners is eind 2003 in opdracht van Stadsregio uitgevoerd voor de BAR-gemeenten.

- De Beuk is nu teveel gericht op 20 jaar en ouder.
- Voor de jeugd vanaf 12 jaar is er niet veel te doen.
- Weinig plaatsten voor hangjeugd, een 'leuke' hangplek ontbreekt al helemaal.¹²

Verderop worden in het hoofdstuk 'vrije tijd en activiteiten' keuzes gemaakt voor de invulling van een uitgaanscentrum en jongerencentrum. Het uitgaanscentrum ofwel disco is primair voor vermaak.

Wat betreft een jongerencentrum is er nog geen 'blauwdruk'. Het 'Barendrechts concept' waarin de visie op het jongerencentrum wordt belegd, moet nog worden gemaakt. Er wordt wel al een aantal ideeën genoemd:

- volwaardig nieuw jongerencentrum naast de Beuk en de Wave, met programmering en begeleiding verzorgd door professionele jongerenwerkers;
- combinatie met sportschool (middels zelfverdedigingsport werken jongeren aan zelfdiscipline;
- jongerenwerk in de vorm van een verlengde schooldag i.s.m. het voortgezet onderwijs, gebruik makend van de faciliteiten aldaar;
- combinatie met time-out voorziening voor leerplichtige jongeren die uitvallen in het reguleren voortgezet onderwijs.¹³

In de jeugdagenda 2006-2008 wordt ook geen 'blauwdruk' gepresenteerd. Wel is in de tussentijd extern adviesbureau Van Ginneken de opdracht verleend een advies uit te brengen over de behoefte aan extra voorzieningen voor jongeren op het gebied van vrijetijdsbesteding. Dit is opgenomen als bijlage in de jeugdagenda. Daaruit volgt dat er behoefte is aan een opvangmogelijkheid voor 16+ jeugd/ V.O.-populatie die 'zich niet verdraagt in de woonomgeving'. Het advies richt zich ook op een aantal voorwaardelijke factoren voor de realisatie van een jongerencentrum. Zo blijkt bijvoorbeeld dat er geen grootschalige accommodatie noodzakelijk is maar een ruimte waar 150 tot 250 personen in kunnen. In het advies staat ook: 'om verkeerde associaties te voorkomen, is te overwegen om de benaming 'jongerencentrum' niet te kiezen'.¹⁴

De gemeente noemt zelf het volgende in de jeugdagenda: 'een accommodatie voor ongeveer 200 personen is o.i. voldoende en zal aan de sfeer, waar jongeren zo gevoelig voor zijn, een positieve bijdrage kunnen leveren'. Belangrijkste voorwaarde is dat de jongerenwerkers uit de voeten kunnen met de accommodatie. Er moeten een attractieve uitstraling vanuit gaan. Samenvattend:

- Binnen- en buitenkant aantrekkelijk voor de doelgroep; jeugdige uitstraling.
- Voorkomen stigmatisering: dus schoon gebouw binnen en buiten; niet al te uitgesproken naam of uitstraling; niet het imago van een opgelapt jeugd pand; aandacht voor alcohol- en drugsbeleid.
- Geluidsdicht, maar geen bunker.
- Aandacht voor ruimtelijke, stedelijke inpassing (o.a. ontsluiting, uiterlijk).
- Wettelijke eisen en vergunningen (akoestiek, externe veiligheid, luchtkwaliteit, kabels en leidingen, nutsvoorzieningen etc.).¹⁵

¹² Gemeente Barendrecht, 'Jeugdagenda 2005-2006', oktober 2004, p.11.

¹³ Gemeente Barendrecht, 'Jeugdagenda 2005-2006', oktober 2004, p. 31.

¹⁴ Gemeente Barendrecht, 'Jeugdagenda 2006-2008', september 2005 bijlage 1 'Versteving Barendrechts Jeugdbeleid', traject van Ginneken Advies.

¹⁵ Gemeente Barendrecht, 'Jeugdagenda 2006-2008', september 2005, p. 28.

Vervolgens wordt aangegeven dat er na 'principiële goedkeuring' een uitwerkingsvoorstel inclusief financiële paragraaf zal volgen. De gemeente heeft ook het voornemen om ten aanzien van de exploitatie gesprekken te voeren met de welzijnsstichting All-r-hande die het jongerenwerk in de gemeente verzorgt. Een dergelijk voorstel is toen niet opgesteld; in 2008 komt het jeugdbeleid – inclusief voorstellen voor een jongerencentrum – weer in de raad.

De beleidsdoelen die de gemeente heeft zijn onvoldoende specifiek voor het geven van een concrete invulling van het jongerencentrum. De maatschappelijk functie blijft diffuus omdat zowel gerefereerd wordt aan behoefte aan een uitgaansgelegenheid als aan een opvangplek voor 16+ jeugd en leerplichtige jongeren. Dit zou kunnen worden opgevat als jeugdzorg activiteiten.

notitie 'Ruimte voor jongeren' en randvoorwaarden jongerencentrum

De notitie 'Ruimte voor jongeren' is in juni 2008 vastgesteld door de gemeenteraad.¹⁶ In deze notitie wordt breed gekeken naar de totale 'ruimte' voor jongeren in de gemeente met als centrale vraag 'waar kunnen jongeren elkaar ontmoeten?'. De gemeente spreekt zich uit te willen zorgen voor een prettige en stimulerende omgeving om in op te groeien. Voor oudere kinderen zijn er minder mogelijkheden en daar wordt in de notitie verder op ingegaan. Het gaat dan om de doelgroep 12-18 jaar.

De gemeente acht zichzelf verantwoordelijk zorg te dragen voor de voorwaarden, in de openbare ruimte, voor jongeren om volwassen te worden. In de notitie is aangegeven dat het realiseren van een definitief jongerencentrum nog maximaal drie jaar op zich laat wachten, vanwege het zoeken naar beschikbare gronden en/of gebouwen. Om die reden zal er ook gewerkt worden aan het realiseren van een tijdelijke jongerenvoorziening die op korte termijn gerealiseerd kan worden.

In de notitie worden ook verschillende randvoorwaarden voor een definitief jongerencentrum genoemd. Het gaat onder meer om de volgende:

- Doel en doelgroep jongerenvoorziening; laagdrempelige voorziening met ruimte voor individuele als groepsgerichte aanpak, weekendopenstelling zodat jongeren ook dan in eigen gemeente kunnen blijven, jongeren van 16 t/m 21 jaar.
- Omvang; 350 jongeren zodat ook grootschalige activiteiten – zoals kleine concerten –
- kunnen worden georganiseerd.
- Eisen en wensen ten aanzien van de permanente locatie; bereikbaar voor jongeren uit heel Barendrecht, afstand tot woonhuizen is minimaal 50 meter, grondoppervlakte minimaal 1500 tot maximaal 2500 m², veiligheid van jongeren is gewaarborgd, loopafstand van andere voorzieningen zoals scholen, etc.
- Wensen ten aanzien van de binnenruimte; aantal ruimte inclusief doelomschrijving, totale ruimtebehoefte ligt naar verwachting tussen 450 en 650 m².
- Locatie; de locatie is essentieel voor het succes van een jongerencentrum, centraal gelegen plek, niet midden in een woonwijk maar ook niet op een bedrijventerrein, jongeren moeten gevoel krijgen welkom te zijn in de wijk, streven naar multifunctioneel gebruik.

¹⁶ Gemeente Barendrecht, notitie 'Ruimte voor jongeren', april 2008.

- Organisatie en bedrijfsvoering; stichting Alle-r-hande dagelijks beheer en eindverantwoordelijk, openingstijden worden nog bepaald, vrijwilligersbestand opbouwen.
- Kosten; beschikbare krediet is dan € 1.561.200,-.¹⁷

De randvoorwaarden gaan vooral in op ruimtelijke aspecten en geven zowel specificaties voor een jongerencentrum als uitgaansgelegenheid als meer rustige ontmoetingsplek.

2-3 financiën

Er zijn verschillende financiële middelen voor realisatie van het jongerencentrum. Er is sprake van een investeringsbudget dat in de loop der jaren is teruggeschroefd met meer dan een half miljoen euro. De gemeente heeft niet inzichtelijk gemaakt wat dit betekent voor de beleidsambities. Er zijn apart jaarlijkse exploitatiekosten gereserveerd. In hoeverre deze toereikend (zullen) zijn is niet onderbouwd. Daarnaast is er een voorbereidingskrediet, gefinancierd uit het investeringsbudget. Bepaalde voorbereidingskosten vallen hier niet onder en worden gefinancierd uit het jeugdbudget of de algemene middelen. Hoeveel deze kosten precies bedragen is onbekend.

Naast de beleidskaders is het relevant om ook de financiële kaders omtrent het jongerencentrum in beeld te hebben. Hoe heeft het financiële beeld zich ontwikkeld?

Het eerste financiële besluit in relatie tot het jongerencentrum valt wanneer in de voorjaarsnota 2004 een bestemmingsreserve van € 650.000 voor een jeugdvoorziening wordt gecreëerd. Tevens wordt er € 212.000 structureel beschikbaar gesteld voor de exploitatie van het jeugdwerk.¹⁸ In de jeugdagenda 2006-2008 wordt over deze bedragen gesteld dat met een budget van € 650.000 een bescheiden accommodatie kan worden neergezet en dat de structurele exploitatiebijdrage goede mogelijkheden biedt. Wel is een nadere financiële uitwerking noodzakelijk wanneer er meer duidelijk is over de uiteindelijke locatie en invulling van het jongerencentrum.¹⁹

Met het vaststellen van de begroting 2008 in oktober 2007 wordt een investeringskrediet van € 1.636.200 vastgesteld voor het jongerencentrum.²⁰ In 2008 en 2009 wordt een deel van dit investeringskrediet aangewend om andere (gerelateerde) zaken te financieren. Het gaat hierbij om bouwkundige aanpassingen aan het tijdelijke jongerencentrum aan de Botter voor een bedrag van € 75.000 en een investeringssubsidie van € 35.000²¹ voor een sleutelwerkplaats voor jongeren.²² Daarnaast is nog een deel van het krediet gebruikt om kosten die voortvloeien uit werkzaamheden rond de realisatie van het jongerencentrum aan de Voordijk te dekken. Onder andere hierdoor bedroeg het projectbudget in de begroting over 2009 € 1.572.000²³ en was het restantkrediet eind 2009 nog € 1.431.100.²⁴

¹⁷ Gemeente Barendrecht, notitie 'Ruimte voor jongeren', april 2008, p. 29 – 33.

¹⁸ Gemeente Barendrecht, 'Jeugdagenda 2006-2008', september 2005.

¹⁹ Gemeente Barendrecht, 'Jeugdagenda 2006-2008', september 2005, bijlage 1.

²⁰ Gemeenteraad, raadsbesluit 'begroting 2008, meerjarenbegroting 2009-2011', 29 oktober 2007.

²¹ Uit het betalingssysteem van de gemeente blijkt dat uiteindelijk € 27.000 subsidie is uitgekeerd.

²² College B en W, brief aan raad 'beantwoording raadsragen inzake kosten m.b.t. De Beuk en het tijdelijke jongerencentrum', 23 december 2008.

²³ Gemeente Barendrecht, 'Maatschappelijk investeren in Barendrecht; Begroting 2009', oktober 2008.

²⁴ Gemeente Barendrecht, E-mail ambtenaar, 26 oktober 2012.

In aanloop naar het vaststellen van de begroting 2010 komt het college met verschillende ombuigingsvoorstellen. Eén daarvan betreft het jongeren centrum. het college zegt hierover: “Wij zullen het ambitieniveau van het jongeren centrum opnieuw bekijken”. De financiële consequentie van het terugbrengen van de ambitie betekent dat het projectbudget wordt teruggeschroefd naar € 1.000.000.²⁵ In antwoord op vragen van de raad voegt het college hieraan toe: “Dit betekent wel dat (...) gezien moet worden in welke vorm, een accommodatie voor jongeren gerealiseerd kan worden. Dit vraagt herijking van de uitgangspunten en randvoorwaarden. (...) Samen met Alle-r-hande zullen wij kijken welk programma gerealiseerd kan worden voor het nu beschikbare bedrag.”²⁶ Van het bedrag van € 1.000.000 wordt € 50.000 als voorbereidingskrediet begroot.²⁷

In 2010 wordt gewerkt aan een programma van eisen en komt naar voren dat het niet duidelijk is of de gemeente over de uiteindelijke investering van € 1.000.000 btw-plichtig is.²⁸ Veiligheidshalve wordt uitgegaan van een btw-verplichting waardoor nog € 840.000 resteert.²⁹ Met de ambities zoals die in het programma van eisen zijn geformuleerd ten aanzien van een jongeren centrum wordt hierop geconcludeerd dat “een budget van € 840.000 niet toereikend is om een jongeren centrum (...) te realiseren.” Een investeringsraming, met daarin nog p.m. posten met betrekking tot kosten in relatie tot o.a. de locatie en omgevingsvereisten, laat zien dat voor de realisatie van een jongeren centrum conform het PvE ruim € 1.000.000 noodzakelijk is.³⁰

Naast het bedrag van € 1.000.000³¹ dat beschikbaar is voor de realisatie van het jongeren centrum, zijn ook de exploitatiekosten voor het jongeren centrum begroot. Vanaf de begroting over 2009 is hiervoor een jaarlijks bedrag van € 127.9000 gereserveerd.³² Naarmate de realisatie van het jongeren centrum vertraagd is deze reservering tot op heden ongewijzigd vooruitgeschoven. Al zijn bij verschillende bezuinigingsopgaven wel voorstellen door het college gedaan, voorzien van negatieve adviezen, om de exploitatiekosten te verminderen of te schrappen.³³

De huidige, voorbereidende werkzaamheden om het jongeren centrum te kunnen realiseren komen ten dele ten laste van het voorbereidingskrediet. Hiervoor was in de begroting van 2010 € 50.000 opgenomen.³⁴ Eind 2010 is hier € 16.685 bijgeboekt nadat dit bedrag overbleef na investeringen voor het tijdelijke jongeren centrum.³⁵ Na een mutatie op het voorbereidingskrediet in de voorjaarsnota 2012³⁶ bedraagt het

²⁵ College van B en W, 'Notitie Ombuigingen 2009', 6 oktober 2009.

²⁶ College van B en W, 'Beantwoording vragen Begroting 2010', oktober 2009.

²⁷ Gemeente Barendrecht, E-mail ambtenaar, 26 oktober 2012.

²⁸ Gemeente Barendrecht, 'Programma van Eisen Jongeren centrum 2010', september 2010.

²⁹ In latere stukken (Gemeente Barendrecht, 'Opdrachtformulier 2011: Locatieonderzoek jongeren centrum', 22 februari 2011) blijkt dat de btw op de investering inderdaad niet teruggevorderd kan worden en dat het investeringsbudget excl. btw € 880.000 bedraagt. In het programma van eisen, september 2010, wordt een investeringsbudget van € 840.000 excl. btw genoemd.

³⁰ Gemeente Barendrecht, 'Programma van Eisen Jongeren centrum 2010', september 2010.

³¹ Inclusief btw.

³² College van B en W, 'Beantwoording vragen Begroting 2010', oktober 2009.

³³ College van B en W, 'Notitie Ombuigingen 2009', 6 oktober 2009, College van B en W, 'Notitie Ombuigingen 2010', 28 september 2010, en Gemeente Barendrecht, 'Begroting 2013; Meerjarenbegroting 2014-2016', oktober 2012.

³⁴ Gemeente Barendrecht, E-mail ambtenaar 26 oktober 2012.

³⁵ College van B en W, '2e Bestuursrapportage 2010 Gemeente Barendrecht', september 2010.

³⁶ Gemeente Barendrecht, 'Voorjaarsnota 2012; inclusief 1^e bestuursrapportage 2012', mei 2012.

beschikbare budget op dit moment nog € 62.685. Kosten voor bijvoorbeeld een inloopavond of een onafhankelijke gespreksleider worden uit dit budget gedekt.³⁷ Bepaalde voorbereidingskosten vallen hier echter ook niet onder. Externe kosten voor bijvoorbeeld onderzoeken komen ten laste van het jeugd budget. De ambtelijke voorbereidingskosten (VAT³⁸-kosten) worden door de algemene dienst gedragen. In antwoord op raadvragen geeft de wethouder aan dat het niet mogelijk is om een betrouwbaar en gedetailleerd beeld van de omvang van deze kosten. De inschatting van de wethouder is dat het hier inmiddels zeker zal gaan om meerdere fte.³⁹ De ambtelijke projectteams hebben voorafgaand aan het locatieonderzoek en het participatietraject ingeschat dat deze beide projecten gezamenlijk in ieder geval zo'n 1700 manuren in beslag zouden gaan nemen.⁴⁰ Hoeveel dit uiteindelijk is geworden is onbekend.

³⁷ Gemeente Barendrecht, 'Opdrachtformulier 2012: Heroverweging PvE jongerencentrum', 22 februari 2012.

³⁸ Voorbereiding, Advies en Toezicht

³⁹ College van B en W, 'Beantwoording van vragen naar aanleiding van (o.a.) de Begroting 2011', oktober 2010, en Gemeente Barendrecht, 'Opdrachtformulier 2011: Locatieonderzoek', februari 2011.

⁴⁰ Gemeente Barendrecht, 'Opdrachtformulier 2011: Locatieonderzoek jongerencentrum', 22 februari 2011, en Gemeente Barendrecht, 'Opdrachtformulier 2012: Heroverweging PvE jongerencentrum', februari 2012.

3 reconstructie besluitvorming

3-1 inleiding

3-1-1 onderzoeksvragen

In dit hoofdstuk wordt het besluitvormingsproces omtrent het jongerencentrum beschreven en gereconstrueerd. Daarmee worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

Hoe is het besluitvormingsproces rond de locatiekeuze en de randvoorwaarden voor het jongerencentrum verlopen?

Welke factoren hebben ervoor gezorgd dat het (besluitvormings)proces rondom (de realisatie van) een jongerencentrum is vertraagd?

3-1-2 leeswijzer

De indeling van dit hoofdstuk is chronologisch. Perioden zijn gekarakteriseerd door de belangrijkste ontwikkelingen die erin hebben plaatsgevonden. Dat betekent dat niet elke periode even lang is en even diepgaand behandeld wordt. Er wordt geconcentreerd op besluitvorming waar de voortgang op het dossier 'jongerencentrum' aan de orde is. Aan het begin van elke paragraaf wordt een cursieve analyse gemaakt van de vertragende factoren in de betreffende periode. Aan het einde van het hoofdstuk worden deze samengevat in een hoofdconclusie.

3-2 1998 – 2008: van wens naar besluit

Het ontbreken van een eerdere bestuurlijke prioritering is een reden dat het ontwikkelen van plannen voor de realisatie van een jongerencentrum zonder urgentie verlopen. In 2004 wordt voor het eerst bestuurlijk besloten tot een disco en jongerencentrum. Voor de collegeperiode 2006-2010 krijgt het project jongerencentrum bestuurlijke prioriteit omdat het college zich specifiek en tijdgebonden vastlegt op de realisatie.

3-2-1 behoefte en wens voor een jongerencentrum

De concrete wens voor een jongerencentrum in Barendrecht wordt eind jaren '90 – in samenhang met het opzetten van jongerenbeleid in de gemeente – voor het eerst geuit. De Jeugdraad Barendrecht stelt in haar jaarverslag en -rekening over 1998 dat 'het de jeugdraad in 1998 op basis van verschillende signalen steeds duidelijker is geworden dat in Barendrecht een uitgaansgelegenheid gewenst is voor de jeugd in de middelbare schoolleeftijd. Eén van de resultaten van het jongerenbeleid zou moeten zijn dat er binnen afzienbare tijd plannen ontwikkeld en gerealiseerd worden voor een jeugd-huis, (...).' ⁴¹

⁴¹ Jeugdraad Barendrecht, 'Jaarverslag en jaarrekening 1998', maart 1999.

In het beleidsprogramma 2002-2006 wordt het gemeentelijk jeugdbeleid als speerpunt benoemd van komende raadsperiode, concreet vertaalt zich dit o.a. in: 'het college van burgemeester en wethouders ontwikkelt voorstellen voor volwaardige jeugdvoorzieningen (waaronder een disco). Zoals overeengekomen met de Barendrechtse jongeren moeten er voldoende (naar behoefte) ontmoetingsplaatsen (JOP's) komen om hen in de gelegenheid te stellen in de eigen woonomgeving te recreëren.'⁴²

3-2-2 een dubbelbesluit: disco en jongerencentrum

Halverwege deze collegeperiode, op 5 oktober 2004, neemt het college van B en W een zogenaamd dubbelbesluit over 'het jongerencentrum' namelijk dat er zowel een jongerencentrum met de functies "jeugdopvang en preventie" als een uitgaanscentrum (discotheek) in Barendrecht moeten komen.⁴³ Dit 'dubbelbesluit' houdt dus in dat er gekozen wordt voor twee verschillende plekken voor jongeren: een disco en een jongerencentrum. Dit is het eerste concrete bestuurlijke besluit dat er ligt voor een jongerencentrum. Ondanks dat duurt het toch nog een aantal jaar voordat voorbereidingen voor de realisatie starten. In de Jeugdagenda 2005-2006 is een hoofdstuk 'het gevecht om de publieke ruimte' opgenomen, waarin duidelijk wordt dat Barendrecht steeds meer bebouwd wordt en dit ten koste gaat van hangplekken voor de jeugd. In deze jeugdagenda wordt daarom - in het verlengde van het collegebesluit - de keuze gepresenteerd om naast een uitgaanscentrum ook een Barendrechts concept voor accommodaties voor jeugdwerk te ontwikkelen. Een blauwdruk daarvoor moet dan nog worden ontwikkeld, er wordt al wel uit een diversiteit aan ideeën geput, waaronder: *'volwaardig nieuw jongerencentrum naast de Beuk en de Wave, met programmering en begeleiding verzorgd door professionele jongerenwerkers'*.⁴⁴

3-2-3 jongerencentrum voor het eerst concreet in collegeprogramma

Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2006 volgt een nieuw collegeprogramma waarin de realisatie van een jongerencentrum voor het 4^e kwartaal van 2007 is opgenomen. De bijbehorende prestatie-indicator is 200 bezoekende jongeren per week.⁴⁵ Dit is een meetbare, specifieke en tijdgebonden prestatie. Uit het collegeprogramma blijkt deels hoe realistisch dit voornemen is omdat de financiële middelen reeds in de meerjarenbegroting zijn opgenomen.

In de Jeugdagenda 2006-2008 wordt 'een nieuw jongerencentrum' ook concreet benoemd. Het dubbelbesluit van het college over een commerciële disco en een jongerencentrum voor opvang en zorg, de opname van een jongerencentrum in het collegeprogramma én de voornemens in de Jeugdagenda 2005-2006 zijn concrete besluiten die tot verdere actie hebben aanzet. De gemeente Barendrecht is toen een traject met een extern adviesbureau (Van Ginneken) gestart om de mogelijkheden om het jeugdbeleid in Barendrecht te verstevigen en de noodzaak en behoefte voor een jongerencentrum in kaart te brengen. Dit advies heeft onder andere opgeleverd dat er

⁴² Gemeente Barendrecht, 'Beleidsprogramma 2002-2006', juni 2002, p. 6. Het beleidsprogramma omvat de hoofdlijnen van het gemeentelijk beleid voor de betreffende periode, alle gemeenteraadsfracties zijn het in meerderheid eens over de punten in het programma.

⁴³ Collegebesluit, 'Uitgaanscentrum Barendrecht: keuze voor een ondernemer', 5 oktober 2004.

⁴⁴ Gemeente Barendrecht, 'Jeugdagenda 2005-2006', oktober 2004. De jeugdagenda kan worden gekenmerkt als de bestuurlijke agenda voor de uitrol en uitvoering van het jeugdbeleid.

⁴⁵ Gemeente Barendrecht, collegeprogramma 2006-2010 'Samen werken, Samen wonen, Samen leven', juli 2006, p. 31.

behoefte is aan 'opvangmogelijkheid voor 16+ jeugd (...) net als in andere gemeenten met een grote V.O.-populatie hebben we op termijn een time-out voorziening nodig'. Het advies geeft ook mogelijke functies zoals inloop- en uitgaansfunctie, cultuurfunctie, opvangfunctie, time-outfunctie etc.. Daarnaast noemt het mogelijke randvoorwaarden en noemt het vijf mogelijke locaties. In de Jeugdagenda zelf wordt wederom aangegeven dat er nog geen blauwdruk is maar dat er na 'principiële goedkeuring' een uitwerkingsvoorstel volgt.⁴⁶

3-3 informatieve notitie jeugdbeleid: uitstel besluit definitief jongerencentrum

De invulling en haalbaarheid van een jongerencentrum blijkt nog onvoldoende onderbouwd het beleid biedt onvoldoende specifieke randvoorwaarden. Het college van B en W heeft tijd nodig om onderzoek te doen naar de invulling en haalbaarheid van een jongerencentrum.

Door bestuurlijke prioritering van het jongerencentrum in het collegeprogramma ontstaat er ook meer aandacht in de raad voor realisatie. Zo vraagt de VVD-fractie bij bespreking van de Voorjaarsnota 2007 of de realisatie van het jongerencentrum (nog) haalbaar is. Het antwoord is dat er in november een informatienotitie over het jongerencentrum in de raad zal worden gebracht. De haalbaarheid blijft afhankelijk van eventuele onteigeningsprocedures. In dezelfde vergadering uit de CDA-fractie zorgen over de uitvoering van het jeugdbeleid.⁴⁷

Op 29 oktober 2007 is de begrotingsraad en wordt er ook tijdens de behandeling van de begroting meerdere keren gevraagd naar de uitvoering van het jeugdbeleid. VVD stelt dat 'het oorverdovend stil is' en GroenLinks 'jeugdbeleid zou meer aandacht moeten krijgen'. De wethouder geeft aan dat er 'van alles gaande is voor jongeren, (...) misschien is daar niet voldoende bekendheid aan gegeven.' Toegezegd wordt dat de raad in december geïnformeerd zal worden over uitgevoerde en toekomstige activiteiten. Het jongerencentrum wordt nog niet concreet genoemd, later in de vergadering wel. De VVD 'is erg teleurgesteld over de reactie van de wethouder op het gebied van jeugd', de fractie begrijpt niet dat ze tot december moet wachten op een nota, 'conclusie is: er is geen jeugdbeleid'. Een concrete vraag die volgt is: 'wanneer is het jongerencentrum gereed? Daarover zou al in september een startnotitie verschenen zijn.' In haar repliek geeft de wethouder aan dat het collegevoorstel voor jeugdbeleid in maart 2008 in de commissie kan worden behandeld. Ook geeft ze aan wat er wel gebeurt en dat er dus geen sprake is van een 'oorverdovende stilte'.

De VVD fractie is niet tevreden met de antwoorden en vraagt ook wat er wordt gedaan voor 'niet-probleemjongeren'. Uit het antwoord van de wethouder blijkt dat er op dat moment geen medewerker jeugdbeleid bij de gemeente is wegens een vacature en dat er beleid is voor probleemjongeren. Vervolgens vraagt de fractie specifiek naar wanneer het jongerencentrum er komt. De wethouder geeft aan dat de grond voor de locatie van het jongerencentrum nog niet in eigendom is. De VVD-fractie uit nogmaals haar teleurstelling omdat er geen ambtelijke regie is op het jeugdbeleid en de grond voor het jongerencentrum niet tijdig is verworven. Er is zelfs overwogen een motie van treurnis in te dienen.⁴⁸ Hier verloopt de besluitvorming niet transparant. Er wordt gesproken over 'niet verworven grond' terwijl er nog geen locatie genoemd is.

⁴⁶ Gemeente Barendrecht, 'Jeugdagenda 2006-2008', september 2005, p. 43.

⁴⁷ Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 9 juli 2007.

⁴⁸ Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 29 oktober 2007.

Ruim een jaar later, eind november 2007 stuurt de wethouder een vertrouwelijke⁴⁹ notitie 'informatieve notitie jeugdbeleid' naar de gemeenteraad om de stand van zaken omtrent het jeugdbeleid in de gemeente voor het voetlicht te brengen.⁵⁰ In de oplegbrief wordt samengevat wat het college heeft besloten met betrekking tot het jongerencentrum: *'het college onderzoekt aan welke voorwaarden een tijdelijk jongerencentrum moet voldoen en neemt het besluit tot definitieve vestiging pas na het vaststellen van het beleidskader jeugd en de plannen rondom Vrouwenpolder/Lagewei.'* Uit de notitie blijkt dat het realiseren van een jongerencentrum één van de vertraagde actiepunten is uit het jeugdbeleid. De uitleg voor de vertraging is dat er in juli 2007 een aantal locaties zijn geselecteerd, daarbij is in de ambtelijke werkgroep geconstateerd dat een tijdelijke huisvesting de voorkeur verdiend. Dit omdat de haalbaarheid van een jongerencentrum nog niet op voorhand is aangetoond en in relatie moeten worden gezien met de disco. Uitgangspunten voor de invulling van een definitief jongerencentrum zullen o.a. worden gebaseerd op de jeugdagenda 2006-2008. Ook hier blijkt dat de besluitvorming over een locatie niet transparant verloopt.

Het college verbindt aan deze analyse het volgende besluit: *'de beslissing rond een definitief jongerencentrum uitstellen tot na de vaststelling van het beleidskader'*. Zo kan volgens het college goed worden nagedacht over invulling, locatie en de afstemming met jongeren en andere betrokkenen. Ook kan dan in de redenering van het college rekening worden gehouden met de plannen in Vrouwenpolder/Lagewei. In dat plan is namelijk ruimte gereserveerd voor de vestiging van maatschappelijk/culturele voorzieningen, waaronder een jongerencentrum. De geplande bespreking is tweede kwartaal 2008. Deze notitie is in beslotenheid behandeld op 7 januari 2008 en daarmee niet openbaar geworden.

3-4 2008: bepalen van (een mogelijke) locatie

Het nieuwe beleidskader 'Ruimte voor jongeren' wordt door een groot deel van de raad beoordeeld als van onvoldoende kwaliteit. De raad eist aanpassing van de kaders in de notitie maar controleert dit zelf niet en het beleidskader blijft ongewijzigd. Daarnaast is het proces om te komen tot een locatie voor het jongerencentrum nog steeds niet transparant. De keuze is ambtelijk voorbereid, alleen de uitkomst van het selectieproces wordt in een openbare raadsvergadering besproken. De verschillende afwegingen die zijn gemaakt om te komen tot de uiteindelijke voorkeurslocatie Voordijk zijn niet eenduidig en consistent onderbouwd. Onderdeel daarvan is dat niet blijkt hoe randvoorwaarden zijn gewogen. De raad stelt desondanks haar voorkeur voor de locatie Voordijk vast.

3-4-1 ambtelijke en bestuurlijke voorbereidingen in beslotenheid

In beslotenheid worden door de afdeling Ruimtelijke Ordening geschikte locaties binnen Barendrecht in kaart gebracht. Het betreft uiteindelijk een beoordeling van 40 locaties. Dit locatieonderzoek is niet specifiek uitgevoerd om te komen tot een locatie voor het jongerencentrum maar om mogelijke locaties voor diverse doeleinden in kaart te brengen. De gehanteerde criteria hebben dan ook geen relatie met (mogelijke) randvoorwaarden voor een jongerencentrum.⁵¹ In het licht van deze werkzaamheden

⁴⁹ De vertrouwelijkheid had betrekking op de bijlage 'jeugd en overlast'.

⁵⁰ Gemeente Barendrecht, Vertrouwelijke notitie 'Informatieve notitie jeugdbeleid', 28 november 2007.

⁵¹ Het locatieonderzoek betreft 40 locaties die op ruimtelijke orderingsaspecten worden beoordeeld. De opdracht tot dit onderzoek komt van het college van B en W. In de notitie 'Ruimte voor Jongeren', gedateerd april 2008, wordt gerefereerd aan activiteiten van de afdeling Ruimtelijke Ordening om

en voorbereidingen laat de verantwoordelijk wethouder in april 2008 weten dat de zoektocht naar een geschikte locatie voor het jongerencentrum nog niets heeft opgeleverd: *‘Tot op heden is het niet gelukt een locatie [voor het jongerencentrum, red.] te vinden, daarom hebben we gezocht naar een locatie voor een tijdelijk jongerencentrum.’* Dat het college heeft besloten tot een tijdelijk jongerencentrum te komen wordt daarmee voor het eerst openbaar. In dezelfde brief geeft zij aan dat de raad binnenkort zal worden geïnformeerd via de notitie ‘Ruimte voor jongeren’ waarin onder andere de invulling van een jongerencentrum verder moet zijn uitgewerkt.⁵²

3-4-2 beleidskader: ‘Ruimte voor jongeren’ en motie ‘jongerencentrum Barendrecht’

Op 30 juni 2008 wordt de notitie ‘Ruimte voor jongeren’ besproken en vastgesteld in de gemeenteraad. In de notitie zijn de eerdere besluiten van het college opgenomen om te komen tot een tijdelijk jongerencentrum en de uitwerking van plannen voor een definitief jongerencentrum te starten. In de notitie wordt duidelijk dat de realisatie van een definitief jongerencentrum maximaal drie jaar mag duren.⁵³

Tijdens de behandeling van de notitie in de commissie Samenleving op 19 mei 2008, spreken verschillende fracties hun mening uit over het stuk. GroenLinks: *‘De fractie was het ermee eens om eerst te komen tot een goed jeugdbeleid. (...) Dat jeugdbeleid is nu geformuleerd. (...) Indertijd is [om die reden, red.] de beslissing over een definitief jongerencentrum uitgesteld; eerst zouden visie en beleid worden geformuleerd. Dit project heeft een lange voorgeschiedenis, waarbij aan de jongeren jaar na jaar beloofd is dat het jongerencentrum er op korte termijn zou komen. Ook het wederom ter discussie stellen van de locatie vond GroenLinks zwak en niet aan jongeren uit te leggen.’* SGP/Christenunie: *‘ziet weinig nieuws en is ernstig teleurgesteld in de notitie.’* Het CDA vindt de notitie zelf ‘goed van opzet’ maar is wel *‘teleurgesteld dat er nog geen voorstel voor een permanente jongerenvoorziening is voorgelegd. Waarom moet dit nog drie jaar duren?’*. De VVD *‘ziet niet veel nieuws, behalve de loungebus en sport- en spelbus. (...) Het probleem van de locatie speelt al langer; het is niet van de afgelopen tijd. Welke locaties heeft de gemeente op het oog?’* D66 geeft aan *‘gemengde gevoelens te hebben over de notitie. ‘Een paar jaar heeft het jeugdbeleid op slot gezeten en is er weinig daadkracht getoond. (...) Dit stuk had twee tot drie jaar geleden al kunnen komen.’* De PvdA concludeert *‘op grond van dit kadervoorstel aan de raad dat we op de goede weg zijn, maar veel nog moet worden ingevuld.’* Ook komen er vragen over de juridische houdbaarheid van het voornemen om het tijdelijke jongerencentrum in noodlokalen aan de Botter te realiseren. Er zijn namelijk vraagtekens gezet bij de geldigheid van de vergunning van de noodlokalen, deze zou in 2005 al zijn verlopen. Wanneer de voorzitter de leden vraagt om hun standpunt te geven, is de algemene teneur in de commissie dat de notitie moet worden aangepast en de verschillende gestelde vragen moeten worden beantwoord, alvorens dit bekend te maken en de raadsbehandeling te doen.⁵⁴

Er is tijdens het onderzoek van de rekenkamer niet gebleken dat er nog aanpassingen zijn gedaan aan de notitie of dat de vragen tussentijds schriftelijk zijn beantwoord

geschikte locaties in kaart te brengen. Het is waarschijnlijk dat hier gerefereerd wordt aan dit locatieonderzoek ondanks dat dit onderzoek niet specifiek voor het jongerencentrum is uitgevoerd.

⁵² College B en W, brief aan raad ‘tijdelijk jongerencentrum’, 21 april 2008.

⁵³ Gemeente Barendrecht, notitie ‘Ruimte voor jongeren’, april 2008.

⁵⁴ Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Samenleving, 19 mei 2008.

alvorens de notitie in de raad wordt behandeld. Bij het vaststellen van de notitie in de gemeenteraad⁵⁵ wordt een motie ‘jongerencentrum Barendrecht’ aangenomen waarin het college wordt verzocht een ‘onderbouwde voorkeur’ uit te spreken voor een geschikte locatie voor het jongerencentrum. De motie heeft uitgebreide constatering en overwegingen in zich. De belangrijkste bestuurlijke constatering is dat de realisatie van een jongerencentrum in het 4^e kwartaal van 2007 als actie is opgenomen in het collegeprogramma. Ook komt in de motie duidelijk naar voren dat er in juli 2008 ‘een breed ruimtelijk onderzoek in Barendrecht ambtelijk gereed is, waarin onder andere geschikte locaties voor een definitief jongerencentrum worden onderzocht’. Dit is het onderzoek dat intern door de afdeling Ruimtelijke Ordening is uitgevoerd. Uiteindelijk leidt dit tot een rapportage waarin 40 locaties zijn beoordeeld. Daarnaast maakt de raad de volgende overweging: ‘verder uitstel of vertraging van de realisatie van een definitief jongerencentrum is niet gewenst’. Het college wordt daarom opgedragen zich uiterlijk drie maanden later – in september 2008 – uit te spreken voor een locatie.⁵⁶

3-4-3 **gemeentebestuur geeft voorkeur aan locatie Voordijk**

Het college spreekt zich uit over een locatie in het rapport ‘definitief jongerencentrum, overzicht en analyse van mogelijke locaties’.⁵⁷ Deze rapportage is een uitwerking van de motie ‘jongerencentrum Barendrecht’ en is in september besproken in een besloten vergadering van de raadscommissie Samenleving.⁵⁸ Verschillende raadsleden vinden de beslotenheid niet gepast. Mede omdat de voorkeur van het college voor de locatie ‘Voordijk’ al in de openbare B en W notulen is opgenomen.⁵⁹ De wethouder antwoordt later dat voor beslotenheid is gekozen omdat een aantal jeugdgroepen aan de orde zouden komen.⁶⁰

In de rapportage is beschreven dat de selectie van locaties plaatsgevonden heeft op basis van de stedenbouwkundige en planologische quickscan van 40 locaties en een sessie “Denken in kansen” van college en ambtenaren. Uit de rapportage komen drie geschikte locaties naar voren, te weten: de Voordijk, de Carnisseweg en Lagewei. Het college spreekt de voorkeur uit voor de locatie Voordijk. Het is niet transparant op basis van welke criteria deze drie locaties zijn geselecteerd. In de rapportage wordt aangegeven dat ‘de wens voor een jongerencentrum is “gematched” met de locatiestudie’ en dat er in de sessie “Denken in kansen” ruimteclaims zijn gematched met locaties. In onderstaand groen kader zijn de randvoorwaarden opgenomen die de gemeente heeft gesteld voor het jongerencentrum en waaraan alleen deze drie locaties getoetst zijn.⁶¹ Uit de rapportage blijkt niet op basis van welke overwegingen is gekozen voor de gebruikte (weging) van randvoorwaarden.

⁵⁵ Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 30 juni 2008.

⁵⁶ Gemeenteraad, motie jongerencentrum Barendrecht, 30 juni 2008.

⁵⁷ Gemeente Barendrecht, ‘voortgangsrapportage definitief jongerencentrum – overzicht en analyse van mogelijke locaties’, 27 juli 2008.

⁵⁸ Gemeente Barendrecht, Notulen besloten vergadering raadscommissie Samenleving, 8 september 2008.

⁵⁹ Gemeente Barendrecht, Notulen collegevergadering, 12 augustus 2008 nr. 28.

⁶⁰ Gemeente Barendrecht, brief aan de raad ‘informatieve notitie jeugdbeleid’ met vertrouwelijke bijlage ‘jeugd en overlast’, 28 november 2008.

⁶¹ De toetsing heeft plaatsgevonden door middel van de toekenning van punten voor elk van de criteria. Een goede score is 3 punten, een matige score 2 punten en een slechte score 1 punt.

randvoorwaarden voor een definitief jongerencentrum

1 de locatie

De locatie moet aan drie topvoorwaarden zeker voldoen:

- het jongerencentrum is bereikbaar voor zowel jongeren van Barendrecht Centrum als uit Carnisselande;
- de afstand van het jongerencentrum tot woonhuizen is minimaal 50 meter;
- het jongerencentrum dient bij voorkeur niet in de buurt van een andere commerciële uitgaansgelegenheid gesitueerd te zijn.

2 inhoudelijke randvoorwaarden

De inhoudelijke voorwaarden zijn afgeleid van de doelstellingen van het jongerenwerk. Er is sprake van een top drie van belangrijke inhoudelijke voorwaarden:

- het jongerencentrum is bij voorkeur in de middag- en avonduren open;
- in het jongerencentrum is de veiligheid van jongeren gewaarborgd;
- in het jongerencentrum worden eerder genoemde functionaliteiten in voldoende mate tot uiting gebracht.

3 fysieke randvoorwaarden

- de grondoppervlakte bedraagt minimaal 1500 m2 en maximaal 2500m2;
- de infrastructuur voor het perceel is geregeld of wordt op korte termijn geregeld;
- er is voldoende ruimte om de fietsen te stallen.

4 bestemmingsplan

- Ruimtelijk te motiveren of direct inpasbaar.

De locatie Voordijk komt op basis van deze toetsing als meest geschikte locatie naar voren. De Voordijk scoort op alle randvoorwaarden 'goed'. Behalve op 'inpassing in het bestemmingsplan' waarvoor een 'matig' is gescoord omdat er een bestemmingswijziging plaats moet vinden. De andere twee locaties, Lagewei en Carnisseweg, scoren in totaal drie punten lager dan de Voordijk. Het college vraagt de raad – op basis van dit stuk – om een haalbaarheidsstudie ten aanzien van de locatie Voordijk uit te mogen voeren.⁶² Een meerderheid van de raadsleden spreekt zich positief uit over de locatie Voordijk en een haalbaarheidsstudie.

3-5 begin 2009: tijdelijk jongerencentrum gaat niet door

Het besluit om een tijdelijk jongerencentrum aan de Botter te realiseren is niet onderbouwd. Het besluit was juridisch niet houdbaar. Uit een betere voorbereiding, waarin was geluisterd naar eerdere waarschuwingen van raadsleden en er bijvoorbeeld een risicoanalyse was gemaakt, had dit al naar voren kunnen komen.

De raad neemt de motie 'jeugd in Barendrecht' aan als gevolg van het niet doorgaan van het tijdelijk jongerencentrum. De raad wil daarmee snelheid in de realisatie van het jongerencentrum krijgen. De tijdlijn voor realisatie van een jongerencentrum die in de motie wordt bepaald is niet onderbouwd.

⁶² Gemeente Barendrecht, 'voortgangsrapportage definitief jongerencentrum – overzicht en analyse van mogelijke locaties', 27 juli 2008, p. 12.

Gelijktijdig aan het traject om tot een locatie voor een definitief jongerencentrum te komen, loopt in 2008 het traject om een tijdelijk jongerencentrum te realiseren. Het college stelt voor daarvoor de leegstaande noodlokalen bij CSG Calvijn (de Botter) en het gebouw van de Beuk (1^e Barendrechtseweg) te gebruiken. Deze besluitvorming heeft plaatsgevonden naar aanleiding van de bespreking notitie 'Ruimte voor Jongeren'. Zoals aangegeven in paragraaf 3-4 zijn er door de raad dan al vraagtekens gezet bij de 'juridische houdbaarheid' van een tijdelijk jongerencentrum aan de Botter. Deze vraagtekens blijken later terecht.

In een brief aan de raad van 30 januari 2009 maakt het college namelijk bekend dat het tijdelijk jongerencentrum zoals gewenst in de noodlokalen aan de Botter niet door kan gaan.⁶³ De aanleiding is een uitspraak van de voorzieningenrechter. Door bezwaren die omwonenden hebben gemaakt is deze rechterlijke uitspraak gedaan. De rechter heeft geoordeeld dat er geen verlenging van de instandhoudingstermijn van een eerder verleende artikel 17 WRO-vrijstelling kan worden gegeven.

Het college van B en W schrijft daarover het volgende in de brief:

'Op 22 april is door de gemeente Barendrecht een aanvraag voor een tijdelijke bouwvergunning ingediend voor de oprichting van een tijdelijk jongerencentrum aan de Botter 135. Daarna zijn er gesprekken met omwonenden en andere partners geweest als onderdeel van werkzaamheden voor de realisatie van het tijdelijk jongerencentrum. Wij zijn daarbij verrast door de grote weerstand van de omwonenden, aangezien wij de overtuiging hebben dat er geen sprake zal zijn van problemen in de omgeving. Daarbij was er bij veel bewoners scepsis over onze toezegging dat het jongerencentrum tijdelijk zou zijn. Wij hebben geprobeerd bewoners de garantie te bieden dat het centrum tijdelijk zou zijn. Een tijdelijke vergunning was in onze ogen de beste garantie. Bij de voorzieningenrechter is echter gebleken dat vooral een definitieve bouwvergunning met een definitieve bestemmingswijziging kansrijk is.'

Het college besluit daarom de aanvraag voor de bouwvergunning voor een tijdelijk jongerencentrum aan de Botter in te trekken. De overwegingen daarbij zijn:

- er is nauwelijks draagvlak in de wijk en bij betrokkenen en het is onwenselijk de druk op de relatie met wijkpartners te verhogen.
- de juridische situatie: de uitspraak van de voorzieningenrechter bepaalt dat de gemeente om verder te kunnen met deze locatie een bodemprocedure moet starten (en) een definitieve bouwvergunning moet aanvragen of een nieuw bestemmingsplan op te stellen. Daarnaast heeft de bezwaarschriftencommissie geadviseerd de al ingediende bezwaren gegrond te verklaren en zal de welstandscommissie niet positief tegenover een definitieve bouwvergunning staan.
- Het blijven richten van ambtelijke en bestuurlijke aandacht op juridische en ruimtelijke procedures aangaande de Botter is niet efficiënt en effectief.

Op 2 februari 2009 wordt in de commissie Samenleving gesproken over het niet doorgaan van de realisatie van een tijdelijk jongerencentrum. Raadsleden uitten hun teleurstelling en eisen dat de wethouder volledige verantwoordelijkheid neemt voor het spaak lopen van de juridische procedure. Er kunnen gebreken worden

⁶³ College B en W, brief aan raad 'tijdelijk jongerencentrum', 30 januari 2009.

geconstateerd in de voorbereiding van het college; eerder geuite twijfels van raadsleden bij de juridische houdbaarheid hadden moeten worden onderzocht of in een risicoanalyse worden betrokken.

Ook wordt er gevraagd naar de voortgang van het locatieonderzoek. De wethouder geeft aan dat de opdracht van de raad om drie locaties op haalbaarheid te toetsen wordt uitgevoerd. Raadsleden spreken daarop uit dat er gevraagd is op één locatie te concentreren. Er wordt besloten dat het onderwerp voor de eerstvolgende raadsvergadering geagendeerd wordt.

3-5-1 motie 'Jeugd in Barendrecht'

Op 2 maart 2009 debatteert de volledige raad over zowel het niet doorgaan van een tijdelijk jongerencentrum als de voortgang op het dossier Jeugd. Veel raadsleden uiten hun teleurstelling over de gang van zaken en het uitblijven van concrete resultaten. Daarom wordt de motie 'Jeugd in Barendrecht' ingediend door een groot deel van de partijen: VVD, CDA, SGP/CU en D66. In de motie wordt onder andere uitgesproken dat 'ondergetekende fracties ernstig teleurgesteld zijn over de voortgang en resultaten van het hoofddossier 'Jeugd' en (...) dat het college uiterlijk 31 december 2009 de volgende punten heeft gerealiseerd: (...) het slaan van de 1^e paal van het definitieve jongerencentrum.'⁶⁴

3-6 2009 – 2010: locatie Voordijk wordt vastgesteld en weer teruggetrokken

Besluiten van de raad zijn inhoudelijk niet in overeenstemming met eerder genomen besluiten. Zo staat het amendement waarin zorgvuldigheid in communicatie met belanghebbenden wordt voorgeschreven haaks op de eerdere motie waarin wordt besloten voor het voor eind 2009 de eerste paal voor het jongerencentrum te slaan. Dit leidt tot onvoldoende specifieke kaders voor het college van B en W onder andere in de communicatie met belanghebbenden. De snelheid waarmee de realisatie van het jongerencentrum moet worden gerealiseerd leidt ook tot onvrede bij belanghebbenden. De locatie Voordijk voor een jongerencentrum wordt uiteindelijk teruggetrokken door een slechte voorbereiding en uitwerking van het traject. Zo is er een onvoldoende gedegen onderbouwing van de locatie, een niet-transparant proces en een negatief advies van belanghebbenden.

Op 20 april 2009 is het uitgebreide locatieonderzoek⁶⁵ naar de geschiktheid van de locatie Voordijk voor het jongerencentrum besproken in de gemeenteraad. Tijdens de raadsvergadering is besloten in te stemmen met de Voordijk als locatie voor een jongerencentrum.⁶⁶ De raad heeft dit unanieme besluit over de locatie en randvoorwaarden voor het verdere proces vastgelegd in een amendement op het raadsvoorstel van B en W.⁶⁷ In het amendement wordt onder andere bepaald dat er een klankbordgroep moet worden opgericht voor verder realisatie en invulling van het jongerencentrum.

Op 29 april 2009 wordt het plan 'Communicatie Jongerencentrum Voordijk' aan de raad aangeboden. In de begeleidende brief daarbij wordt geconstateerd dat de motie

⁶⁴ Gemeenteraad, motie Jeugd in Barendrecht, 2 maart 2009.

⁶⁵ Gemeente Barendrecht, 'Jongerencentrum Locatieonderzoek – uitgebreid onderzoek naar geschiktheid van locatie Voordijk voor een jongerencentrum in Barendrecht', 10 maart 2009.

⁶⁶ Dit was in lijn met het advies van de raadscommissie Samenleving van 6 april 2009.

⁶⁷ Gemeenteraad, amendement op raadsvoorstel B en W 'voorkeur locatie jongerencentrum', 20 april 2009.

van 2 maart 2009 en het amendement van 20 april 2009 op ‘gespannen voet met elkaar staan’. Er wordt in de brief ook aangegeven wat dit concreet betekent: *‘De motie impliceert namelijk dat de eerste paal in 2009 boven geschikt is aan tijdsbeslag voor betrokkenheid van omwonenden. Het amendement draait deze prioriteitsstelling om’*.⁶⁸ Het communicatieplan en de begeleidende brief zijn niet meer besproken in de raad. Wel is in de raadsvergadering van 20 april uitgesproken dat de gang van zaken betreffende de communicatie met burgers tot nu toe betreurt wordt. En dat zorgvuldigheid in het verdere communicatietraject van belang is. Op basis van deze uitspraken in de vergadering heeft het college de tijdslijn verlengd.⁶⁹ Wel heeft de VVD fractie – de initiatiefnemers van het amendement – naar aanleiding van de inhoud van de begeleidende brief vragen gesteld. Dit omdat de fractie stelt *‘zeer verbaasd te zijn over het standpunt dat de motie en het amendement op gespannen voet met elkaar staan’*. De VVD is van mening dat *‘ons amendement “an sich” opmerkelijk is. Dit amendement was helaas echter nodig, aangezien het bij de start van dit dossier aan adequate en in onze ogen vanzelfsprekende communicatie vanuit het college richting direct betrokkenen ontbrak’*. De fractie vraagt daarom om een toelichting van het college op het standpunt dat er twee zaken niet in lijn zijn met elkaar. De beantwoording bevestigt het standpunt zoals verwoord in de brief. De conclusie is: *‘zoals verwoord bij het antwoord op vraag 3 lag de prioriteit van de raad op het zo snel mogelijk realiseren van het jongerencentrum. Nu is raadsbreed gekozen als prioriteit: zorgvuldigheid voor snelheid. In de praktijk komt dat erop neer dat toch wordt teruggekeerd naar een reguliere planning voor een project waar het trachten te krijgen van draagvlak een noodzaak is’*.⁷⁰ De oplossing van de tegenstelling zorgvuldigheid boven snelheid is niet in formele besluitvorming vastgelegd. De raad heeft ook niet meer in vergadering gecontroleerd of de nieuwe kaders voor de communicatie met belanghebbenden in het communicatieplan nu wel voldoen.

Op 30 november spreken verschillende mensen in tijdens de commissie Samenleving. Het onderwerp ‘jongerencentrum’ staat niet op de agenda, er is hier vooral sprake van informatie uitwisseling. Een belangrijk punt dat één van de sprekers aandraagt is dat de politie vanuit veiligheid en handhaving een negatief oordeel heeft gegeven over de locatie Voordijk. Een lid van de commissie geeft aan dat er sprake is van goede input voor raadsleden maar dat de raad er op dit moment niets mee kan. De raad komt nog aan zet.⁷¹

Op 11 januari 2010 vergadert de commissie Samenleving over de voortgang van het dossier jongerencentrum. De bedoeling is dat de commissie de besluitvorming over de locatie en het verdere proces voorbereid voor de raadsvergadering. Er ligt dan ook al een concept raadsbesluit waarin dit is vastgelegd. Tijdens de vergadering wordt er vooral gesproken over het de ‘rapportage voortgang realisatie jongerencentrum’ en het advies van de klankbordgroep.⁷² Alle fracties keren zich tegen de locatie Voordijk. De volgende redenen voeren de boventoon:

- Het voorstel van college is niet voldoende uitgewerkt. Er zijn nog te veel onbeantwoorde vragen. Ook wordt getwijfeld aan de kwaliteit en juistheid van het

⁶⁸ College B en W, brief aan raad betreffende ‘communicatieplan’, 29 april 2009.

⁶⁹ Collegebesluit, ‘communicatieplan Jongerencentrum Voordijk en aangepaste tijdlijn’, 28 april 2009.

⁷⁰ Gemeente Barendrecht, Memo ‘vragen VVD over communicatieplan’, 11 mei 2009.

⁷¹ Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Samenleving, 30 november 2009.

⁷² Gemeente Barendrecht, ‘rapportage voortgang realisatie jongerencentrum’, 8 december 2009. En het aparte advies van de Klankbordgroep ‘inzake de haalbaarheid van een Jongerencentrum aan de Voordijk in Barendrecht’, 17 november 2009.

ingewonnen veiligheidsadvies. Het dossier is daarmee onvoldoende zorgvuldig en nauwkeurig voorbereid voor de raad;

- De klankbordgroep beoordeelt de locatie Voordijk als ongeschikt. Dit schrijft zij ook in haar advies. Daaruit blijkt dat ook de politie en stichting Alle-r-hande de locatie als onvoldoende beschouwen;
- Er is sprake van een afwijkend programma van eisen waarin belangrijke kaders zijn veranderd (bijv. capaciteit en vloeroppervlakte).

Na de commissie te hebben gehoord, besluit de wethouder het voorstel van het college terug te nemen. Zij spreekt daarbij wel uit dat zij behoefte heeft aan duidelijkheid over het budget en de randvoorwaarden. Alle fracties vinden het besluit van de wethouder verstandig.⁷³

3-7 intermezzo: terugblik en terug bij af

De vertraging van de besluitvorming tot nu toe is vooral te verklaren door het feit dat er pas in het collegeprogramma 2006-2010 bestuurlijke prioriteit wordt gegeven aan het jongerencentrum. Vervolgens duurt het nog tot 2009 voor er een eerste locatie wordt vastgesteld door de raad, namelijk de Voordijk. Het eerste besluitvormings- en burgerparticipatietraject voor de realisatie van een jongerencentrum mislukt.

In de besluitvorming over een tweede locatie mag worden verwacht dat er geleerd is van de casus Voordijk. Opdat verdere vertraging, bijvoorbeeld door het mislukken van het participatie- en realisatietraject, voorkomen kan worden. Daarom wordt in de navolgende beschrijving hier ook naar gekeken.

3-8 2010: programma van eisen jongerencentrum

Door het college en de raad is beperkt geleerd van de ervaringen rond de locatie Voordijk. Zo wordt er eerst een PvE vastgesteld alvorens een locatie te bepalen. Het PvE bouwt echter wel voort op het voorgaande PvE. Zowel in het PvE als in de raad wordt geen aandacht besteed aan situationele randvoorwaarden zoals maatschappelijk inpasbaarheid. Hiermee is het PvE onvolledig in het gebruik als leidraad bij de locatiekeuze. Dit wordt in de raad aangegeven maar dit leidt niet tot concrete besluitvorming.

3-8-1 eerst een PvE dan pas een locatie

Nadat de raad in de commissievergadering van 11 januari 2010 unaniem de locatie Voordijk heeft afgewezen, informeert het college op 18 januari 2010 de raad over mogelijke vervolgstappen. Daarbij geeft het college aan dat, alvorens een keuze te kunnen maken voor een nieuwe locatie, duidelijkheid moet zijn over het programma van eisen. Het verzoek van het college is dan ook: “(...) een heldere opdracht van uw raad, waarbij u eerst een uitspraak doet over het programma van eisen van de locaties zodat wij gericht en efficiënter mogelijke locaties kunnen zoeken en toetsen.”⁷⁴

In de eerste volgende raadsvergadering op 25 januari 2010, dienen VVD, CDA en D66 een motie in. Deze partijen willen vaart houden in het dossier. De motie roept op om een breed onderzoek uit te voeren naar mogelijke locaties voor het jongerencentrum. Hierbij wordt de locatie ‘hockey’ (Carnisseweg) uitgesloten vanwege eerder gedane

⁷³ Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Samenleving, 11 januari 2010.

⁷⁴ College B en W, brief aan raad ‘vervolg voortgang realisatie jongerencentrum’, 18 januari 2010.

toezeggingen aan bewoners, en worden de eerder geschikt bevonden locaties 'Lagewei' en oksel Vaanplein (A29/A15) expliciet genoemd.⁷⁵ Ook roept de motie op om zo snel mogelijk na beantwoording van schriftelijke vragen, een programma van eisen te bespreken in de commissie Samenleving.⁷⁶ Uit de bespreking van de motie in de raad blijkt dat GroenLinks de formulering 'zo snel mogelijk' ongelukkig vindt gezien de recente ervaringen met Voordijk. Ook blijkt er in de raad onduidelijkheid te zijn over de formulering 'breed onderzoek'. Desondanks wordt de motie unaniem aangenomen. Het college omarmt de motie en de wethouder zegt toe dat in ieder geval eind juni 2010 een programma van eisen bekend zal zijn.⁷⁷ In een latere schriftelijke reactie geeft het college nog wel aan dat er eerst overeenstemming dient te zijn over het programma van eisen voordat gestart kan worden met een locatieonderzoek. Dit conform het advies van de klankbordgroep Voordijk.⁷⁸

Omdat er bij raadsleden veel onduidelijkheid bestaat over de inhoudelijke kant van een jongeren centrum is op 21 juni 2010 een werkbezoek georganiseerd naar twee jongeren centra in Gilze-Rijen en Leerdam.⁷⁹ Op 23 juni 2010 volgt een inhoudelijke brainstorm in de oriënterende commissie Samenleving over het programma van eisen. Van deze brainstorm met raadsleden is geen verslag gemaakt. Wel is duidelijk dat er aan de hand van verschillende stellingen over o.a. alcoholgebruik, openingstijden, toezicht en overlast, gediscussieerd is over het inhoudelijk programma van eisen.⁸⁰

Het nieuwe PvE (zie tabel 3.1) is gebaseerd op het oude, reeds bestaande PvE. De uitkomsten van het werkbezoek en de brainstorm zijn in het nieuwe PvE meegenomen. Ook zijn de bezuinigen vertaald in aanpassingen in het PvE.⁸¹

⁷⁵ Opvallend is dat locatie Lagewei naar aanleiding van het Locatieonderzoek Voordijk, 10 maart 2009, door het college ter zijde is geschoven. Dit omdat er in Lagewei, "gezien het volumen voor de scholen, geen ruimte meer beschikbaar (is) voor een jongeren centrum (...) naast de sporthal" (College B en W, brief aan raad 'jongeren centrum Voordijk, 15 april 2009).

⁷⁶ Gemeenteraad, motie jongeren centrum, 25 januari 2010.

⁷⁷ Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 25 januari 2010.

⁷⁸ College B en W, Raadsvoorstel programma van eisen, 14 september 2010.

⁷⁹ Gemeente Barendrecht, Programma van Eisen Jongeren centrum 2010, september 2010.

⁸⁰ Gemeente Barendrecht, Presentatie 'Brainstorm inhoudelijk programma van eisen Jongeren centrum', raadscommissie Samenleving, 23 juni 2010.

⁸¹ Gemeente Barendrecht, Programma van Eisen Jongeren centrum 2010, september 2010.

tabel 3-1: programma van eisen⁸²

wat	hoe/wie	toelichting
doelgroep	jongeren van 16-21 jaar	voor jongeren tot 16 jaar worden wijkgebonden activiteiten beoogd
bezoekersaantallen	maximaal 150 jongeren tegelijkertijd	grootschalige activiteiten voor grotere groepen jongeren worden elders georganiseerd, bijvoorbeeld sportaccommodaties
binnenruimte buitenruimte	grondoppervlakte van 400m ² buitenruimte is wenselijk	de buitenruimte wordt gebruikt voor kleinschalige activiteiten en wordt multifunctioneel vorm gegeven
openingstijden	sluitingstijd doordeweeks is 23.00 uur. In het weekend is de sluitingstijd 2.00 uur. De vrijetijdsactiviteiten zijn vanaf 14.00 uur. Op zondag is de openingstijd vanaf 14.00 uur en gelden de doordeweekse openingstijden	op de aangegeven sluitingstijden is het jongerencentrum leeg
multifunctioneel gebruik	met, voor en door jongeren en aanverwante functies	mogelijk dat het geven workshops/cursussen een optie is en dat er een loketfunctie voor instellingen is die gelieerd zijn aan jongeren
regiofunctie alcoholgebruik	nee gematigd alcoholgebruik (zwak alcoholhoudende dranken)	er wordt een ontmoedigingsbeleid gevoerd en bij een evaluatie wordt het alcoholgebruik beoordeeld
toezicht	er is altijd toezicht aanwezig	de exploitant is de eindverantwoordelijke voor het jongerencentrum
activiteiten	activiteiten opzetten aan de hand van de behoefte van jongeren en trends	snel kunnen wisselen en inspelen op vraag
vormgeving van het gebouw	moet passen in de omgeving en aansluiten bij de rest van de bebouwing in de wijk	(beperkte) financiële middelen

⁸² Gemeente Barendrecht, Programma van Eisen Jongerencentrum 2010, september 2010.

3-8-2 commissie- en raadsbehandeling programma van eisen

In de commissie Samenleving wordt op 12 oktober 2010 het programma van eisen besproken. Er wordt door de partijen met name gesproken over het maximum van 150 jongeren, de (ongewenste) zondagsopening en het alcoholbeleid. D66 vraagt zich af hoe een, in de ogen van deze partij, algemeen PvE voldoende kan bijdragen aan de locatiekeuze. De wethouder geeft aan dat het PvE een visie bevat van het college en de raad en dat dit bepalend is voor het locatieonderzoek. In meerderheid adviseert de commissie positief aan de raad over het programma van eisen.⁸³ In het voorstel aan de raad over het programma van eisen valt te lezen met betrekking tot de verdere procedure dat het PvE gebruikt zal worden om andere mogelijke locaties voor een jongerencentrum in Barendrecht te beoordelen. Als de resultaten van het locatieonderzoek bekend zijn zal er een communicatieplan worden opgesteld waarin zal worden aangegeven op welke wijze de communicatie met bewoners en belanghebbenden zal plaatsvinden.⁸⁴

Naar aanleiding van de commissiebehandeling stuurt de wethouder op 28 oktober 2010 nog een indicatief programma van activiteiten voor het jongerencentrum.⁸⁵

Op 2 november 2010 besluit de raad het programma van eisen voor het jongerencentrum vast te stellen. CU/SGP komt met een amendement om het PvE aan te passen mbt de zondagsopenstelling. Dit amendement wordt met 4 voor en 24 tegen verworpen. Naast de zondagsopenstelling spreekt de raad nog over het alcoholgebruik. De wethouder zegt toe het alcoholgebruik na een jaar te evalueren. De raad gaat bijna unaniem akkoord. Twee leden van de CU/SGP fractie stemmen tegen in verband met de zondagsopenstelling.⁸⁶

3-9 2011: op zoek naar een geschikte locatie

3-9-1 de voorbereiding

In de voorbereiding blijkt wederom dat behoefte aan en invulling van een jongerencentrum niet voldoende duidelijk is. In het locatieonderzoek wordt weer de behoefte aan een jongerencentrum meegenomen. Het zou logischer zijn geweest om eerst een behoefteonderzoek te doen, vervolgens een PvE vast te stellen en dan een locatieonderzoek uit te voeren.

Het uitgangspunt om realisatie van het jongerencentrum nog in deze collegeperiode mogelijk te maken zorgt er ook voor dat er tijdsdruk op het project staat. Het onderzoek wordt in beslotenheid uitgevoerd. Er wordt signaleerd dat een korte periode voor gesprekken met belanghebbenden een nadeel betreft. Ondanks dat – en de negatieve ervaringen hiermee rond Voordijk – wordt de tijd niet verlengd. De keuze wordt gemaakt om bewoners via inloopavonden te informeren zonder dat op dat moment een communicatieplan beschikbaar is.

In het begin van het nieuwe jaar wordt ambtelijk een projectteam opgestart om het locatieonderzoek uit te gaan voeren. Doelstelling van het project is om een of meerdere geschikte locatie(s) te vinden voor het jongerencentrum op basis van het

⁸³ Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Samenleving, 12 oktober 2010.

⁸⁴ College B en W, Raadsvoorstel programma van eisen, 14 september 2010.

⁸⁵ College B en W, brief aan raad, 'vragen raadscommissie samenleving m.b.t. programma van eisen realisatie jongerencentrum', 28 oktober 2010.

⁸⁶ Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 2 november 2010.

PvE. Uitgangspunt is om realisatie mogelijk te maken van het jongerencentrum in de huidige collegeperiode. Om een integrale aanpak te waarborgen worden diverse disciplines in het projectteam samengebracht. Inschatting is dat een kleine 1000 manuren nodig zijn om het project te kunnen afronden. Voor de inzet op het gebied van communicatie worden 36 uren ingeschat. Ambtenaren merken op dat in overleggen intern de ‘nut en noodzaak’ van een jongerencentrum vaak nog ter discussie wordt gesteld. De beleidsmedewerker Jeugd heeft hier geen verandering in kunnen brengen, deze is ook geen vast lid van het projectteam maar is alleen op afroep betrokken. In eerste instantie wordt in de projectafbakening ervoor gekozen alle werkzaamheden die geen verband houden met het locatieonderzoek, zoals een behoefteonderzoek, buiten beschouwing te laten.⁸⁷ Op 11 april in een brief van de wethouder aan de raad wordt duidelijk gemaakt op welke criteria de diverse locaties in het onderzoek worden getoetst (zie onderstaand kader). De uitkomsten van onderzoeken onder de jeugd staan hier ook bij. Later blijkt – zie paragraaf 3-9-2 – dat deze criteria niet allemaal zijn toegepast in het locatieonderzoek. Het betreft bijvoorbeeld de omgevingsanalyse, deze is gemaakt, maar niet verwerkt in het uiteindelijke locatieonderzoek.

In de brief geeft de wethouder ook aan dat de planning is het locatieonderzoek te hebben afgerond zodat behandeling in de commissie op 20 september 2011 mogelijk is en besluitvorming in de raad op 4 oktober 2011. Ten aanzien van de communicatie wordt in de brief gemeld dat “wij voor een *gedegen en open communicatie*” zorgen. Een uitgewerkt communicatietraject zal nog in een communicatieplan worden vastgelegd. Wel is al bekend dat het voornemen is om na de zomerperiode inloopavonden te organiseren en dat in mei op hoofdlijnen gemeente breed de bewoners worden geïnformeerd⁸⁸ over het locatieonderzoek.⁸⁹

criteria locatieonderzoek⁹⁰

- uitkomsten vrijetijdsbestedingsonderzoek en enquêtes jongeren
- ruimtelijke inpasbaarheid, planning en financiële haalbaarheid
- impact op de omgeving door middel van een omgevingsanalyse
- het in het PvE genoemde ruimtebeslag van de accommodatie, de buitenruimte en de hieraan gekoppelde parkeerbehoefte
- het bestemmingsplan, de gebiedsvisie, de stedenbouwkundige eisen en diverse milieuaspecten
- bereikbaarheid en ontsluitingsmogelijkheden voor de verschillende vervoersmiddelen

planning

In een projectteamoverleg met de wethouder is nog discussie over de locaties de Beuk en de Botter/Calvijn. Afgesproken wordt om de Beuk mee te nemen als potentiële

⁸⁷ Gemeente Barendrecht, ‘Stand van zaken overige projecten’, 6 februari 2011, Gemeente Barendrecht, ‘Plan van Aanpak Locatieonderzoek jongerencentrum Barendrecht’, 22 februari 2011, Gemeente Barendrecht, ‘Opdrachtformulier 2011: Locatieonderzoek jongerencentrum’, 22 februari 2011, en Gemeente Barendrecht, ‘Stuurgroep notitie’, 22 februari 2011.

⁸⁸ Op 12 mei 2011 is dit ook gebeurd door een artikel in ‘Blik op Barendrecht’. Hierin was nog geen informatie te vinden over specifieke locaties. Wel wordt de toezegging gedaan dat toekomstige omwonenden voor de besluitvorming uitgebreid worden geïnformeerd door middel van een inloopavond.

⁸⁹ College B en W, brief aan raad, ‘Stand van zaken locatieonderzoek jongerencentrum’, 11 april 2011.

⁹⁰ Idem.

locatie in verder onderzoek. Omdat de Beuk niet altijd beschikbaar kan zijn als jongerencentrum, en hiermee dus niet voldoet, is het in de ogen van de rekenkamer vreemd dat deze locatie nog wordt meegenomen. De Botter/Calvijn valt af omdat, in verband met de herontwikkeling van de locatie, hier geen permanent jongerencentrum kan worden gehuisvest.⁹¹ In hetzelfde projectteam overleg met de wethouder worden er twee scenario's doorgesproken m.b.t. het tijdspad tot besluitvorming. Behandeling in de raad op 1 of 8 november heeft één groot nadeel: een zeer korte periode om na afronding/bekendmaking van het locatieonderzoek in gesprek te gaan met externe partijen. Daarnaast blijft aandachtspunt en risico het taakstellende investeringsbudget. Vandaar dat bij de potentiële locaties een financieel haalbaarheidsonderzoek toegevoegd dient te worden.⁹²

De wethouder informeert de raad schriftelijk op 22 juni 2011 over de aangepaste planning. Dit in verband met de zorgvuldigheid van het verdere proces. Op 6 september wordt een presentatie gegeven in de besloten oriënterende commissie. Daar zal worden aangegeven aan welke potentiële locaties verder zal worden gewerkt en wordt ingegaan op het communicatietraject. Behandeling van het locatieonderzoek staat vervolgens gepland in de openbare adviserende commissie Samenleving op 6 december, gevolgd door de behandeling in de raad op 20 december. Na de collegebehandeling begin november zal de raad de stukken onder embargo ontvangen. Middels de brief wordt de raad ook op de hoogte gesteld dat in september en oktober met externe betrokken partijen van de potentiële locaties wordt gesproken, en dat er eind november een inloopavond voor omwonenden zal worden georganiseerd.⁹³

3-9-2 het locatieonderzoek

Keuzes in het locatieonderzoek zijn niet voldoende onderbouwd en dat draagt bij aan de vertraging van het realisatieproces. Het betreft de gehanteerde criteria set, de wijze van toepassing van de criteria in het onderzoek en het betrekken van locaties die eerder zijn uitgesloten. In de criteria set ontbreekt het aan criteria op het gebied van maatschappelijke inpasbaarheid. Dit is des te meer opvallend omdat er bijvoorbeeld voorafgaand wel omgevingsanalyses zijn gemaakt maar niet zijn toegepast in het onderzoek. Hierdoor wordt in het onderzoek niet in beeld gebracht wat de invloed is van de vestiging van het jongerencentrum op de omgeving is en wat dit betekent voor de geschiktheid van de potentiële locaties.

Voordat het onderzoek startte had het projectteam 29 locaties in beeld.⁹⁴ Voor verschillende locaties zijn, voorafgaand aan het locatieonderzoek, omgevingsanalyses gemaakt met daarin o.a. een inventarisatie van actoren en een krachtenveldanalyse. De uitkomsten van deze omgevingsanalyses zijn niet op schrift gesteld maar zijn o.a. verwerkt in communicatieplannen.⁹⁵ Uiteindelijk zijn veertien locaties uitgebreid getoetst op de criteria uit tabel 3-2. De criteria zijn allemaal op ruimtelijke basis geformuleerd en dekken niet volledig de criteria die eerder door de wethouder aan de raad zijn gecommuniceerd (zie kader in paragraaf 3-9-1). Criteria met betrekking tot de maatschappelijke inpasbaarheid ontbreken en de invloed op de woonomgeving wordt

⁹¹ Gemeente Barendrecht, 'Notitie inzake overleg jongerencentrum', 23 mei 2011.

⁹² Idem.

⁹³ College B en W, brief aan raad, 'planning locatieonderzoek jongerencentrum', 22 juni 2011.

⁹⁴ Gemeente Barendrecht, 'Stand van zaken overige projecten', 6 februari 2011.

⁹⁵ Gemeente Barendrecht, E-mail ambtenaar, 4 februari 2013.

voor het overgrote deel van de onderzochte locaties niet getoetst. Ook is er geen relatie gelegd met het jeugdbeleid.

In het locatieonderzoek is een hoofdstuk opgenomen met daarin de uitkomsten van het vrijetijdsbestedingsonderzoek en enquêtes onder jongeren. Hoe deze resultaten zijn meegewogen bij het onderzoeken van de locaties is onduidelijk.⁹⁶ De vijf potentiële locaties die het onderzoek heeft opgeleverd worden uitgebreider onderzocht.⁹⁷ De vijf locaties die uitgebreider worden onderzocht zijn⁹⁸:

1. LOC Dierensteinweg veld 10
2. Bongerd beheerderwoning
3. De Beuk
4. Dierensteinweg Mazeppaterrein
5. MFA Lagewei

Twee van de locaties die uitgebreider worden onderzocht zijn in een eerder stadium van de besluitvorming niet geschikt bevonden. Naar aanleiding van het locatieonderzoek Voordijk⁹⁹ heeft het college aangegeven de locatie Lagewei niet geschikt te vinden voor de realisatie van een jongerencentrum omdat er geen ruimte meer beschikbaar is door de grote van de scholen.¹⁰⁰ Nu wordt de locatie Lagewei weer wel meegenomen in het locatieonderzoek. De locatie de Beuk wordt meegenomen ondanks dat deze locatie niet geschikt is om een permanent jongerencentrum te huisvesten. In het uitgebreide onderzoek worden drie locaties nader onderzocht op het aspect van externe veiligheid. Dierensteinweg Mazeppaterrein valt hierdoor af.¹⁰¹ Locatie de Beuk blijkt bij nader inzien minder geschikt wanneer nadrukkelijker gekeken wordt naar de ruimtelijke inpasbaarheid.¹⁰²

⁹⁶ Gemeente Barendrecht, 'Locatieonderzoek Jongerencentrum Barendrecht', 8 november 2011.

⁹⁷ Gemeente Barendrecht, 'Stand van zaken overige projecten', 11 mei 2011.

⁹⁸ Gemeente Barendrecht, PLAN advies afdeling beleid, 12 juli 2011.

⁹⁹ Gemeente Barendrecht, Locatieonderzoek Voordijk, 10 maart 2009.

¹⁰⁰ College B en W, brief aan raad, 'Jongerencentrum Voordijk, 15 april 2009.

¹⁰¹ DCMR, 'Jongerencentrum Barendrecht; beoordeling groepsrisico voor drie locaties', 21 juli 2011.

¹⁰² Gemeente Barendrecht, Presentatie aan college 'Locatiekeuze jongerencentrum', 2 augustus 2011, en gemeente Barendrecht, 'Locatieonderzoek Jongerencentrum Barendrecht', 8 november 2011.

tabel 3-2: toetsingscriteria locatieonderzoek

ligging ruimtebeslag	ruimtelijke inpasbaarheid			planning
	procedurele haalbaarheid beleid	verkeer bereikbaarheid	beschikbaarheid	
binnen de bebouwde kom voldoende BVO+ buitenruimte parkeren eigen terrein dubbelgebruik parkeerruimte	passend binnen bestaand bestemmingsplan passend binnen de gebiedsvisie / PSV aansluiting op schaal omgeving (stedenbouwkundig) externe veiligheid luchtkwaliteit minimale richtafstand > 30 meter	bereikbaarheid voetgangers bereikbaarheid fietsers bereikbaarheid auto 's	accommodatie is in maart 2014 operationeel eigendomssituatie gronden, in eigendom gemeente	

Op 2 augustus wordt het college geïnformeerd over het locatieonderzoek door middel van een presentatie.¹⁰³ Hieruit komen drie potentiële locaties naar voren:

1. LOC Dierensteinweg veld 10
2. Bongerd beheerderwoning
3. MFA Lagewei

Door het college worden twee locaties ook aangeduid als 'zichtbare locaties'. Dit zijn locaties waarover het college van mening is dat, ondanks dat deze locaties niet voldoen aan de criteria uit het onderzoek, het ambtelijk projectteam hier nogmaals goed naar moet kijken. De overwegingen die het college hier maakt zijn niet objectief onderbouwd. De locaties zijn:

- De Kleine Duiker
- De Henry Dunantlaan¹⁰⁴

Op 6 september wordt dezelfde presentatie in een besloten oriënterende commissie besproken.¹⁰⁵ De presentatie wordt goed ontvangen, volgens de notulen van de stuurgroep, en er zal verder worden gewerkt aan de drie potentiële locaties: LOC Dierensteinweg; de Bongerd; en MFA Lagewei.¹⁰⁶ Van deze drie locaties wordt vervolgens de financiële haalbaarheid in beeld gebracht.¹⁰⁷ De zichtbare locaties die op aandringen van het college nogmaals moesten worden onderzocht, zijn uiteindelijk alsnog afgefallen. Ook geeft de gemeente een extern onderzoeksbureau de opdracht om de omgeving van deze locaties in kaart te brengen zodat duidelijk kan worden wat de mogelijke invloeden kunnen zijn van de vestiging van een jongerencentrum op het woon- en leefklimaat rondom de potentiële locaties. Dit onderzoek gaat niet in op de

¹⁰³ Gemeente Barendrecht, Presentatie college locatiekeuze jongerencentrum, 2 augustus 2011.

¹⁰⁴ Gemeente Barendrecht, Notulen collegevergadering 2 augustus 2011, en interview wethouder Ter Borg, 31 januari 2013. Naderhand zijn deze locaties alsnog afgefallen.

¹⁰⁵ Gemeente Barendrecht, Presentatie oriënterende commissie locatiekeuze jongerencentrum, 6 september 2011.

¹⁰⁶ Gemeente Barendrecht, Stuurgroep vastgoed, 8 september 2011.

¹⁰⁷ Gemeente Barendrecht, 'Locatieonderzoek Jongerencentrum Barendrecht', 8 november 2011.

vraag ‘wat is de invloed van de omgeving(skenmerken) op de geschiktheid van de potentiële locaties?’.¹⁰⁸

3-9-3 het college spreekt een voorkeur uit

Het college spreekt een voorkeur uit voor de locatie MFA Lagewei. Zij doet dit op basis van criteria ‘sociale controle’ en ‘aansluiting bij de doelgroep’. Deze criteria ontbraken in het locatieonderzoek. De onderbouwing van het college voor de voorkeurslocatie is daarmee niet consistent met het locatieonderzoek.

Het college buigt zich op 8 november over het locatieonderzoek¹⁰⁹ en het ambtelijke (niet openbare) voorstel. Het locatieonderzoek kent drie potentiële locaties waar op basis van ruimtelijke inpasbaarheid, maatschappelijke inpasbaarheid en financiële haalbaarheid een jongeren centrum mogelijk is. Vanwege de centrale ligging en de sociale controle stelt het ambtelijke advies de locatie MFA Lagewei als meest geschikte locatie voor. Het college weegt diverse indicatoren en stemt vervolgens in met dit advies.¹¹⁰ De wethouder vindt het haar bestuurlijke verantwoordelijkheid om ten aanzien van de drie geschikte locaties een voorkeur uit te spreken. Vanwege de locatie en bereikbaarheid (centraal gelegen in Barendrecht en minder kans op aantrekken Rotterdamse jongeren) en een goede aansluiting bij de doelgroep (veel scholen en jongeren in de buurt) geniet de MFA Lagewei de voorkeur van het college.¹¹¹

3-9-4 commissiebehandeling locatiekeuze

De commissie wordt op de hoogte gebracht van alle inspraakreacties en is hiermee bekend met de onvrede en zorgen van omwonenden. Er wordt gesignaleerd dat het voorstel onvoldoende ingaat op de effecten van het jongeren centrum op de wijk Lagewei. De wijk Lagewei kent namelijk al (verkeers)overlast door schoolgaande jeugd. Deze problematiek is niet meegewogen in het locatieonderzoek. De raad kiest er wel voor om het voorstel in de raadsvergadering te behandelen.

De commissie Samenleving/Ruimte behandelt het voorstel op 6 december. De raadsleden nemen kennis van alle inspraakreacties die het resultaat zijn van de inloopavonden op 21 november en 1 december, en de participatie van de jongeren. Ook ontvangt de raad een bezwaarschrift van de bewonersvereniging Lagewei. Tijdens de commissievergadering spreken 26 personen in. Alle fracties behouden hun standpunt voor tot de raadsvergadering. Enkel GroenLinks is van mening dat het voorstel nog niet rijp is voor behandeling in de raad.¹¹² De GroenLinks fractie miste in het raadsvoorstel een uitwerking van mogelijke effecten van een jongeren centrum in Lagewei en was verbaasd over de late betrokkenheid van de bewoners bij het traject.¹¹³ De wethouder doet tijdens de commissievergadering de toezegging om een overzicht te maken van de bij de gemeente bekende overlasterisituaties in de wijk Lagewei en welke maatregelen hiervoor zijn genomen. Met de brief van 14 december

¹⁰⁸ Seinpost, ‘Je bent jong en je wilt een plek! Omgevingsscan woon- en leefomgeving rondom mogelijke locaties jongeren centrum’, oktober 2011.

¹⁰⁹ Zie bijlage 7. Hier is de uitkomst van het locatieonderzoek ten aanzien van de locatie MFA Lagewei opgenomen.

¹¹⁰ College B en W, raadsvoorstel definitieve locatiekeuze jongeren centrum, 8 november 2011.

¹¹¹ Interview wethouder Ter Borg, 31 januari 2013.

¹¹² Gemeente Barendrecht, Advies raadscommissie Samenleving/Ruimte aan raad, 8 december 2011. Gemeente Barendrecht, Stuurgroep vastgoed, 13 december 2011.

¹¹³ E-mail GroenLinks fractie, 3 februari 2013.

2011 doet zij gestalte aan die toezegging. Het blijkt uit de brief dat de bewoners overlast ervaren van schoolgaande jeugd in de vorm van vervuiling, hangen, geluidsoverlast, vernielingen en gevaarlijk verkeersgedrag. Ook volgt een opsomming van maatregelen die in gezamenlijk overleg met bewoners zijn gerealiseerd, o.a. de maatregelen naar aanleiding van het bewonersinitiatief met betrekking tot de verkeersoerlast (zie kader).¹¹⁴

burgerinitiatief verkeersveiligheid

Op 17 maart 2008 ontvangt de raad een burgerinitiatief 'betreffende de integrale aanpak en realisatie veiligheid verkeersroutes VO-locaties Calvijn 't Groene Hart en DaltonLyceum'. Het aantal leerlingen dat deze twee scholen bezoekt is in de loop der tijd fors gestegen. Daarom wordt in de zomer van 2007 besloten een tijdelijke ontsluiting aan te leggen door de wijk Lagewei. In september van dat jaar blijkt deze oplossing door een verdere toename van het aantal verkeersbewegingen van leerlingen door de wijk voor gevaarlijke situaties te zorgen. Om te komen tot een verkeersveilige situatie, zeker met het oog op en verdere stijging van het aantal leerlingen¹¹⁵ treedt een werkgroep van ouders in overleg met de wethouder (Zuurbier). Dit overleg levert voor de werkgroep niet het gewenste resultaat op omdat *"uit uw (de wethouder red.) reactie onvoldoende besef blijkt van de omvang van het probleem en de implicaties voor de verkeersveiligheid (...). Daarnaast treft ons uw fragmentarische benadering van (...) knelpunten in plaats van door ons verwachte integrale aanpak waaruit uw betrokkenheid bij de gewenste verkeersveiligheid blijkt."* Hierop wordt het burgerinitiatief ingediend. In het initiatief worden verschillende voorstellen gedaan om te komen tot een verkeersveilige situatie.¹¹⁶

Het burgerinitiatief wordt op 31 maart 2008 (niet inhoudelijk) besproken in de raad. De raad besluit dat het wenselijk is om een reactie van het college te ontvangen en dit tezamen met het burgerinitiatief te behandelen in de commissie Ruimte.¹¹⁷ Op 20 mei 2008 volgt de commissiebehandeling. De raadsleden zijn positief over het burgerinitiatief en onderschrijven dat de infrastructuur in de buurt van de scholen niet optimaal geschikt is voor grote hoeveelheden fietsers. De wethouder geeft o.a. aan dat hij de indieners uitermate serieus neemt maar de zaken liever eerder had geregeld zodat het niet tot een burgerinitiatief zou hebben hoeven komen.¹¹⁸ Op 30 juni 2008 volgt de inhoudelijke behandeling in de raad. De wethouder geeft aan dat drie van de zes punten uit het burgerinitiatief meteen zullen worden uitgevoerd en dat de andere punten nog onderzoek vereisen. Er wordt nog een amendement ingediend waarin de wethouder de opdracht meekrijgt om te zorgen voor tussentijdse oplossingen voordat definitieve verkeersvoorzieningen gerealiseerd zijn zodat de veiligheid gegarandeerd kan worden.¹¹⁹

3-9-5 raadsbehandeling locatiekeuze

Een vertragende factor zijn de nieuwe en wisselende eisen en inzichten van de raad.

Bijvoorbeeld in de afwegingen die de verschillende raadsfracties maken waarin criteria worden

¹¹⁴ College B en W, brief aan raad, 'huidige overlastsituaties in de wijk Lagewei', 14 december 2011.

¹¹⁵ Eind 2007 ging het in totaal om iets meer dan 2000 leerlingen, de verwachting was in 2008 dat dit eind 2012 zou toenemen tot meer dan 3300 leerlingen. (bron burgerinitiatief)

¹¹⁶ Burgerinitiatief betreffende de integrale aanpak en realisatie veiligheid verkeersroutes VO-locaties Calvijn 't Groene Hart en DaltonLyceum, 17 maart 2006.

¹¹⁷ Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 31 maart 2008.

¹¹⁸ Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Ruimte, 20 mei 2008.

¹¹⁹ Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 30 juni 2008.

gehanteerd die geen onderdeel zijn van het locatieonderzoek. Zoals de voorkeur van de jongeren en de maatschappelijke inpasbaarheid.

De keuze van de locatie MFA Lagewei kan rekenen op een kleine meerderheid in de raad mede door het aannemen van een amendement. De raad is van mening dat het PvE onvoldoende passend is voor de locatie Lagewei. Hiermee komt de raad dus ook terug op de aanpak in 2010 om eerst een PvE vast te stellen alvorens een locatie vast te stellen.

In het amendement wordt participatie als randvoorwaarde gesteld en niet als middel om tot (beter) beleid te komen. Ook wordt een deadline gesteld waardoor (o.a.) de participatie in een beperkte periode moet plaatsvinden. De formulering van het amendement en de toelichting hierop van de partijen, zowel mondeling als op schrift, biedt ruimte aan interpretatiediscussies over de reikwijdte en het doel van het amendement. Het kader is daarmee niet specifiek.

Het voorstel tot de definitieve locatiekeuze voor het jongerencentrum staat 20 december 2011 op de agenda van de raad.¹²⁰ Het CDA, CU/SGP en GroenLinks dienen een amendement in waarin wordt voorgesteld om te kiezen voor de LOC-locatie. De maatschappelijke inpasbaarheid van de locatie Lagewei achten deze partijen minder geschikt. Dit vanwege de druk die de bewoners van Lagewei al ervaren van de al gevestigde voorzieningen. Draagvlak voor een positieve start van het jongerencentrum is hiermee niet aanwezig. Naar aanleiding van de toezegging van de wethouder dat met omwonenden opnieuw zal worden gesproken geeft het CDA aan te vrezen dat voor een gesprek met omwonenden het draagvlak in Lagewei ontbreekt. Het amendement wordt met 15 stemmen tegen en 13 stemmen voor, verworpen.¹²¹ In de raad wordt onder meer de ervaren verkeersoverlast in de wijk Lagewei onderschreven (D66). De wethouder geeft aan dat vermoedelijk in 2014 de verkeersafwikkeling en de fietsstructuur in Lagewei moeten zijn afgerond. Verschillende partijen (D66, VVD, CU/SGP) onderstrepen dat het PvE een belangrijke rol speelt bij het uiteindelijke draagvlak (o.a. alcoholgebruik en openingstijden worden genoemd). VVD en D66 gaan mee met de voorkeur van het college en geven aan dat in hun keuze o.a. de stem van de jongeren de doorslag heeft gegeven. VVD wijst erop dat op 14 september 2010 de gehele raad het bestemmingsplan heeft vastgesteld voor Lagewei waarin de voorziening voor een jongerenactiviteit was opgenomen (zie kader).

inspraak en besluitvorming bestemmingsplan Campus Lagewei

Het ontwerpbestemmingsplan 'Campus Lagewei' wordt op 18 mei 2010 in de vergadering van de commissie Ruimte behandeld. Het bestemmingsplan voor de Campus wordt voorafgaand aan het bestemmingsplan voor de gehele wijk Lagewei-Vrouwenpolder in procedure gebracht om de nieuwbouw van de middelbare school tijdig te kunnen realiseren. Het bestemmingsplan behelst met name een maatschappelijk programma en voorziet in de realisatie en uitbreiding van twee middelbare scholen, de aanleg van een buitensportvoorziening en de realisatie van een multifunctionele accommodatie. Over de multifunctionele accommodatie wordt gesteld dat deze extra ruimte moet kunnen aan de middelbare scholen wanneer dit nodig blijkt, en dat hier maatschappelijke voorzieningen zoals een huisartsenpost of kinderopvang gesitueerd kan worden. In het bestemmingsplan wordt niet gesproken over een jongerencentrum. Wel wordt aangegeven dat onder maatschappelijke voorzieningen ook

¹²⁰ Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 20 december 2011.

¹²¹ Gemeenteraad, amendement CDA, CU/SGP, GroenLinks, 20 december 2011.

jeugdvoorzieningen vallen.¹²²

Er zijn vier inspraakreacties ingediend op het voor-ontwerpbestemmingsplan, waarvan twee inspraakreacties o.a. een bezwaar betreffen tegen de realisering van een jongeren centrum en één reactie waarin zorgen worden geuit over de capaciteit/veiligheid van de fietsinfrastructuur. Naar aanleiding van de ontvangen inspraakreacties is voorts overleg gevoerd met de Gereformeerde Gemeente, Bewonerscommissie Weide Poort en met bewoners van de Tramwei.¹²³ De (coalitie)leden van de commissie Ruimte geven aan blij te zijn dat de jeugdvoorzieningen goed zijn opgenomen in het bestemmingsplan. CU/SGP geeft aan tevreden te zijn met de wijze waarop is omgegaan met de inspraak van de kerk. De wethouder licht in antwoord op vragen over de fietssituatie toe dat de initiatiefnemers van het burgerinitiatief worden betrokken bij de gebiedsinrichting.¹²⁴

Op 14 september 2010 stelt de raad het bestemmingsplan 'Campus Lagewei' vast. Onderdeel van het besluit zijn de zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan en de reacties van de gemeente hierop. Er worden verschillende bezwaren geuit vanwege de (mogelijke) bouw van een jongeren centrum en de fietsoverlast. De gemeente geeft aan dat de plannen voor het jongeren centrum een apart traject behelst waarin nog diverse opties in beeld zijn.¹²⁵ In de raadsvergadering wordt zonder verdere discussie het bestemmingsplan vastgesteld. Voorafgaand aan de vergadering, in het vragenkwartier, wordt nog wel aangegeven dat bewoners rond de campus Lagewei zich zorgen maken over de sociale-, en fietsveiligheid. De wethouder (Gebben) beaamt dat de fietsveiligheid geen nieuw signaal is en dat mede op basis van het burgerinitiatief hier al aan wordt gewerkt.¹²⁶

amendement definitieve locatiekeuze

VVD, PvdA en D66 dienen een amendement (zie onderstaand kader) in op het voorstel van het college. Zij stemmen in met de locatie MFA Lagewei, maar voegen hier de voorwaarde aan toe dat het PvE nogmaals tegen het licht wordt gehouden in relatie tot de specifieke situatie in Lagewei. Het jongeren centrum op deze locatie pas kan worden gerealiseerd wanneer "het op 2 november 2010 vastgestelde Programma van Eisen wordt heroverwogen en (...) hierna opnieuw door de gemeenteraad ultimo december 2012 (dient) te worden vastgesteld." Bij de heroverweging dienen o.a. worden meegenomen: de participatie met belangrijke belanghebbenden (bewoners, jongerenorganisaties, scholen ed), het alcohol- en openingstijden beleid in relatie tot de lokale situatie en visie op mogelijke overlastgevendende omstandigheden.¹²⁷ De PvdA voegt hier tijdens de vergadering ook nog aan toe dat "de PvdA (...) mede ondertekend (heeft) omdat bij de heroverweging van het programma van eisen ook de leeftijd (van de doelgroep red.) aan de orde zal komen."¹²⁸

In de toelichting op het amendement geven de partijen aan dat zij de onrust van bewoners begrijpen en vinden het van het allergrootste belang dat in het vervolg van

¹²² Gemeente Barendrecht, Bestemmingsplan 'Campus Lagewei', mei 2010.

¹²³ Gemeente Barendrecht, Notitie aan de raadscommissie ontwerpbestemmingsplan 'Campus Lagewei', 18 mei 2010, en Gemeente Barendrecht, Campus Lagewei, nota inspraak en overleg, 4 mei 2010.

¹²⁴ Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Ruimte, 18 mei 2010.

¹²⁵ Gemeenteraad, raadsbesluit, vaststelling bestemmingsplan 'Campus Lagewei', 14 september 2010.

¹²⁶ Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 14 september 2010.

¹²⁷ Gemeenteraad, amendement VVD, PvdA, D66, 20 december 2011.

¹²⁸ Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 20 december 2011.

het realisatietraject goed geluisterd wordt naar de bewoners en andere belanghebbenden en dat hun suggesties worden meegewogen. Om het potentiële risico van ondragelijke overlast weg te nemen dient het programma van eisen te worden heroverwogen en te worden toegesneden op de specifieke situatie in de wijk Lagewei. Het amendement wordt met 15 stemmen voor en 13 stemmen tegen aangenomen.¹²⁹

De raad besluit hiermee de locatie MFA Lagewei aan te wijzen als locatie voor het jongerencentrum en het PvE te heroverwegen zodat het aansluit op de specifieke situatie in Lagewei, en wenst het PvE uiterlijk december 2012 opnieuw vast te stellen.¹³⁰ De locatie wordt door de raad als een gegeven beschouwd ondanks dat het PvE voor de raad kennelijk onvoldoende passend is voor de locatie Lagewei.

amendement definitieve locatiekeuze jongerencentrum, 20 december 2011

- a) De locatie MFA Lagewei aanwijzen als locatie voor een jongerencentrum, waarbij de feitelijke realisatie van het jongerencentrum binnen de MFA plaatsvindt als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
- 1 Het op 2 november 2010 vastgestelde Programma van Eisen wordt heroverwogen en dient hierna opnieuw door de gemeenteraad ultimo december 2012 te worden vastgesteld. Bij deze heroverweging dienen de volgende zaken te worden meegenomen door het College en afdoende te worden onderbouwd in het aangepaste voorstel:
 - 2 participatie van belangrijke belanghebbenden (bewoners, jongerenorganisaties, scholen e.d.) bij de heroverweging;
 - 3 alcoholbeleid in relatie tot de specifieke omstandigheden van locatie Lagewei en de diverse belanghebbenden;
 - 4 openingstijden in relatie tot de specifieke omstandigheden van locatie Lagewei en de diverse belanghebbenden;
 - 5 bereikbaarheid jongerencentrum in relatie tot ontsluiting woonwijk;
 - 6 visie op mogelijke overlastgevende omstandigheden als gevolg van de realisatie en de wijze waarop hiermee zal worden omgegaan;
 - 7 multifunctioneel ontwikkelen van een jongerencentrum, waarbij het centrum niet uitsluitend wordt gerealiseerd voor gebruik door jongeren, maar op andere tijden ook voor andere doeleinden kan worden gebruikt. Bijvoorbeeld als ontmoetingsplaats voor bewoners;
 - 8 ervan uitgaan dat het jongerenwerk de activiteiten voor jongeren structureel verspreid over Barendrecht aanbiedt. Dat het jongerencentrum niet de enige accommodatie is die door jongerenorganisaties wordt gebruikt voor het organiseren van hun activiteiten. En dat er ook nadrukkelijk gekeken wordt naar de inzet van andere, reeds bestaande, accommodaties zoals de Beuk, de Wave en de sportaccommodatie die Barendrecht kent.

3-10 2012: de heroverweging van het programma van eisen

Zowel in de uitwerking van de heroverweging van het PvE als in het participatietraject zijn de vooraf gestelde doelen en intenties niet gerealiseerd. De raad accepteert dat het participatietraject een niet effectieve uitkomst heeft. Het nieuwe PvE verschilt objectief gezien

¹²⁹ Gemeenteraad, amendement VVD, PvdA, D66, 20 december 2011.

¹³⁰ Gemeenteraad, raadsbesluit 'definitieve locatiekeuze jongerencentrum Barendrecht, 20 december 2011.

op twee punten van het vooraf vastgestelde PvE namelijk openingstijden en alcohol. Het is niet onderbouwd hoe dit PvE specifiek is toegesneden op de locatie MFA Lagewei.

3-10-1 commissiebehandeling heroverweging PvE

Na maanden waarin gewerkt is aan de uitwerking van het amendement wordt op 2 oktober het aangepaste Programma van Eisen (zie onderstaand kader) van het jongerencentrum in de Raadscommissie Samenleving behandeld. Het voorstel dat de commissieleden ontvangen bestaat uit de heroverweging van het programma van eisen en vele bijlagen met daarin o.a. verslagen van het participatietraject, rapportages en stukken van de BVL en een uitwerking van het opschalingsmodel.¹³¹ Zeven personen spreken in. Naast KijkopWelzijn en de kerk zijn dit de BVL en enkele bewoners¹³². Het is niet gelukt om gezamenlijk met alle betrokkenen te komen met een gedragen voorstel. De wethouder verklaart hierover het volgende: *“Aan de kant van de gemeente hebben wij alles gedaan om het amendement en de opdracht die daar door uw raad aan ons is gegeven uit te voeren binnen de kaders die uw raad ook heeft meegegeven. En ik vind het ook oprecht jammer (...) dat we er niet uit zijn gekomen. Onze intentie is te allen tijde geweest (...) om met een gezamenlijk voorstel naar uw raad te komen. Dat was de intentie van de raad, dat was de intentie van alle belanghebbenden en dat was ook de intentie van gemeentezijde.”* Het CDA stelt voor om de bewoners nog in de gelegenheid te stellen in overleg te treden met de gemeente over de nog niet besproken PvE aspecten,¹³³ want dit resultaat vindt het CDA teleurstellend. Ook omdat de belasting in de wijk al zwaar is. GroenLinks concludeert dat het niet gelukt is om het doel van het amendement om bewoners en gemeente nader tot elkaar te brengen te realiseren. Andere partijen kunnen zich wel vinden in het aangepaste PvE. De VVD is van mening dat het programma rekening houdt met de belanghebbenden en daarmee zijn de aanpassingen van het programma voldoende.¹³⁴ In meerderheid acht de commissie het voorstel besluitrijp voor de komende raadsvergadering.¹³⁵

heroverweging Programma van Eisen jongerencentrum¹³⁶

In het stuk worden stapsgewijs de voorwaarden die in het amendement genoemd zijn afgewerkt en hierbij wordt aangegeven hoe deze punten zijn heroverwogen en/of op welke wijze hier invulling aan gegeven is.

A. Participatie belangrijke belanghebbenden

Er wordt aangegeven hoe het proces verlopen is. Daarnaast wordt de toezegging gedaan dat het interactieve proces niet stopt na vaststelling van de herijking van het PvE. *“Wij zullen de punten uit het amendement samen met de betrokken partijen na een jaar of zoveel eerder als noodzakelijk (laten) evalueren.”*

B. Alcoholbeleid

1. Wij staan geen alcoholgebruik toe in het jongerencentrum, tenzij dit passend is bij bepaalde activiteiten op vrijdagen en zaterdagen.

¹³¹ College B en W, Raadsvoorstel 'Heroverweging Programma van Eisen Jongerencentrum', oktober 2012.

¹³² Gemeente Barendrecht, 'Insprekers Raadscommissie Samenleving 2 oktober 2012', 2 oktober 2012.

¹³³ Gemeente Barendrecht, 'Audio Raadscommissie Samenleving', 2 oktober 2012.

¹³⁴ Botlek Dichtbij, 'CDA wil jeugdcentrum met kans van slagen', 5 oktober 2012.

¹³⁵ Gemeente Barendrecht, 'Advies Raadscommissie Samenleving', 3 oktober 2012.

¹³⁶ Gemeente Barendrecht, 'Heroverweging Programma van Eisen jongerencentrum', oktober 2012.

2. Alcoholgebruik vindt plaats in een gecontroleerde omgeving binnen het jongerencentrum, waarbij toezicht aanwezig is.
3. Wij staan alleen zwak alcoholische dranken toe in het jongerencentrum.
4. KijkopWelzijn voert een alcoholontmoedigingsbeleid.
5. KijkopWelzijn voert campagnes die wijzen op gevaren van het gebruik van alcohol door jongeren en richt zich hierbij zowel op jongeren als ouders.
6. De effecten van het alcoholbeleid worden na een jaar, of zoveel eerder als noodzakelijk, door KijkopWelzijn geëvalueerd en in overleg met de gemeente en de betrokken partijen bijgesteld indien daartoe aanleiding is.

C. Openingstijden

1. De openingstijden in het eerste ontwikkeljaar zijn als volgt:
 - donderdagmiddag vanaf 16.00 uur;
 - vrijdagavond tot max. 1.00 uur;
 - zaterdagavond tot max. 1.00 uur;
 - zaterdagavond tot max. 2.00 uur (maximaal 10 keer);
 - zondagmiddag vanaf 14.00 uur, waarbij alleen binnen activiteiten zijn toegestaan.
 - op doordeweekse dagen (uitgezonderd vrijdag) en op zondag is de sluitingstijd uiterlijk 22.00 uur. Op de aangegeven sluitingstijden is het jongerencentrum leeg.
2. De jongeren worden na het eerste ontwikkeljaar nadrukkelijk meer betrokken bij de uitvoering van de activiteiten door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk. Daarbij zal ook nadrukkelijk gekeken worden of het jongerencentrum in de toekomst vaker open kan zijn.
3. De effecten van de openings- en sluitingstijden worden na een jaar, of zoveel eerder als noodzakelijk, door KijkopWelzijn geëvalueerd en in overleg met de gemeente en betrokken partijen bijgesteld indien daartoe aanleiding is.

D. Bereikbaarheid jongerencentrum in relatie tot ontsluiting woonwijk

1. Zowel het jongerencentrum als de scholen hebben een eigen entree in het MFA.
2. De voorkeur van de entree van het jongerencentrum gaat uit naar de zuid en/of oostzijde van de MFA, zodat de entree zo ver mogelijk van woningbouw af gelegen is.
3. De benodigde fiets- en scootervoorzieningen worden nabij de entree van het jongerencentrum gerealiseerd.
4. De infrastructuur van Lagewei e.o. en de interne structuur van de Campus voorziet in meerdere (langzaam-)verkeervoorzieningen om de MFA te bereiken en te verlaten.

E. Visie op de mogelijk overlastgevende omstandigheden

1. Overlast met betrekking tot het jongerencentrum wordt aangepakt volgens het opschalingsmodel
2. Wij investeren in 'het gesprek' tussen bewoners en jongeren.
3. Het jongerencentrum wordt door middel van bouwkundige oplossingen 'geluidsdicht' gebouwd.

"Hiermee wordt niet alle geluidslast voorkomen. Normaal geluid van brommers/scooters/auto's is niet te voorkomen en inherent aan het wonen in een gemengd gebied. Wij gaan uit van de zelfredzaamheid van onze inwoners."

F. Multifunctioneel gebruik van het jongerencentrum

1. Structureel dubbelgebruik in de MFA door de scholen en het jongerencentrum is niet wenselijk.
2. Vooralsnog is er bij de betrokken partijen geen behoefte aan multifunctioneel gebruik van het jongerencentrum.
3. In het kader van de ombuigingen zal nader worden onderzocht of het jongerencentrum een wijkcentrum functie zou kunnen vervullen.
4. Behoeft aan multifunctionaliteit worden na een jaar, of zoveel eerder als noodzakelijk, door

KijkopWelzijn geëvalueerd en in overleg met de gemeente en betrokken partijen bijgesteld indien daartoe aanleiding is.

Ten aanzien van het derde punt valt te lezen dat: *"De ombuigingen 2013 kunnen ook een weerslag hebben op de realisatie van het jongerencentrum. (...) Onder andere wordt onderzocht of het jongerencentrum ook separaat gerealiseerd kan worden op de Campus Lagewei."*

G. Spreiding van de activiteiten

Het activiteitenaanbod voor jeugd- en jongeren wordt op verschillende plekken in Barendrecht verricht.

3-10-2 raadsbehandeling heroverweging Programma van Eisen

De raadsbehandeling vindt plaats op 16 oktober. De wethouder en alle fracties geven aan het jammer te vinden dat het amendement op het punt van de participatie niet (voldoende) gerealiseerd is en dat het herijkte programma van eisen niet door alle belanghebbenden wordt gedragen. Sommige partijen vinden het hierom belangrijk dat de bewoners nogmaals gehoord worden (CDA) of stellen voor om een extern bureau in te schakelen die de evaluatie uit gaat voeren als waarborg voor de bewoners voor een objectieve behandeling (GroenLinks). Andere partijen geven aan dat verdere vertraging niet gewenst is (VVD) of dat de resultaten desondanks voldoende zijn (PvdA). Gezien de motivering van de PvdA om in december 2011 het amendement mede in te dienen zodat ook opnieuw gekeken kon worden naar de leeftijdsgrenzen van de doelgroep, is dit een opmerkelijke positie. De CU/SGP fractie dient twee amendementen in om nadere kaders te stellen. Eén amendement om het jongerencentrum op zondag te sluiten en één amendement om het jongerencentrum alcoholvrij te maken. Beide amendementen krijgen onvoldoende steun om te worden aangenomen. Het voorstel van GroenLinks krijgt eveneens onvoldoende steun. Verschillende fracties willen het evaluatierapport van het college afwachten, ook gezien de kosten die het inhuren van een extern bureau met zich meebrengt (VVD, PvdA). De wethouder doet de toezegging het evaluatierapport t.z.t. voor kennisgeving aan de raad te sturen zodat de raad hierover kan besluiten wat hiermee te doen. Met achttien stemmen voor (D66, PvdA, GroenLinks en VVD, m.u.v. 1 lid) en zeven tegen wordt het voorstel aangenomen.¹³⁷

3-11 analyse besluitvormingsproces en vertragende factoren

Bij de reconstructie van het besluitvormingsproces zijn verschillende factoren benoemd die het proces hebben vertraagd. Een opsomming en korte verduidelijking is hieronder opgenomen:

- Er is geen sprake van bestuurlijke prioritering; in de periode tot 2006 is er geen bestuurlijke prioriteit gegeven aan de realisatie van een jongerencentrum.
- Een besluit is in strijd met wet- en regelgeving; voor de mislukking van een tijdelijk jongerencentrum geldt dat de gemeente onvoldoende rekening heeft gehouden met wet- en regelgeving als het gaat om het verlengen of omzetten van tijdelijke bouwvergunningen. Wat eigenlijk niet mogelijk is.
- Kaderstelling door de gemeenteraad is niet voldoende volledig en specifiek; er is steeds duidelijk geworden dat zowel beleidskaders, PvE's, als selectiecriteria voor de locatieonderzoeken onvoldoende specifiek zijn.

¹³⁷ Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 16 oktober 2012.

- *De raad controleert eigen kaders(telling)niet; wanneer de raad relevante opmerkingen maakt om kaders te verduidelijken wordt dit bijna niet omgezet in specifieke besluitvorming waardoor de verduidelijking niet in de praktijk wordt gerealiseerd.*
- *Besluiten zijn inhoudelijk niet in overeenstemming met eerdere besluiten; de raad heeft moeite met het volhouden van snelheid boven zorgvuldigheid van de realisatie van het jongerencentrum. Toch neemt de raad tegenstrijdige besluiten hierover.*
- *Besluiten zijn onvoldoende adequaat onderbouwd; er is onvoldoende relatie tussen het beleid en Programma van Eisen voor het jongerencentrum. Daarmee is de beleidsmatige inbedding van een jongerencentrum niet duidelijk.*
- *Vorbereiding op de besluitvorming is niet transparant verlopen; het college kiest ervoor om de voorbereiding van locatiekeuzen niet transparant te maken. Locaties komen pas in de openbare besluitvorming als het selectieproces al ver gevorderd is.*
- *Er is sprake van negatieve invloed van de kwaliteit van de besluitvorming op belanghebbenden.*

Deze laatste factor heeft veel invloed op het verloop van de participatietrajecten, beschreven en beoordeeld in het volgende hoofdstuk.

4 burgerparticipatie

4-1 inleiding

4-1-1 onderzoeksvragen

In dit hoofdstuk komen de volgende onderzoeksvragen aan bod:

Op welke wijze en welk moment zijn burgers betrokken bij het opstellen van de randvoorwaarden en locatiekeuze voor het jongerencentrum?

Is de burgerparticipatie behoorlijk en effectief verlopen?

Het onderzoek heeft zich uitgestrekt over de participatietrajecten voor de locaties Voordijk en Lagewei. Bij de Voordijk is er sprake geweest van één traject, de locatie was daar vooraf vastgesteld door de gemeenteraad. Voor Lagewei geldt dat er sprake is van twee participatietrajecten; het eerste traject om te komen tot een locatie en het tweede traject om te komen tot aangepaste randvoorwaarden (in de vorm van een PvE) voor het jongerencentrum op de locatie MFA Lagewei.

context

Voor alle trajecten geldt dat ze niet los van de context kunnen worden gezien. Een deel van die context staat in hoofdstuk 3 waar uit een analyse van de reconstructie verschillende factoren die tot vertraging hebben geleid in de besluitvorming naar voren zijn gekomen. Eén daarvan is de negatieve invloed van de kwaliteit van de besluitvorming op belanghebbenden, waaronder burgers. De invloed van deze factor op de burgerparticipatie wordt in dit hoofdstuk verder uitgediept.

4-1-2 verantwoording burgerperspectief

In de participatietrajecten hebben verschillende burgers en belanghebbenden een aandeel gehad. Burgerparticipatie vraagt een actieve rol van burgers. Het burgerperspectief is daarom expliciet betrokken in het onderzoek. Hoe burgers en andere belanghebbenden de trajecten ervaren hebben is onderzocht door bestudering van bezwaarschriften, brieven en inspraakreacties aangevuld met interviews en schriftelijke contacten met burgers. De informatie die daaruit is voortgekomen, is verwerkt in dit hoofdstuk.

Daarbij moet aangemerkt worden dat de rekenkamer zich geconcentreerd heeft op die partijen waarmee de gemeente het meeste contact heeft gehad. De representativiteit van de inbreng van deze partijen (voornamelijk de bewonersverenigingen) is niet specifiek onderzocht. Wel is kennis genomen van de achterban van deze partijen en gevraagd naar hoe gecommuniceerd is tijdens de trajecten. Voor beide bewonersverenigingen geldt dat zij altijd een actieve communicatie richting leden hebben gevoerd zodat zij altijd op de hoogte waren van de meest recente ontwikkelingen. Daarbij komt ook dat andere bronnen, zoals inspraakreacties en

schriftelijke reacties op vragen van de rekenkamer, het beeld dat de bewonersverenigingen naar voren hebben gebracht niet hebben ontkracht.

4-1-3 normen

In dit hoofdstuk wordt getoetst aan normen die gaan over burgerparticipatie. Deze zijn opgenomen in tabel 4-1. De bijbehorende criteria zijn opgenomen in bijlage 2.

tabel 4-1: normen beleid, behoorlijkheid en effectiviteit burgerparticipatie

Beleid

- Er is gebruik gemaakt van het gemeentelijk beleidskader bij het invullen van burgerparticipatie

Eisen ten aanzien van een behoorlijk optreden door de gemeente

- De gemeente heeft een zorgvuldige en goed onderbouwde afweging gemaakt alvorens een burgerparticipatietraject op te zetten (redelijkheidsvereiste)
- Op basis van de (belangen)afweging heeft de gemeente adequaat het doel/de doelen en de vorm van de burgerparticipatie bepaald
- De gemeente draagt er zorg voor dat (redelijkerwijs) alle belanghebbenden de mogelijkheid hebben te participeren
- De informatieverstrekking door en communicatie vanuit de gemeente is adequaat
- Er is sprake van een constructieve houding van de gemeente/het gemeentebestuur
- De bestuurlijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid is helder en eenduidig

Eisen ten aanzien van een behoorlijk optreden door burgers

- Burgers die participeren hebben een constructieve houding

Eisen ten aanzien van effectiviteit burgerparticipatie

- Het vraagstuk leent zich voor burgerparticipatie
- Het burgerparticipatie traject heeft specifieke eenduidige doelen
- Het is duidelijk welke betrokkenen voor de burgerparticipatie relevant zijn, wat en hoe groot de doelgroep is, welke rol en verantwoordelijkheid de deelnemers krijgen
- De vorm van de burgerparticipatie is effectief
- Er is een adequaat procesontwerp en communicatieplan (participatieplan)
- De gemeente voert het participatietraject adequaat uit
- Er bestaat duidelijkheid bij de burger over de toebedeelde rol en mate van invloed van burgers in de participatie, en het doel van het participatietraject

Door de trajecten over de twee verschillende locaties te onderzoeken, is het ook mogelijk geweest te vergelijken en een oordeel te geven over het 'lerend vermogen' van de gemeente.

4-1-4 leeswijzer

Dit hoofdstuk begint met een algemene paragraaf over het participatiekader van de gemeente Barendrecht. Vervolgens volgt in paragraaf 4-3 het traject om tot een jongerencentrum op de Voordijk te komen. In paragraaf 4-4 wordt het traject dat heeft geleid tot het besluit voor een jongerencentrum in de wijk Lagewei getoetst.

4-2 participatiekader Barendrecht

De gemeente Barendrecht heeft het eigen beleid over interactieve beleidsvorming niet voldoende toegepast. Er is namelijk een notitie interactief beleid in Barendrecht, waarin onder andere een

checklist voor burgerparticipatie is opgenomen. Dit kader is bij ambtenaren of bestuurders van de gemeente onvoldoende bekend. Het blijkt niet dat bij het inrichten en uitvoeren van burgerparticipatie voor het jongerencentrum de kaders uit de notitie zijn geïmplementeerd.

Tijdens het onderzoek is gebleken dat de gemeente Barendrecht een eigen notitie 'Interactief beleid in Barendrecht' heeft.¹³⁸ De rekenkamer heeft een eerder beleidskader 'Betrokkenheid bij beleid' gevonden in het Raadsinformatiesysteem.¹³⁹ In gesprekken die zijn gevoerd aan het begin van het onderzoek is gevraagd naar het gemeentelijk kader voor participatie. De rekenkamer toetst namelijk of de gemeente voldoet aan haar eigen kaders. Er is echter in geen enkel gesprek of contact met de rekenkamer aangegeven dat een dergelijk gemeentelijke kader bestaat. Zowel bij ambtenaren als bestuurders is de notitie niet bekend. Er is dus geen gebruik gemaakt van deze kaders bij het organiseren van de participatietrajecten. De notitie is door de gemeenteraad vastgesteld.¹⁴⁰ Maar ook de raad is niet op de hoogte van het bestaan van de door hen zelf vastgestelde notitie.

4-3 traject 'jongerencentrum aan de Voordijk'

Er is vooraf geen zorgvuldige en onderbouwde afweging gemaakt over hoe belanghebbenden bij de ontwikkeling van een jongerencentrum op de Voordijk te betrekken. Bij de keuze voor de locatie is geen participatie geweest. Er is ook voor de verdere invulling van het traject van tevoren geen participatieplan gemaakt. Dat betekent onder andere dat er geen belangenafweging is geweest of een risicoanalyse op de maatschappelijke inpasbaarheid van het jongerencentrum op de Voordijk, op basis waarvan doelen voor het participatietraject konden worden vastgesteld. De niet tijdige communicatie en ervaren slechte kwaliteit van de informatievoorziening van de gemeente hebben weerstand bij omwonenden versterkt. Het communicatieplan waarmee 'herwinnen van vertrouwen' en 'verrijking van beleid' bedoeld is, is niet consistent met deze doelen.

4-3-1 besluit locatie

Belanghebbenden zijn niet betrokken geweest bij het besluit over de locatie Voordijk voor een jongerencentrum. Vervolgens zijn zij niet of niet tijdig geïnformeerd over dit besluit van de gemeente. Er wordt in het eerste contact wel gewezen op inspraakmogelijkheden als het gaat om de locatie. Verschillende belanghebbenden maken van deze mogelijkheid gebruik. Daarnaast vraagt de gemeente belanghebbenden hun ideeën over de realisatie van een jongerencentrum in hun buurt te delen op een informatieavond. De doelen die hieraan worden verbonden zijn niet voldoende specifiek en niet gericht op het verkrijgen van draagvlak.

¹³⁸ Gemeente Barendrecht, 'Notitie interactief beleid in Barendrecht', Collegevergadering 2 november 2010. De notitie is niet door de raad vastgesteld.

Op 26 augustus 2011 is de notitie aan de raad gepresenteerd in een middag voor raad en college over interactief beleid.

¹³⁹ Dit is 'toevallig' gebeurd wanneer namelijk gezocht wordt op relevante trefwoorden dan komt een relevant beleidskader voor burgerparticipatie niet uit de zoekactie naar voren. De rekenkamer stuitte per toeval in het raadsinformatiesysteem op de notitie 'Betrokkenheid bij beleid' uit 2005. Uit het ambtelijk wederhoor blijkt dat er een recentere notitie is. In gesprekken met ambtenaren en de verantwoordelijk wethouder is gevraagd naar (het bestaan van) de kaders voor participatie, ook toen is het oude en nieuwe beleidskader niet ter sprake gekomen. Ook staat de notitie ten tijde van de uitvoering van het onderzoek tot en met april 2013 niet genoemd in de opsomming van vigerend/actueel beleid op www.barendrecht.nl.

¹⁴⁰ De precieze datum van vaststelling van de notitie is niet achterhaald. Duidelijk is wel dat de notitie 'betrokkenheid bij beleid' (op papier) onderdeel vormt van het staande beleid. Zowel in de begroting 2009 als in de begroting 2010 wordt de notitie genoemd als één van de beleidsnota's en regelingen die vallen onder het programma 'Daadkrachtig en betrouwbaar bestuur'.

direct omwonenden

Op 27 maart 2009 stuurt de gemeente direct omwonenden¹⁴¹ van de voorkeurslocatie Voordijk een brief met als onderwerp 'Uitnodiging informatieavond jongerencentrum Voordijk op donderdag 23 april' (zie figuur 4.1 voor overzicht van de omgeving). In de brief worden burgers voor het eerst geïnformeerd over het besluit om een jongerencentrum te realiseren aan de Voordijk naast de Kringloopwinkel. Daarbij spreekt de gemeente uit met omwonenden te willen kijken hoe het jongerencentrum 'zo goed mogelijk kan worden gerealiseerd'. Dit kan worden opgevat als een doel om te komen tot verrijking van beleid, hoewel niet is gespecificeerd wat een goede realisatie inhoudt. Tijdens de informatieavond zullen de gemeente en stichting Alle-r-hande toelichten hoe het jongerencentrum wordt gerealiseerd en wat mogelijke consequenties voor omwonenden zijn. Daarbij wordt aangegeven dat de gemeente voorstander is van het vormen van een klankbordgroep 'om snel te kunnen reageren op signalen'.¹⁴² Omwonenden worden uitgenodigd om op de informatieavond hun 'ideeën over de beste totstandkoming van het jongerencentrum in uw leefomgeving' te laten horen. Dit is wel onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad op 20 april 2009. In de brief is namelijk ook te lezen dat de raadscommissie Samenleving op 6 april 2009 het locatieonderzoek Voordijk¹⁴³ zal bespreken en de gemeenteraad adviseert over de plannen. Daarbij is de mogelijkheid tot inspreken benoemd en dat inspreken tijdens de raadsvergadering op 20 april niet mogelijk is.¹⁴⁴ De doelen die genoemd worden zijn niet specifiek genoeg om richting te geven aan de klankbordgroep. Ook zijn zij niet passend als het gaat om het verkrijgen van draagvlak voor het besluit over de locatie.

Deze brief is alleen verstuurd aan direct omwonenden. Zij hebben aangegeven dat zij op het moment van het lezen van deze brief voor het eerst horen over plannen voor een jongerencentrum aan de Voordijk. Dit betekent dat zij een week de tijd hadden om hun inspraakreacties voor te bereiden. Feitelijk is een week erg kort, de bewoners hebben dit dan ook zo ervaren. Dat de gemeente hen zo kort van te voren heeft geïnformeerd heeft veel ergernis en frustratie opgeroepen.¹⁴⁵ Dit blijkt ook uit de inspraakreacties deels beschreven in de volgende paragraaf.

kringloopwinkel

De Kringloopwinkel is ook een belangrijke actor maar in het geheel vooraf niet geïnformeerd door de gemeente over de plannen. Terwijl de bedoeling van de gemeente was het jongerencentrum samen met nieuwbouw voor de Kringloopwinkel te realiseren. Het was medewerkers van de Kringloopwinkel dan ook niet duidelijk geworden hoe de gemeente het winkelpand met het jongerencentrum wilde integreren.¹⁴⁶

¹⁴¹ Dit waren de bewoners van de Voordijk en Koraallaan in Barendrecht.

¹⁴² De vorming van de klankbordgroep is het gevolg van besluitvorming in de raad op 20 april 2009 over de locatie. Bij het verzenden van de eerste informatiebrief was dit nog niet de bedoeling.

¹⁴³ Gemeente Barendrecht, Locatieonderzoek Voordijk, 10 maart 2009.

¹⁴⁴ Gemeente Barendrecht, 'uitnodiging informatieavond jongerencentrum Voordijk op donderdag 23 april', 27 maart 2009.

¹⁴⁵ Dit blijkt uit zowel het interview met de BVN en een bewoner van 26 februari 2013 als de verschillende schriftelijke reacties van bewoners.

¹⁴⁶ Schriftelijke reactie(s) medewerker Kringloopwinkel Barendrecht, februari 2013 en Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Samenleving, 6 april 2009.

informatie in pers

Op 1 april 2009 verschijnt in het huis-aan-huisblad Het Zuiden een krantenartikel waarin tot protest tegen een jongerencentrum aan de Voordijk wordt opgeroepen. Er is een e-mailadres beschikbaar om te reageren en ook de mogelijkheid tot inspraak wordt onder de aandacht gebracht.¹⁴⁷

4-3-2 inspraak commissievergadering Samenleving

Bewoners ervaren het niet tijdig betrekken van bewoners als onrechtvaardig, zij ervaren dat zij voor een 'voldongen feit' geplaatst zijn als het gaat om de locatie. Het gevolg is versterkte weerstand tegen het besluit en verlies van vertrouwen in de gemeente. De inspraakreacties zijn geen van allen positief over de locatie voor het jongerencentrum, ook die van een jongere niet. In de inspraakreacties geven bewoners aan dat de onderbouwing van de locatie Voordijk niet adequaat is en dat zij niet principieel tegen een jongerencentrum zijn.

vooraf aan de commissievergadering

Stichting Alle-r-hande stuurt de dag van de commissievergadering een bericht waarin de directeur zegt dat zij geen jongeren zullen laten inspreken. De reden is: 'gezien de emotionele reacties vanuit omwonenden (...) en de vijandigheid vanuit inwoners van Barendrecht, die wij momenteel ondervinden als het gaat om ruimte voor jongeren, hebben wij besloten om vanavond geen jongeren het woord te laten voeren. Het is enerzijds een stuk bescherming van jongeren, anderzijds willen wij geen olie op het vuur gooien zolang emoties de overhand hebben'.¹⁴⁸

¹⁴⁷ Het Zuiden, 'Protest tegen jongerencentrum', Bewonersprotest Jongerencentrum Voordijk Nee, 1 april 2009.

¹⁴⁸ E-mail directeur stichting Alle-r-hande aan gemeente Barendrecht, 6 april 2009.

verloop commissievergadering Samenleving

Op de commissievergadering hebben acht mensen ingesproken: één jongere, de voorzitter van de Kringloopwinkel en zes omwonenden. Verder zijn er ongeveer 70 belangstellenden op de publieke tribune. Geen van de inspraakreacties is positief over de voorkeurslocatie voor het jongeren centrum. Alleen de voorzitter van de Kringloopwinkel is neutraal. Zij zegt dat de Kringloopwinkel niet formeel op de hoogte is gebracht van de plannen en het feit dat de aangekondigde informatieavond in de winkel gepland is. Dit misverstand is opgelost en zij wil dat de Kringloopwinkel in het vervolg wel betrokken wordt bij de plannen.¹⁴⁹

De jongere die insprekt, vertelt over de belevingswereld en behoefte van jongeren. Ook brengt zij ervaringen in die zij heeft met verschillende jeugdgroepen in Barendrecht. Haar conclusie is dat de voorliggende locatie niet geschikt is omdat het een feit is dat jongeren herrie maken en dat bewoners daar overlast van zullen ondervinden. Voor beide kanten een ongewenste situatie. Zij zegt dat zij en ook andere jongeren willen: *'dat het (jongeren centrum, red.) beter op een locatie komt waar zij niet worden gezien als "gevallen die overlast met zich meebrengen." Maar op een locatie die niet zo dicht in de buurt is van bewoners.'* Zij roept de raad op *'nogmaals te onderzoeken of er geen plaats is voor een jeugdcentrum zonder dat er gezeur komt'*.¹⁵⁰

De insprekende omwonenden zijn allen negatief over de locatie. Kenmerkend voor de reacties is dat zij emotioneel zijn en dat mensen ook zo concreet mogelijk proberen te beargumenteren waarom de locatie ongeschikt is. Er is ook een reactie die ingaat op de tot nu toe gevolgde procedure door de gemeente en kwalificeert deze als 'onfatsoenlijk'. Omdat: *'De bekendmaking van de voorkeurslocatie Voordijk is voor de bewoners van Barendrecht als een complete verrassing gekomen. Er is met omwonenden geen enkel overleg of inspraak vóóraf geweest. Pas op 27 maart [2009] is een veel te kleine groep van omwonenden per brief geïnformeerd, gevolgd door een persbericht op de gemeente-website. In de brief worden omwonenden uitgenodigd voor een informatie-avond op 23 april [2009] aanstaande, onder voorbehoud van instemming met de voorkeurslocatie door de gemeenteraad 3 dagen eerder! In de brief wordt 'wel vijf minuten' insprektijd gegeven, waarvan ik nu gebruik maak, op wel héél korte termijn na ontvangst van de brief.'* In dezelfde reactie wordt de diepgang van het locatieonderzoek Voordijk in twijfel getrokken: *'Diepgang heeft het onderzoeksrapport zeker niet. Het niet betrekken van omwonenden is een grote misser. Heel kort wordt melding gemaakt van kans op overlast in een wijde kring, dit alles zonder duidelijke benoeming hiervan en maatregelen hiertegen. Er moet absoluut eerst beter gekeken worden naar overlast door uitwaaien, naar de verkeersveiligheid, naar de veiligheid van omwonenden, naar geluidsoverlast. Ook leent een Jongeren centrum locatie Voordijk, die nauw omsloten is door woonhuizen, zich niet voor activiteiten volgens de gedefinieerde uitgangspunten met o.a. concerten, buitenactiviteiten en feesten.'*¹⁵¹

4-3-3 schriftelijke bezwaren en reactie raad

De hoeveelheid en inhoud van schriftelijke bezwaren tegen de locatie Voordijk kunnen worden opgevat als gevolg van een slechte voorbereiding door de gemeente. In de bezwaren worden zowel inhoudelijke, context gebonden en procedurele argumenten genoemd. De raad laat zich niet beïnvloeden door de eerdere inspraakreacties en schriftelijke bezwaren als het gaat om de

¹⁴⁹ Gemeente Barendrecht, verslag raadscommissie Samenleving, 6 april 2009.

¹⁵⁰ Inspraakreacties raadscommissie Samenleving, 6 april 2009.

¹⁵¹ Idem.

vaststelling van de locatie. Wel besluit de raad als reactie dat er een communicatieplan en klankbordgroep moet komen om het vertrouwen te herstellen en te komen tot een advies voor realisatie van het jongerencentrum aan de Voordijk. Het is onduidelijk hoe de raad verwacht dat deze instrumenten zullen bijdragen aan het verkrijgen van draagvlak voor de locatie.

schriftelijke bezwaren

Naast de inspreekreacties zijn er ook een aantal schriftelijke bezwaren ingediend. Ook daarin wordt ingegaan op de gevolgde procedure waarin bewoners niet van te voren zijn geraadpleegd. En worden er argumenten gegeven tegen de locatie. In een schriftelijke reactie is dit kernachtig samengevat:

‘De wijze waarop de bewoners aan de Voordijk en andere straten rondom de locatie van het voorgenomen jongerencentrum worden geschetst, vind ik ten onrechte stigmatiserend en niet bevorderlijk voor een goede en volwassen communicatie en acceptatie. Het probleem zit het niet zozeer in het jongerencentrum op zich maar in:

- *de locatiekeuze;*
- *het ontbreken van draagvlak in de directe omgeving;*
- *het gebrek aan strakke voorwaarden bij een jongerencentrum;*
- *het neerleggen van de ook negatieve gevolgen van het politieke besluit bij bewoners zonder behoorlijke compensatie.’¹⁵²*

Uit deze reactie blijkt dat er inmiddels al heel wat emoties zijn losgebarsten nog voordat de raad haar definitieve besluit zal nemen.

Samenvattend zijn de argumenten die specifiek tegen de locatie Voordijk worden genoemd:

- Overlast: van vandalisme tot geluid in een woonwijk.
- Veiligheid van omwonenden kan niet worden gewaarborgd daarbij wordt o.a. de problematiek op het Middeldijkerplein aangehaald waar jongerencentrum the Wave aan grenst.
- Kosten: de geraamde 1,6 miljoen euro voor de bouw van het centrum en financiële schade als gevolg van dalende huizenprijzen/onverkoopbare woningen.
- Bestemmingsplan moet worden gewijzigd, dit kan ook leiden tot planschade.
- Er moeten verschillende milieuaspecten worden onderzocht, zoals bodem- en luchtkwaliteit o.a. om veiligheid van bezoekers van het jongerencentrum te waarborgen.

Samenvattend zijn de volgende context gebonden en/of procedurele argumenten ingebracht:

- De gevolgde procedure door de gemeente tot nu toe, burgers voelen zich voor een voldongen feit geplaatst o.a. doordat de informatieavond pas na het definitieve besluit van de raad plaatsvindt.
- Er zijn andere geschiktere locaties, met andere woorden burgers zijn niet overtuigd dat de Voordijk de meest geschikte locatie is.
- Er is geen enkel draagvlak in de omgeving (gecreëerd door de gemeente).
- Omwonenden ervaren al veel overlast van jongeren. Onder andere van horeca op het Doormanplein en Muziekplein. Er worden concrete voorbeelden gegeven van vandalisme, vervuiling, geluidsoverlast en onfatsoenlijk gedrag zoals urineren

¹⁵² Schriftelijke inspraakreactie, 16 april 2009.

tegen particulier eigendom. Er wordt ook aangegeven dat de genoemde overlast al nauwelijks kan worden opgelost.

raadsvergadering

Op 20 april 2009 stemt de gemeenteraad in met de Voordijk als geschikte locatie voor een jongerencentrum. Om tegemoet te komen aan de bezwaren die zijn geuit door bewoners dient de raad (VVD, CDA, PvdA, D66, SGP/CU, GroenLinks) een amendement in op het kadervoorstel van het college.¹⁵³ In de vergadering zelf geven raadsleden aan dat er sprake is van een 'valse start', 'slechte communicatie' en 'dat het vertrouwen hersteld moet worden'.¹⁵⁴ Mede daarom wordt er besloten een communicatieplan op te stellen en een klankbordgroep samen te stellen: 'voor verdere realisatie en invulling van het jongerencentrum een klankbordgroep zal worden opgericht bestaande uit het bestuur van de Kringloopwinkel, omwonenden, Stichting Alle-r-hande, jongeren en politie'. Het is de bedoeling dat de klankbordgroep komt tot een uitgewerkt programma van eisen dat aan de commissie Samenleving wordt voorgelegd.

In het amendement legt de raad ook 'aangescherpte' randvoorwaarden vast. Zoals het onderzoeken van 'het aspect sociale veiligheid', 'het aanvragen van het certificaat veilige woonomgeving' en dat 'het jongerencentrum zal niet worden gebruikt voor concerten en een skatebaan'.

4-3-4 informatiebijeenkomst

De gemeente en maatschappelijke partners kunnen omwonenden niet voldoende duidelijke antwoorden op hun vragen geven of onderbouwen waarom voor de locatie Voordijk is gekozen. Het verbaasde omwonenden dat de gemeente niet beter voorbereid was op weerstand. Dit betekent ten minste dat de voorbereiding van de gemeente onvoldoende en niet zorgvuldig is geweest. Er is na het besluit van de raad geen ruimte voor beïnvloeding van de locatie door belanghebbenden, terwijl dit het besluit is wat op bezwaren stuit. Het was daardoor voor het college en belanghebbenden niet mogelijk een constructieve dialoog te voeren.

Op 23 april 2009 vindt de aangekondigde informatiebijeenkomst voor burgers plaats. Op het programma staan drie inhoudelijke presentaties:

1. toelichting procedures door de projectleider van het jongerencentrum
2. jongerenwerk door jongerenwerker Alle-r-hande
3. toezicht en handhaving door wijkteamchef politie Barendrecht

Verder is de verantwoordelijk wethouder aanwezig en is er gezorgd voor een onafhankelijke avondvoorzitter. De informatieavond is druk bezocht, zo blijkt uit gesprekken. Er is geen (geschat) aantal aanwezigen vastgelegd in het verslag. Hieronder volgt een beschrijving van de toelichtingen. Ook hier geldt dat de rekenkamer geen onderzoek heeft gedaan naar de juistheid van de argumenten die over en weer gaan. De beschrijvingen zijn opgenomen om te illustreren hoe de discussie tussen gemeente, maatschappelijke partners en omwonenden verloopt.

toelichting procedures

De projectleider geeft in zijn presentatie aan dat 'de gemeente vanavond hoopt te bereiken dat de bewoners bereid zullen zijn om mee te praten over de invulling van de locaties Voordijk

¹⁵³ Gemeenteraad, raadsbesluit, 'voorkeur locatie jongerencentrum', 20 april 2009.

¹⁵⁴ Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 20 april 2009.

en de vormgeving van het bouwplan'. Vervolgens licht hij de procedures toe om te komen tot de benodigde bestemmingsplanwijziging en het tegelijkertijd ontwikkelen van het bouwplan. Bewoners reageren met onbegrip, bijvoorbeeld: 'de gemeente had van te voren met bewoners moeten praten over de vestiging van het jongerencentrum aan de Voordijk. (...) De bewoners hebben al duidelijk gemaakt dat zij niet willen dat er een jongerencentrum aan de Voordijk komt. Is dit democratie? Waarom is voor de Voordijk gekozen?' en 'waarom worden mensen pas ingelicht als de gemeenteraad het besluit heeft genomen. De locatie had aan bewoners voorgelegd moeten worden. Nu moeten zij meedenken over een plan waar zij het niet mee eens zijn'. De projectleider antwoordt uiteindelijk: 'dat er eerst moest worden gezocht of er een geschikte locatie voor het jongerencentrum was. De gemeente heeft ervoor gekozen om deze weg te bewandelen en dat is nu niet meer te veranderen.'

jongerenwerk

In de presentatie van Alle-r-hande wordt uitgelegd wat jongerenwerk inhoudt en wat activiteiten in het jongerencentrum kunnen zijn. Het is de bedoeling dat het jongerencentrum een laagdrempelige voorziening wordt met een huiskamer en de mogelijkheid tot het organiseren van groeps- en individuele activiteiten. Er wordt erkend dat *'de komst van een jongerenvoorziening op de Voordijk veranderingen voor de buurt met zich mee zal brengen'*. Ook geeft Alle-r-hande aan dat er overlast kan zijn en dat zij met bewoners in gesprek willen om deze zoveel mogelijk te beperken en aan te pakken. Ook in het functioneren van het jongerencentrum wordt een rol van de buurt verwacht: *'Het jongerenwerk gaat verder dan enkel het aanbieden van vrijetijdsbesteding en zal ook werken aan bepaalde competenties van jongeren, zoals het omgaan met de buurtbewoners en leeftijdsgenoten. Hierbij is het belangrijk dat zowel jongeren als de buurt open staan en open blijven staan voor dialoog'*. Deze gewenste rol van buurtbewoners is niet meegenomen in het locatieonderzoek en is blijkbaar een belangrijke voorwaarde voor een succesvol jongerencentrum. Dit wordt bevestigd als bewoners vragen of Alle-r-hande de Voordijk een geschikte locatie vindt omdat de ruimte (zowel fysiek als qua mogelijkheden voor het produceren van geluid) die jongeren zullen krijgen beperkt is. Het antwoord luidt: *'jongerencentra die ver buiten de bebouwing worden neergezet krijgen altijd een bepaald stempel en worden gebruikt door bepaalde groepen jongeren. Deze jongerencentra zullen daarom ontweken worden. Daarbij willen ouders ook niet dat hun kinderen in de nacht over een landsweg fietsen. Daarnaast is het belangrijk dat er veel sociale controle vanuit de wijk is'*. Het jongerenwerk geeft hier meerdere argumenten waarom een jongerencentrum in een woonwijk/bebouwde kom zou moeten staan. Omwille van sociale controle en veilige bereikbaarheid van het jongerencentrum.

toezicht en handhaving

De chef van het wijkteam van de politie is aanwezig om toe te lichten hoe toezicht en handhaving rondom het jongerencentrum geregeld zal worden. Daarbij besteedt hij ook aandacht aan de jeugdproblematiek in Barendrecht. Hij vertelt dat toezicht bestaat uit het preventief door Barendrecht rijden en dat het jongerencentrum dus niet permanent onder toezicht zal staan. *'De politie signaleert, adviseert en handhaaft in dien nodig. Ik wil vanavond geen loze beloftes doen, maar een realistisch beeld geven van wat er mogelijk gaat gebeuren en wat de politie wil en kan doen'*. De aanwezige bewoners geven aan dat er momenteel al veel overlast is op de Voordijk en dat zij merken dat de politie hier al onvoldoende aan doet of kan doen. Als er een jongerencentrum komt, zal de overlast alleen maar toenemen, is de vrees van de bewoners. Daarbij vrezen zij ook dat de politie hier niet veel aan zal (kunnen) doen. De agent kan deze vrees niet wegnemen. Het wordt duidelijk dat de capaciteit van de politie beperkt is in Barendrecht.

Ook blijkt – na een vraag van een bewoners – dat de politie vooraf niet betrokken is bij het bepalen van de locatie Voordijk. De agent geeft wel aan goed contact te hebben met de gemeente. Hij vertelt ook wat de functie van een jongerencentrum kan zijn en dat dit niet als café gezien moet worden. Wanneer jongeren een eigen plek krijgen 'hebben jongeren ook wat te verliezen. Nu is er niet zo'n locatie voor jongeren. Als er een plek wordt gecreëerd waar de jeugd terecht kan en het jongerenwerk toezicht houdt, kunnen randvoorwaarden worden gesteld.'

geen vertrouwen in regie op jongeren en de locatie

Uit de vragen van bewoners blijkt dat er geen vertrouwen is dat er regie zal zijn op het gedrag van jongeren. Dit wordt door bewoners gestaafd met het feit dat er nu al (criminele) overlast is in heel Barendrecht. Ook is er geen begrip voor de locatiekeuze. Steeds werpen bewoners andere locaties op van de Oude Maas, een afgelegen plek tot het huren van locaties in het Kruispunt. Ook jongeren sociëteit de Beuk wordt genoemd. Argumenten tegen deze suggesties van de bewoners zijn dat afgelegen plek niet geschikt is voor een jongerencentrum en dat het van belang is dat de jongeren een eigen plek krijgen. De Beuk is een zelfstandige sociëteit met een eigen specifieke doelgroep.

deel verslag informatiebijeenkomst

Een bewoonster heeft sterk de indruk dat de gemeente naar de locatie Voordijk heeft toegeschreven, omdat deze locatie mooi centraal ligt. Vanavond is gezegd dat er veertig locaties zijn onderzocht. De stelling dat jongeren zich niet laten sturen vindt de bewoonster grote onzin. Als jongeren zoveel behoefte hebben aan een jongerencentrum zijn ze ook bereid om vijf minuten langer naar een andere locatie te fietsen.

Het verbaast de wethouder dat er gezegd wordt dat de gemeente geen kant en klaar plan heeft. De raad heeft een principe-uitspraak gedaan over de locatie. Hierna wordt in overleg getreden met de buurt. Wat er precies gaat gebeuren in het jongerencentrum en voor welke jongeren het centrum beschikbaar is, is nog niet duidelijk. Er is enkel duidelijkheid over de locatie.

Uit het verslag van de bijeenkomst en bovenstaande beschrijving daarvan kan worden geconcludeerd dat de discussie over en weer blijft gaan. Het lukt de gemeente niet bezwaren overtuigend te pareren. De verklaring daarvoor is weer dat er sprake is van onvoldoende zorgvuldige voorbereiding.

Bewoners zijn aan het einde van de bijeenkomst samengevat niet steeds niet overtuigd van:

- nut en noodzaak van een jongerencentrum;
- de (boven) geschiktheid van de Voordijk in vergelijking met andere locaties;
- voldoende toezicht en handhaving op overlast nu en in de toekomst;
- (toekomstige) overeenstemming over randvoorwaarden, inzake alcoholbeleid, openingstijden etc.;
- de procedure die tot nu toe is gevolgd door de gemeente.

De wethouder en andere sprekers benadrukken in hun repliek dat het daarom van belang is dat er met bewoners en belanghebbenden goed over de randvoorwaarden voor het jongerencentrum moet worden gesproken. Afsluitend: 'De wethouder zegt

*nogmaals dat communiceren lastig is. Er wordt toch altijd een groep benadeeld die later wordt geïnformeerd dan gewenst. Hiervan wordt elke keer weer geleerd. Zij daagt de bewoners uit om deel te nemen aan de klankbordgroep. Zij heeft er alle respect voor dat de bewoners vanavond naar de informatiebijeenkomst zijn gekomen en hoopt oprecht dat een aantal van de aanwezigen wil meedenken over de randvoorwaarden’.*¹⁵⁵ De inschrijvingen voor de klankbordgroep - het daadwerkelijke participatietraject - zijn na de bijeenkomst gestart.

ervaren slechte organisatie avond

Volgens bewoners is de informatieavond slecht georganiseerd, zowel qua proces als inhoud. De gemeente en sprekers waren niet voorbereid op een grote opkomst. De locatie is ook op het laatste moment verplaatst en daarvan waren sommige omwonenden niet op de hoogte. Belangrijker nog is dat er geen rekening was gehouden met inhoudelijke inbreng van het publiek, tegen de locatie. Terwijl deze dan ook al vastgesteld is door de raad. Dit maakte het des te vreemder dat het college niet op meer oppositie – en dus kritische vragen - was voorbereid.¹⁵⁶

4-3-5 bewoners georganiseerd, inspraak en reactie gemeente

Het college heeft in zijn reactie op bezwaren van omwonenden geen constructieve houding aan kunnen nemen. Het college van B en W heeft een expliciete communicatiekeuze gemaakt ten aanzien van de reacties. Besloten wordt om inhoudelijk niet in te gaan op de bezwaren van bewoners tegen de locatie maar bestaande argumenten te herhalen. Argumenten worden niet opnieuw bekeken en de dialoog wordt daarmee vermeden. Omwonenden gaan de dialoog aan door met inhoudelijke argumenten tegen de locatie te komen, zelf (aanvullende) criteria op te stellen en daaraan een aantal alternatieve locaties te toetsen.

organisatie bewoners en inspraak

Vrijwel meteen na de eerste brief van de gemeente van 27 maart 2009 hebben de bewoners zich georganiseerd. Een aantal bewoners is de buurt ingegaan om handtekeningen te verzamelen tegen de locatie. Ook hebben zij bewoners opgeroepen om op de informatiebijeenkomst te verschijnen. Verschillende bewoners hebben ook toen al besloten in te spreken, zoals beschreven in paragraaf 4-2-2.

Uit het bewonersprotest is onder andere Stichting Bewonersbelang Voordijk-Nieuweland (hierna: BVN) voortgekomen.¹⁵⁷ De voormalig voorzitter en secretaris van de BVN geven aan dat er in de eerste periode bewust is gekozen om geen ‘schreeuwclub’ te worden maar met eerlijke argumenten hun standpunt – geen jongerencentrum op de Voordijk – te verdedigen. Ook zijn er burgers geweest die op eigen initiatief hebben geprotesteerd en ook later geparticipeerd hebben in de klankbordgroep. Een bewoner heeft bijvoorbeeld een belangrijke rol gespeeld bij het ter discussie stellen van (de kwaliteit) van het locatieonderzoek.¹⁵⁸ Hij heeft hier formeel ook over ingesproken in de raadscommissie Samenleving van 11 mei 2009. Op 25 mei 2009 stuurt de BVN een brief waarin ook zij de gekozen criteria ter discussie stelt. Samengevat is de reactie van deze bewoner en de BVN:

¹⁵⁵ Gemeente Barendrecht, Verslag van de informatiebijeenkomst over het jongerencentrum aan de Voordijk, 23 april 2009.

¹⁵⁶ Verslag gesprek BVN en bewoner, 26 februari 2013.

¹⁵⁷ De eerste naamgeving was ‘Bewonersprotest Jongerencentrum Voordijk Nee’. Deze naam is vrij snel veranderd in Stichting Bewonersbelang Voordijk – Nieuweland.

¹⁵⁸ Verslag gesprek BVN en bewoner, 26 februari 2013.

- slechte en onzorgvuldige communicatie met burgers van Barendrecht;
- het locatieonderzoek is gedaan naar drie locaties waarvan er twee bij voorbaat kansloos waren. 'Nabij de nieuwe hockey' en 'Lagewei' zijn niet geschikt wegens 'beloftes aan omwonenden' en 'geen ruimte meer vanwege de scholen'.
- het locatieonderzoek is uitgevoerd op basis van arbitrair gekozen criteria;
- het locatieonderzoek is uitgevoerd op basis van onvolledige criteria, het aspect 'milieu' (bodem, geluid en luchtkwaliteit) is bijvoorbeeld niet meegenomen. Net als criteria over overlast voor de buurt en budget;
- de criteria zijn niet objectief, transparant en eerlijk gescoord. Bijvoorbeeld het criterium afstand tot woonhuizen is niet toegepast want de woonhuizen liggen op de locatie Voordijk binnen deze afstand en het criterium grondoppervlak is op de andere twee gescoorde locaties net zo groot of groter;
- er is sprake van een politieke dwangpositie waardoor er onzorgvuldig wordt gehandeld.¹⁵⁹

Op 25 mei 2009 spreekt de BVN in op de commissie Samenleving. In de inspraakreactie worden een aantal alternatieve locaties gepresenteerd. Er zijn door de BVN 14 mogelijke locaties getoetst aan de criteria van de gemeente, aangevuld met die van de BVN. Te weten: het financiële aspect, invloed op bestaande omgeving, milieuaspecten en aansluiting locatie op Barometer van Barendrecht. Ook gevolgen voor het bestemmingsplan zijn ingeschat. De BVN komt op vier locaties die meer geschikt zijn dan de Voordijk. De vraag aan de raad is deze locaties te bestuderen en een schriftelijke reactie te geven. Ook wil de BVN antwoord op verschillende vragen die nog leven. De BVN geeft aan dat wanneer een reactie uitblijft een burgerinitiatief te starten.¹⁶⁰

reactie gemeente op inhoudelijke inspraak

Het duurt tot na de eerste klankbordgroep bijeenkomst van 27 mei 2009 tot dat het college reageert op de inspraak en brieven, die vanaf 6 april zijn verstuurd naar de gemeente. Dit is een termijn van meer dan zes weken. Daarnaast geldt dat bewoners nog geen inhoudelijke reactie hebben gekregen van de gemeente voordat van hen wordt verwacht deel te nemen in de klankbordgroep. Deze vertraging komt doordat er overleg over de 'lijn van beantwoording' heeft plaatsgevonden in de ambtelijke projectgroep en in het college van B en W. Op 16 juni wordt B en W een keuze voorgelegd hoe de inspraak te behandelen. Gesteld wordt dat wanneer inhoudelijk wordt ingegaan op de ter discussie gestelde overwegingen van de locatiekeuze en voorgestelde alternatieve locaties, de keuze voor de Voordijk sterk onder druk zal komen te staan en er een nieuw proces voor locatiekeuzen moet worden opgestart. Dit verhoudt zich niet met het besluit van de raad om in te stemmen met de Voordijk. Daarom wordt besloten niet inhoudelijk in te gaan op de inspraak.¹⁶¹

De schriftelijke beantwoording volgt op 24 juni 2009 en is mondeling toegelicht op 1 juli, deze is samengevat:

¹⁵⁹ Inspraakreactie inclusief bijlage 'Jongerencentrum', 11 mei 2009 en BVN brief 'vragen betreffende jongerencentrum Voordijk', 25 mei 2009.

¹⁶⁰ BVN, Inspraak inclusief bijlage 'toetsing alternatieve locaties', 25 mei 2009.

¹⁶¹ Collegebesluit, 'inspraakvragen inzake heroverweging locatie Voordijk t.b.v. een jongerencentrum', 3 juni 2009/16 juni 2009

- de gemeente vindt wel dat er geldige criteria en scores zijn gehanteerd in het locatieonderzoek, aanvullende argumenten om voor de Voordijk te kiezen zijn de centrale ligging en sociale en verkeersveiligheid van jongeren;
- uit de 40 onderzochte locaties waren slechts drie locaties geschikt voor onderzoek naar een jongerencentrum (Voordijk, Zuider Carnisseweg en Lagewei);
- de Zuider Carnisseweg was wel onderzoekbaar maar heeft niet de voorkeur door context waarin toezeggingen aan bewoners zijn gedaan;
- heroverweging van de locatie is niet aan de orde.¹⁶²

Op 24 juni 2009 reageert de gemeente ook op de inspraak van de BVN van 25 mei.¹⁶³ De gemeente geeft in haar brieven aan dat zij vindt dat er wel geldige criteria en scores zijn toegepast in het locatieonderzoek. Daarbij wordt aangetekend dat de voornaamste argumenten voor de Voordijk zijn:

- De centrale ligging tussen Barendrecht Centrum en Barendrecht Carnisselande.
- De sociale en verkeersveiligheid van de jongeren.

Extra argumenten zijn:

- Voor de locatie Lagewei is inmiddels een andere invulling gekozen, waardoor er geen ruimte meer is voor een jongerencentrum.
- Op de locatie Zuider Carnisseweg is de tijdelijke disco Yellow gerealiseerd met een vergunning voor een periode van maximaal 5 jaar. In het kader van de ruimtelijke procedure is aan omwonenden toegezegd dat na deze periode, die afloopt in 2010, geen definitieve disco op deze locatie zal worden gebouwd.

Dit maakt volgens de gemeente onderzoek naar de locatie Carnisseweg niet onmogelijk maar het speelde wel een rol om niet voor deze locatie te kiezen. De gemeente geeft in beide brieven aan: *‘De gemeenteraad heeft op 20 april 2009 onder een aantal randvoorwaarden, zoals nadere onderzoeken, besloten in te stemmen met de Voordijk als locatie voor een jongerencentrum. Op grond van dit besluit is heroverweging van de keuze voor de locatie Voordijk ten behoeve van een jongerencentrum niet aan de orde.’*

In de klankbordgroep bijeenkomst van 8 juli 2009 geeft de bewoner aan dat *‘hij de raad heeft opgeroepen terug te komen op hun amendement, dat zij meer zouden moeten kijken naar een jongerencentrum in het algemeen, dan politiek bedrijven over een jongerencentrum aan de Voordijk. Tevens geeft hij aan dat de beantwoording van zijn inspraak, inhoudelijk niet ingaat op zijn ingezonden inspraak. Hij heeft de raad opgeroepen te stoppen met elkaar politiek te bestrijden. Er is aan de raad een signaal afgegeven door middel van diverse rapporten. De raad gaat niet in op goede voorstellen en goede meetpunten van bewoners. De rapporten die de stichting BVN en bewoners hebben aangeleverd zijn beter dan de rapporten van de gemeente. Dit is eigenlijk onverteerbaar voor hem en alle insprekers. De raad geeft nu zelfs geen antwoord meer op zijn e-mails.’*¹⁶⁴

¹⁶² Gemeente Barendrecht, brief aan bewoner over jongerencentrum Voordijk, 24 juni 2009. De brief is op 1 juli 2009 persoonlijk overhandigd door de wijkregisseur en projectleider en met de inspreker besproken.

¹⁶³ Gemeente Barendrecht, brieven aan BVN (voorzitter en secretaris) met als onderwerp ‘jongerencentrum Voordijk’, 24 juni 2009. De brieven zijn op 1 juli 2009 door de voorzitter van de klankbordgroep en een wijkregisseur van de gemeente persoonlijk aan de BVN overhandigd en besproken.

¹⁶⁴ Gemeente Barendrecht, ‘verslag 3^e overleg klankbordgroep jongerencentrum’, Voordijk, 8 juli 2009.

4-3-6 het interactieve traject: de klankbordgroep bijeenkomsten

Het communicatieplan is pas naar aanleiding van slechte communicatie bij de start opgesteld op verzoek van de raad. De door B en W ervaren tegenstelling van snelheid tegenover zorgvuldigheid is opgelost door de doorlooptijd van het realisatietraject te verlengen. De weerstand die bij omwonenden is ontstaan door slechte communicatie is hiermee niet opgelost. De doelen uit het communicatieplan zijn niet consistent met de doelen die meegegeven zijn door de raad. Namelijk het herstellen van vertrouwen en draagvlak voor een jongerencentrum op de Voordijk. De ontstane patstelling in de kbg kan alleen worden opgelost door 'toe te geven' aan bezwaren van omwonenden en een PvE los van de locatie Voordijk te bespreken. De gemeente gaat hier de dialoog niet meer uit de weg en geeft ruimte aan de bezwaren van omwonenden.

communicatieplan en ambtelijke project- en stuurgroep

Naar aanleiding van het amendement van de raad is er een communicatieplan opgesteld. In de oplegbrief wordt het feit dat het amendement van de raad op gespannen voet staat met de eerder aangenomen motie (zoals beschreven in paragraaf 3-5) genoemd. Het ging hier om snelheid tegenover zorgvuldigheid. De raad heeft in de vergadering van 6 april 2009 unaniem uitgesproken dat zorgvuldigheid boven snelheid dient te gaan. Daarop is ook een aangepaste tijdslijn gemaakt.¹⁶⁵ De ruimtelijke procedures – om het bestemmingsplan aan te passen – worden niet aangepast. Er is beleidsinhoudelijk (nog) niets gedaan met bezwaren tegen de locatie.

In het plan zijn verschillende doelstellingen opgenomen, waaronder communicatiedoelstellingen richting de verschillende doelgroepen. Er worden interne en externe doelgroepen onderscheiden. De doelstellingen voor externen zijn nagenoeg dezelfde en opgenomen in onderstaand kader.

communicatiedoelstellingen externe belanghebbenden

- Externe belanghebbenden¹⁶⁶ zijn op de hoogte van het besluit tot realisatie van het jongerencentrum Voordijk
- Externe belanghebbenden kennen het besluitvormingstraject en de inspraakmomenten
- Externe belanghebbenden weten dat zij samen met andere partners mee kunnen denken over het verder vormgeven van het jongerencentrum Voordijk
- Externe belanghebbenden staan in meerderheid positief tegenover de manier waarop de gemeente hen betreft bij de totstandkoming van het jongerencentrum Voordijk – of – Jongeren, Alle-r-hande en politie spelen zelf een actieve en positieve rol in de berichtgeving over het jongerencentrum
- Externe belanghebbenden werken actief mee het vormgeven van het jongerencentrum Voordijk d.m.v. deelname aan de klankbordgroep

De doelen uit het communicatieplan zijn niet volledig consistent met die genoemd door de raad, namelijk het 'herstellen van vertrouwen' en het ervoor zorgen dat het jongerencentrum met (kennis) van de buurt tot stand komt ('het verbeteren van het beleid'). De doelen gaan samengevat over het zorgen dat belanghebbenden op de hoogte zijn, positief zijn over het jongerencentrum en deelnemen aan de kbg. Het is

¹⁶⁵ Gemeente Barendrecht, advies aan B en W 'communicatieplan Voordijk en aangepaste tijdslijn', 28 april 2009.

¹⁶⁶ Omwonenden zijn één van de externe belanghebbenden, de andere zijn: Kringloopwinkel, bewoners algemeen, Stichting Alle-r-hande, jongeren, politie, naastgelegen bedrijven en pers.

daarentegen niet duidelijk welke acties tot realisatie van deze doelen moeten leiden. In het communicatieplan wordt het doel 'herstellen van vertrouwen' niet genoemd.

Om de klankbordgroep te begeleiden en ruimtelijke procedures uit te zetten is de in februari opgezette projectgroep aangewezen.¹⁶⁷

klankbordgroep bijeenkomsten

Bij de eerste bijeenkomst op 27 mei 2009 gingen alle bewoners 'met de hakken in het zand'. De algemene mening was dat bewoners veel te laat zijn betrokken én het te gek voor woorden is dat de locatie bekend is en er dan nog gewerkt moet worden aan een PvE. De participanten in de kbg riepen dan ook op om eerst te praten over waar een jongerencentrum aan moet voldoen. De gemeente wilde dit niet omdat het op deze locatie moest worden ontwikkeld. Het gesprek tussen gemeente en participanten kwam door deze tegenstelling niet op gang.¹⁶⁸ Alle bewoners hebben de beleving dat er niet naar hen geluisterd wordt.¹⁶⁹

De externe voorzitter van de kbg geeft aan dat het doel is om 'draagvlak te creëren, voor het ontwikkelingsproces en realisatie van het jongerencentrum aan de Voordijk' en bewoners geven aan 'dat zij gaan meepraten over iets dat zij eigenlijk niet willen. Dat maakt hun positie lastig.' Er ontstaat een patstelling: De voorzitter/gemeente wil niet dat de locatie nog ter discussie wordt gesteld en de bewoners blijven dit wel doen. In de volgende kbg vergadering wordt de gemeente zelfs verzocht te stoppen met de bijeenkomsten omdat ze zinloos zijn.¹⁷⁰

feiten klankbordgroep jongerencentrum

Er zijn in totaal zes klankbordgroep bijeenkomsten geweest in 2009 op 27 mei, 8 juli, 24 juni, 26 augustus 16 september en 21 december.

De klankbordgroep heeft een externe voorzitter die is aangesteld door de gemeente. Het aantal participanten is gemiddeld twintig personen. Er zit voldoende continuïteit in de deelname van participanten.

Deelnemers aan de klankbordgroep:

- Bewoners zowel op eigen initiatief als georganiseerd in BVN en namens VVE Residence Vivaldi
- Stichting Alle-r-hande, directie en jongerenwerker
- Kringloopwinkel
- Vertegenwoordiger Welnesselande
- Politie
- Gemeente: projectleider jongerencentrum, projectleider bouwkunde, beleidsmedewerker jeugdbeleid en wijkregie

Verslagen ter kennisgeving aan:

- Wethouder
- Team- en afdelingsmanager afdeling PLAN

¹⁶⁷ Gemeente Barendrecht, 'startnotitie initiatieffase – project 2008-012 Jongerencentrum', 11 februari 2009.

¹⁶⁸ Interview BVN en bewoner, 26 februari 2013.

¹⁶⁹ Gemeente Barendrecht, 'verslag klankbordgroep jongerencentrum Voordijk' bijeenkomsten 27 mei en 24 juni 2009.

¹⁷⁰ Idem.

Projectleider jongerencentrum na 3^e bijeenkomst niet meer aanwezig
Externe voorzitter vertrekt na 5^e bijeenkomst

In de tweede bijeenkomst wordt door de voorzitter namelijk voorgesteld om op basis van een stuk van Alle-r-hande waarin concept randvoorwaarden zijn vastgelegd te discussiëren. Het idee is om een SWOT-analyse te maken. Het document dat hiervoor wordt gebruikt is echter niet vooraf afgestemd met de gemeente en het amendement van de raad. Volgens een bewoners staat het er zelfs haaks op, bijvoorbeeld als het gaat om alcoholgebruik en het gebruik van de buitenruimte. Het document is al in 2007 opgesteld en Alle-r-hande geeft aan dat *'het onduidelijk is of het stuk voldoende op de actualiteit van nu inspeelt'*. Bewoners vinden het document niet concreet genoeg om over te discussiëren: *'het document wat er nu ligt is te vaag en te algemeen. Bewoners vinden het moeilijk om op basis van dit stuk te discussiëren'*.

Zoals aangegeven wordt de patstelling alleen maar versterkt. Er moet zelfs een pauze worden ingelast om *'de ontstane patstelling lucht te geven'*. De voorzitter krijgt eenieder weer aan tafel door voor te stellen om *'op basis van het stuk van Alle-r-hande, aan te geven waaraan een jongerencentrum zou moeten voldoen, los van de locatie Voordijk, dus een soort blauwdruk voor een jongerencentrum (...) Vervolgens kan dan vanuit deze blauwdruk worden duidelijk gemaakt wat het betekent voor specifiek de locatie Voordijk'*. De bewoners geven *'schoorvoetend'* aan dat zij op basis van dit uitgangspunt bereid zijn inhoudelijk te reageren op het stuk van Alle-r-hande.¹⁷¹

In de volgende bijeenkomst is er sprake van grote betrokkenheid van bewoners om te komen tot een gedegen PvE voor een jongerencentrum los van de locatie. Er worden uitgebreide randvoorwaarden ingediend door de BVN en Kringloopwinkel en een van de bewoners neemt het initiatief om de heer Van Ginneken, expert op het gebied van jongerencentra, uit te nodigen voor de kbg. Afgesproken wordt dat de locatie Voordijk getoetst zal worden op de randvoorwaarden van de bewoners. Omdat dit in de bijeenkomst zelf niet lukt, qua tijd en discussie die ontstaat, wordt besloten dit voor de volgende bijeenkomst te doen. De patstelling tussen gemeente en bewoners blijft wel aanwezig: *'Stichting BVN behoudt zich het recht om de bevindingen van de klankbordgroep ook rechtstreeks kenbaar te maken aan de raadsfracties. Hij verwacht dat uit de beoordelingen van de randvoorwaarden duidelijk wordt dat realisatie aan de Voordijk niet mogelijk is. Dan zou moeten worden geadviseerd om naar de andere door de Stichting aangedragen locaties te kijken.'* De voorzitter geeft vervolgens aan dat: *'onderzoek naar andere locaties niet tot de taak van de klankbordgroep hoort.'*¹⁷² Het is in deze bijeenkomst dat een bewoner ook reageert op het feit dat de gemeente en raad niet inhoudelijk reageren op zijn inspraak en die van andere bewoners, waaronder de BVN zoals beschreven in paragraaf 4-2-5.

In de vierde bijeenkomst wordt een spreadsheet waarin alle belangengroepen een oordeel hebben gegeven op de randvoorwaarden besproken. Uitkomst is dat op thema's als alcohol, openingstijden en buitenactiviteiten veel discussie blijft bestaan. Bewoners geven op basis van de lijst aan nog steeds niet te geloven in de geschiktheid van de Voordijk. Er wordt afgesproken de verschillpunten apart te presenteren,

¹⁷¹ Gemeente Barendrecht, 'verslag 2^e overleg klankbordgroep jongerencentrum Voordijk', 24 juni 2009.

¹⁷² Gemeente Barendrecht, 'verslag 3^e overleg klankbordgroep jongerencentrum Voordijk', 8 juli 2009.

waardoor meer helderheid ontstaat over wat de kbg als totaal acceptabel acht en welke punten ter discussie staan.¹⁷³

De vijfde bijeenkomst staat in het teken van de deelname van de heer Van Ginneken, directeur van het jongerencentrum in Waalwijk en deskundige op het gebied van jongerencentra (realiseren). De kern van zijn betoog is dat een jongerencentrum op een locatie moet komen waar acceptatie over en weer kan plaatsvinden. Daarbij heeft het de voorkeur dat woningen in omgeving in een later stadium gerealiseerd worden. De locatie Voordijk kan worden aangeduid als een locatie met een aantal slechte condities die de locatie ook ongeschikt kunnen maken: bereikbaarheid, overzichtelijkheid, beperkte ruimte en afstand van woningen. De exploitatie moet op basis van zo min mogelijk beperkingen plaatsvinden om na enige tijd een sluitende begroting te krijgen. Dit vraagt om een locatie met weinig beperkingen. In feite draait een jongerencentrum zeven dagen per week en 24 uur per dag.¹⁷⁴

4-3-7 een gezamenlijk advies van de klankbordgroep mislukt

Door onzorgvuldig en niet consequent optreden van de gemeente is het traject in de klankbordgroep niet effectief verlopen. De interventie die de kbg liet functioneren – namelijk los van de locatie te spreken over een PvE – is niet consequent doorgezet omdat er op basis van het besluit van de raad geen ruimte was voor een andere locatie. Bij de laatste bijeenkomsten van de kbg is wederom sprake van niet adequate communicatie vanuit het college. Deze is niet tijdig. Ook wordt er niet geïnformeerd over personeelwisselingen en het niet aanbieden van het opgestelde advies. Dat er sprake is van een onzorgvuldige voorbereiding door de gemeente blijkt ook uit het feit dat maatschappelijke partners – jongerenwerk en politie – tegen de locatie zijn. Zij zijn overtuigd geraakt door inhoudelijke tegenargumenten. Uiteindelijk leidt dit ertoe dat de wethouder in de raadsvergadering het voorbereide besluit terugtrekt.

De laatste kbg bijeenkomst wordt pas op 21 december 2009 gehouden. Er is in de tussentijd veel gebeurd. De externe voorzitter/procesmanager van de kbg blijkt niet meer voor de gemeente te werken. Ook de externe projectleider van het jongerencentrum is weg. Een analyse van participanten die de rekenkamer heeft gesproken is dat de extern voorzitter oog kreeg voor de insteek van de bewoners en daarom ook voorstelde 'los van de locatie' een PvE op te stellen. Deze nieuwe pragmatische insteek is vorm gegeven in samenspraak (voorstel in 2^e bijeenkomst). De voorzitter kreeg voor deze insteek geen voet aan de grond bij de gemeente omdat deze tegen het amendement van de raad was. De gewijzigde houding van de voorzitter kwam wellicht ook omdat hij inzag dat de bezwaren van de bewoners inhoudelijk klopten en de verschillende knelpunten voor een jongerencentrum op de Voordijk kon onderschrijven.¹⁷⁵

In het gesprek met betrokken ambtenaren is aangegeven dat de externen (voorzitter en projectleider) vastliepen omdat het proces en de kaders door de gemeente niet goed waren uitgewerkt en er geen goede opdracht is meegegeven. Eerder in het proces zijn zaken al verkeerd gegaan. De kbg is pas ingesteld na het besluit over de locatie. Er was ook niet goed nagedacht over de bevoegdheden en rol van de kbg. De indruk bestaat dat onvrede en onduidelijkheid over de positie van de kbg ertoe hebben geleid

¹⁷³ Gemeente Barendrecht, 'verslag 4^e overleg klankbordgroep jongerencentrum Voordijk', 26 augustus 2009.

¹⁷⁴ Gemeente Barendrecht, 'verslag 5^e overleg klankbordgroep jongerencentrum Voordijk', 16 september 2009.

¹⁷⁵ Interview BVN en bewoner, 26 februari 2013.

dat deze niet goed functioneerde. De gemeente had ook zelf over veel zaken rondom het jongeren centrum nog geen standpunt ingenomen. De kbg ging daardoor heel inhoudelijk aan de slag door een beleidsmatige invulling van het jongeren centrum te maken. Iets waar de gemeente zelf ook nog niet uit was. Ook waren zaken niet afgestemd met maatschappelijke partners. Dit leidde er bijvoorbeeld toe dat de welzijnsstichting tijdens de bijeenkomsten in discussie ging met de gemeente over het PvE in het bijzijn van burgers.¹⁷⁶

Op 19 november 2009 stuurt de BVN de nieuwe ambtelijke voorzitter/projectleider van het jongeren centrum een brief waarin zij hun verbazing uitspreken dat het advies van de kbg nog niet is aangeboden aan de raad. In de laatste kbg bijeenkomst is namelijk hard gewerkt om het advies nog voor 3 november aan B en W aan te bieden.¹⁷⁷ De BVN schrijft dat zij de nieuwe ambtelijk projectleider aanschrijven op advies van de vertrokken externe voorzitter die bevestigd heeft dat het advies nog niet is aangeboden. De BVN vraagt zich af wat de reden is dat het advies nog niet is aangeboden. Zij vindt het frustrerend aangezien besluitvorming aanstaande is; *‘een dergelijke houding doet het vermoeden ontstaan dat de vorming van de klankbordgroep (...) niet serieus genomen zal worden. En dat deze klankbordgroep slechts als een rookgordijn fungeerde om burgers zoet te houden, terwijl de eigenlijke besluitvorming al lang genomen is’*.¹⁷⁸

Duidelijk is dat de verhoudingen weer op scherp zijn komen te staan. Inhoudelijk is er geen overeenstemming en het advies van de kbg is niet aangeboden aan de gemeenteraad. In de kbg bijeenkomst van 21 december 2009 wordt de nieuwe ambtelijke voorzitter voor het eerst voorgesteld. Ook wordt het advies inhoudelijk besproken. Er is veel kritiek op de gemeente als het gaat om de communicatie. Tot op het laatste moment blijft de patstelling in tact: *‘Namens de gemeente geeft de ambtelijk projectleider aan dat er niet naar de locatie is toegeschreven. (...) Het is gevaarlijk de vergelijking van locaties op [de door de kbg opgestelde randvoorwaarden, red.] te doen. Door weging te wijzigen of criteria toe te voegen krijg je andere uitkomsten.’* De andere leden van de kbg blijven deze kritiek pareren met hun inhoudelijke argumenten. Inmiddels uit ook stichting All-r-hande dat zij achter de kbg staan: *‘Als het aan hen ligt dan komt het [jongeren centrum, red.] daar ook niet’*.¹⁷⁹

Uiteindelijk wordt op 10 januari 2010 een tweeledig advies – dat van de gemeente zelf en dat van de kbg – besproken in de raad. Uiteindelijk, zoals in hoofdstuk 3 al beschreven, is het voorstel voor de invulling van een jongeren centrum aan de Voordijk ingetrokken door de wethouder zelf zonder dat de raad zich er nog over heeft uitgesproken.

¹⁷⁶ Rondetafelgesprek ambtenaren, 26 november 2012.

¹⁷⁷ Er is van deze laatste bijeenkomst géén verslag gemaakt, het verslag van de 5e bijeenkomst is het bezoek van Van Ginneken en het verslag van de 6e bijeenkomst is dat van de bijeenkomst op 21 december. Het is op zijn minst opvallend dat er een bijeenkomst is geweest waar geen verslag van is gemaakt.

¹⁷⁸ BVN, brief aan gemeente Barendrecht betreffende ‘opvolging klankbordadvies voorgenomen jongeren centrum locatie Voordijk’, 19 november 2009.

¹⁷⁹ Gemeente Barendrecht, ‘verslag 6^e overleg klankbordgroep jongeren centrum Voordijk’, 21 december 2009.

4-4 traject jongerencentrum in de MFA Lagewei

Het locatieonderzoek wordt grotendeels - ondanks ervaringen rondom Voordijk - in beslotenheid uitgevoerd. Vlak voor het moment van besluitvorming over een tweede locatie worden belanghebbenden geïnformeerd. Zij voelen zich hierdoor overvallen. Het participatietraject wordt beschouwd als een voorwaarde in relatie tot de uitvoering van het amendement en niet als middel om te komen tot algemene participatiedoelen zoals 'meer draagvlak' of 'verrijking van het beleid'. Er vindt (vooraf) geen zorgvuldige en onderbouwde analyse plaats met een (belangen)afweging en inventarisatie van de ruimte voor inhoudelijke beïnvloeding door belanghebbenden. Het ontbreekt de gemeente aan een participatieplan waarin duidelijke kaders en uitgangspunten zijn geformuleerd voor (de voortgang van) het participatietraject. De gemeente neemt onvoldoende de (procesmatige) regie en waakt onvoldoende over de effectieve en inhoudelijke voortgang van het traject.

4-4-1 communicatie tijdens en over het locatieonderzoek

Er is een communicatieplan opgesteld. Dit heeft niet geleid tot een effectieve inrichting van het informatie- en communicatietraject rondom het locatieonderzoek. Communicatiedoelen met betrekking tot de direct omwonenden zijn niet vertaald in criteria voor het locatieonderzoek en daardoor geen integraal onderdeel van de uitvoering van het onderzoek. Dit heeft er onder andere toe geleid dat de gemeente omwonenden pas geïnformeerd en betrokken heeft bij het versturen van de uitnodiging voor de inloopavonden. De informatie betrof de drie overgebleven locaties en de voorkeur van het college van B en W voor de MFA Lagewei. Burgers en omwonenden zijn niet meegenomen in de selectieprocedure van de drie overgebleven locaties. Dit alles heeft er toe geleid dat zij zich overvallen en slecht geïnformeerd voelen. Na de inloopavond schrijft de BVL een bezwaarschrift. Bewoners hebben niet het idee dat de gemeente rekening heeft gehouden met de al bestaande problemen in de wijk.

communicatieplan

De feitelijke participatie in relatie tot het locatieonderzoek start met de inloopavonden. Voorafgaand hieraan werkt de gemeente al wel aan de invulling van de communicatie over het locatieonderzoek (zie kader).

communicatie Jongerencentrum: fase tot afronding locatieonderzoek¹⁸⁰

Het jongerencentrum is een aanvulling op de al bestaande voorzieningen The Wave en De Beuk. Het jongerencentrum moet een laagdrempelige voorziening worden, waar jongeren van 16-21 jaar gemakkelijk naar binnen lopen (...).

communicatievraag

- Hoe betrekken we jongeren van 12-21 jaar?
- Hoe zorgen we voor een positieve beeldvorming van het fenomeen jongerencentrum?
- Hoe brengen we jong en oud met elkaar in contact, om zo wederzijds begrip te vergroten?
- Hoe informeren we bewoners en partners over de stand van zaken en het besluitvormingsproces ten aanzien van de realisatie van het jongerencentrum?
- Hoe bevorderen we de samenwerking tussen de verschillende (externe) partners?

uitgangspunten communicatie

- Het jongerencentrum komt tot stand via een proces, dat dusdanig wordt ingericht dat het uiteindelijke product gedragen wordt door het college, de gemeenteraad, de omwonenden, het jongerenwerk, de

¹⁸⁰ Gemeente Barendrecht, 'Communicatie Jongerencentrum; communicatieplan: fase tot afronding locatieonderzoek', oktober 2011.

jongeren, Stichting Alle-r-hande en de politie.

- Het is de taak van de gemeente om ervoor te zorgen dat de burgers goed geïnformeerd zijn en dat onduidelijkheid/onzekerheid zo veel mogelijk wordt weggenomen.
- Transparantie en terugkoppeling zijn een voorwaarde voor geloofwaardigheid en vertrouwen. De verschillende participanten moeten weten waar ze aan toe zijn. Hierbij hoort ook helderheid over het besluitvormingsproces en de inhoudelijke invloed die participanten binnen het proces hebben.

communicatiestrategie

Fase 1: Over de fase van besluitvorming over het programma van eisen is en het daaropvolgende locatieonderzoek wordt gemeente breed transparant gecommuniceerd. Op deze manier stellen we alle belanghebbende bewoners, jongeren en betrokken partners in staat het proces te volgen. Tevens wordt voorkomen dat mensen achteraf aangeven zich overvallen en slecht geïnformeerd te voelen.

Fase 2: Wanneer het locatieonderzoek is afgerond en de voorkeurslocatie bekend is, start de communicatie met de direct omwonenden, jongeren en andere betrokken partijen van de beoogde locatie. Dit communicatieplan heeft betrekking op fase 2.

Fase 3: Wanneer de locatiekeuze bekend is start een intensief communicatietraject met de direct omwonenden, de jongeren en eventuele andere betrokken partijen van de gekozen locatie. De wijze waarop dit gebeurt wordt omschreven in een nieuwe communicatieplan. Uitgangspunt is dat belanghebbenden nauw betrokken worden bij de realisatie van het jongerencentrum in hun omgeving.

communicatiedoelstellingen en belangen

<i>doelgroep</i>	<i>doelstellingen</i>	<i>belangen</i>
toekomstige direct omwonenden / betrokken partners	• Zijn in meerderheid op de hoogte van de plannen voor een JC, begrijpen dat de behoefte aan een JC het buurtbelang overstijgt en volgen de ontwikkelingen mbt het JC en de locatiekeuze • Weten dat het JC voor heel veel Barendrechtse jongeren toegankelijk wordt en geen 'opvangcentrum' is en staan positief tegenover de activiteiten die in het JC aangeboden kunnen worden. • Weten dat de gemeente bezig is met een uitgebreid locatieonderzoek en hoe het besluitvormingsproces eruit ziet, staan positief tegenover de manier waarop de gemeente hen informeert over en betreft bij het locatieonderzoek en de besluitvorming en volgen de berichtgeving mbt de locatie. Een deel van hen maakt gebruik van de mogelijkheden die de gemeente biedt om te reageren op de plannen.	Hebben geen belang bij een jongerencentrum in hun directe omgeving

inloopavonden

Gelijktijdig met het besluit van het college om een voorkeur uit te spreken voor de locatie MFA Lagewei wordt door het college de brief vastgesteld waarmee de

omwonenden voor het eerst specifiek worden geïnformeerd over de potentiële locaties voor het jongerencentrum en uitgenodigd voor een inloopavond op 21 november.¹⁸¹ In de periode voorafgaand aan de inloopavond zijn de inwoners van Barendrecht geïnformeerd over het feit dat de gemeente werkte aan een locatieonderzoek voor het jongerencentrum. Deze berichtgeving beperkte zich tot het feit dat een locatieonderzoek liep. Informatie over de specifieke locaties, anders dan de locaties genoemd in de motie van 25 januari 2010¹⁸², ontbrak.¹⁸³ Het was een bewuste afweging van het college van B en W om het locatieonderzoek in beslotenheid uit te voeren en pas op het moment dat er drie geschikte locaties bekend waren, hierover in de openbaarheid te treden.¹⁸⁴ De gemeente heeft niet onderbouwd waarom voor het 'instrument' inloopavond is gekozen.

De bewoners worden uitgenodigd om tijdens de inloopavond vragen te stellen en een schriftelijke reactie te geven. Alle schriftelijke reacties zullen worden gebundeld en aangeboden aan de gemeenteraad zo valt verder te lezen. Daarnaast worden de bewoners geïnformeerd over de drie locaties die uit het locatieonderzoek naar voren zijn gekomen en de voorkeur van het college voor de MFA Lagewei. De reden dat de wethouder een voorkeurslocatie heeft uitgesproken, is omdat zij dit haar bestuurlijke verantwoordelijkheid vond.¹⁸⁵ Ook wordt gemeld dat bij het locatieonderzoek de invloed op het woon- en leefklimaat is meegewogen en dat gekeken is naar verschillende ruimtelijke aspecten.¹⁸⁶

Op 21 november en op 1 december 2011¹⁸⁷ volgt meer informatie over het onderzoek en de uitkomsten tijdens twee inloopavonden door middel van posters.¹⁸⁸ Er worden in totaal 202 reactieformulieren ingevuld waarvan 155 gericht zijn tegen de locatie in Lagewei.¹⁸⁹ Dit kan worden gezien als een direct gevolg van het uitspreken van een voorkeurslocatie door het college. Bewoners krijgen tijdens de inloopavond niet de indruk dat zij nog (veel) invloed kunnen uitoefenen op het reeds door het college genomen besluit. Ook krijgen zij niet wezenlijk meer informatie dan tot dan toe reeds bekend was uit de uitnodiging. Ten aanzien van de tijdigheid van de informatievoorziening hebben verschillende participanten aangegeven zich overvallen gevoeld te hebben. Enerzijds omdat zij opeens geconfronteerd werden met de onbekende de uitkomsten van het locatieonderzoek. Anderzijds omdat er slechts een korte periode tussen de inloopavond en het moment van besluitvorming zat.¹⁹⁰ Met betrekking tot de locatie MFA Lagewei bevatten veel reacties opmerkingen en zorgen over de al bestaande overlast en druk die de wijk ervaart. *“Nu ben ik zeker niet tegen jeugd en een zekere mate van overlast hoort daar dan bij. Dit neem ik voor lief. Echter merk ik wel dat de gemeente nu een zwaartepunt aan overlast plaatst in de wijk waar wij wonen. Ik*

¹⁸¹ Gemeente Barendrecht, 'Uitnodiging inloopavond omwonenden', 11 november 2011.

¹⁸² De locatie 'hockey' (Carnisseweg) is uitgesloten in de motie, en de locaties 'Lagewei' en 'oksel Vaanplein' (A29/A15) worden expliciet genoemd om mee te nemen in het onderzoek.

¹⁸³ Blik op Barendrecht, 'Locatieonderzoek jongerencentrum gestart', 12 mei 2011, en De Schakel, 'Plekken voor Jongerencentrum', 6 oktober 2011.

¹⁸⁴ Interview wethouder Ter Borg, 31 januari 2013.

¹⁸⁵ Idem.

¹⁸⁶ Gemeente Barendrecht, 'Uitnodiging inloopavond omwonenden', 11 november 2011.

¹⁸⁷ De inloopavond op 1 december was voor (toekomstige) bewoners van de wijk Land van Barendrecht.

¹⁸⁸ Gemeente Barendrecht, 'presentatie inloopavond', 21 november 2011.

¹⁸⁹ Gemeente Barendrecht, 'Reacties inloopavond Locatiekeuze jongerencentrum', 21 november 2011 en 1 december 2011.

¹⁹⁰ Interviews/bijdragen participanten. Reactieformulieren inloopavond 21 november en 1 december 2011.

ben van mening dat deze “last” gedragen moet worden in de gemeente en niet op één locatie. Hierbij geef ik dan ook mijn voorkeur aan de andere locaties om de sociale verantwoordelijkheid die wij als gemeente dragen, ook qua last te delen.”¹⁹¹

In de week voor de inloopavond, van 14 t/m 18 november 2011 heeft de gemeente samen met het jongerenwerk, de jongeren de gelegenheid geboden om hun mening kenbaar te maken. De loungebus van het jongerenwerk heeft jongeren opgezocht op vier plekken in Barendrecht. In totaal hebben 290 jongeren hun mening kenbaar gemaakt en 223 jongeren spraken een voorkeur uit voor de locatie MFA Lagewei, o.a. vanwege de goede en veilige ligging.¹⁹²

Kort na de inloopavond nemen enkele bewoners van de wijk Lagewei het initiatief om een bewonersvereniging op te richten om op die manier een platform te bieden om bezwaar te maken tegen de plannen. Vlak voor de commissiebehandeling komt de bewonersvereniging Lagewei (BVL) met een bezwaarschrift. De BVL geeft aan dat het bezwaarschrift wordt gedragen door 91% van de 259 huishoudens die gereageerd hebben.¹⁹³ De bezwaren die door de BVL naar voren worden gebracht zijn onder meer de reeds bestaande belasting op de wijk en de overlast die dat met zich meebrengt, kritiek op het locatieonderzoek omdat ten onrechte verschillende criteria positief zouden zijn beoordeeld, de globale informatievoorziening ten tijde van het vaststellen van het bestemmingsplan en rond dit proces en de (onredelijk) korte termijn om te kunnen reageren voor de besluitvorming. De BVL trekt de conclusie dat het volledig aan draagvlak onder de bewoners ontbreekt voor het jongeren centrum en vraagt aan het college om het voorstel terug te trekken en aan de raad om het af te wijzen.¹⁹⁴

4-4-2 opzet participatietraject heroverweging PvE: plan van aanpak

Het starten van een participatietraject gebeurt in opdracht van de raad. Het is geen resultaat van een zorgvuldige en onderbouwde analyse, (belangen)afweging en inventarisatie van de reële ruimte van inhoudelijke beïnvloeding door belanghebbenden. De doelen en reikwijdte van het participatietraject komen daardoor niet voort uit een dergelijke afweging. De doelen die zijn geformuleerd geven onvoldoende richting aan de invulling van het interactieve participatietraject. Zo is niet consistent doorgevoerd hoeveel invloed participanten hebben. De projectgroep maakt de doelen specifiek door ‘in te zetten op draagvlak’ en ‘een vastgesteld PvE’ als prestatie te benoemen. Echter wordt dit in het plan van aanpak niet consistent doorgevoerd. De gemaakte risicoanalyse voor het plan van aanpak leidt ertoe dat ‘onvoldoende draagvlak’ juist als risico wordt benoemd. Het communicatieplan wordt ingezet als een beheersmaatregel voor dit risico.

Naar aanleiding van het raadsbesluit waarin de locatie MFA Lagewei wordt aangewezen als locatie, neemt de raad een amendement¹⁹⁵ aan om een

¹⁹¹ Gemeente Barendrecht, ‘Reacties inloopavond Locatiekeuze jongeren centrum’, 21 november 2011 en Gemeente Barendrecht, memo ‘brieven m.b.t. locatiekeuze jongeren centrum’, 29 november 2011.

¹⁹² Gemeente Barendrecht, ‘Reacties jongeren loungebustour Locatiekeuze jongeren centrum’, 14-18 november 2011.

¹⁹³ De vertegenwoordigers van de BVL zijn een grote rol gaan spelen in het participatietraject. Het mandaat van de BVL, die in dit traject een rol speelt, is bij oprichting groot (zie o.a. de handtekeningenlijst bij het bezwaarschrift). De BVL heeft op geregelde basis contact gehouden met hun achterban gedurende het traject. Voor zover door de rekenkamer vast te stellen lijkt het er niet op dat dit mandaat (sterk) is verzwakt gedurende het participatietraject.

¹⁹⁴ BVL, ‘Bezwaarschrift van de bewoners van de wijk Lagewei tegen de vestiging van een jongeren centrum in de wijk Lagewei’, december 2011.

¹⁹⁵ Zie hoofdstuk 3, paragraaf 3-9-5.

participatietraject op te zetten. Dit moet leiden tot een heroverweging van het programma van eisen zodat het risico op ondraaglijke overlast voor belanghebbenden kan worden weggenomen. Begin februari 2012 wordt hiervoor een gemeentelijke projectgroep opgericht. Het opzetten van een participatietraject is dus geen resultaat van een onderbouwde en zorgvuldige afweging vooraf maar als reactie op onvrede bij omwonenden. Het doel van de participatie wordt omschreven als *‘goed te luisteren naar bewoners en andere belanghebbenden. Hun suggesties moeten worden meegenomen’*. Waarbij het (gewenste) eindresultaat een vastgesteld programma van eisen is voor het jongeren centrum op de locatie MFA Lagewei.¹⁹⁶ De doelen worden hiermee wel iets specifieker; er wordt ingezet op breed draagvlak voor het jongeren centrum en het uiteindelijke product moet een vastgesteld PvE zijn. Het uitgangspunt van de gemeente is *‘zich proactief op te stellen richting de externe doelgroepen en te zorgen voor een open, transparante en heldere communicatie. Kernbegrippen in de benadering zijn dialoog, vertrouwen en eenduidige beeldvorming van het jongeren centrum’*.¹⁹⁷

Het doel van de participatie en de uitgangspunten zijn dus geen uitkomst van een afweging vooraf. Ze zijn daarmee ook niet voldoende specifiek om richting te geven aan een participatietraject. Er is wel een aanduiding gegeven van de doelgroep, namelijk bewoners en andere belanghebbenden. Maar er is geen duidelijkheid over de rol voor de participanten. Het is niet duidelijk in hoeverre zij invloed mogen uitoefenen en er ligt geen duidelijke, concrete vraag voor de participanten als het gaat om waarover ze gevraagd worden te participeren. Dit komt vooral doordat het amendement van de raad zo is geformuleerd dat *‘het risico op ondraaglijke overlast moet worden weggenomen’*. Deze formulering laat naast het onvoldoende specifieke doel en uitgangspunten, te veel ruimte voor interpretatie over de rol en invloed van participanten. Met name door de participanten zelf. De reikwijdte van het participatietraject is ook geen uitkomst van een vooraf gemaakte afweging. Deze is bepaald door de raad in overleg met wethouder: de locatie, de omvang van de MFA en de uitgangspunten uit het PvE die niet genoemd zijn in het amendement, vallen buiten het traject en staan niet meer ter discussie.

Bij de start van het project worden twee aspecten van het traject om te komen tot een herijkt PvE voor de MFA Lagewei gekarakteriseerd als ‘hoog risico’. Ten eerste is dit de doelstelling om medio 2014 het gebouw op te leveren. Daarnaast worden de omwonenden (participanten groep) ingeschat als een ‘hoog risico’.¹⁹⁸ Ook het plan van aanpak kent een risico analyse. Deze analyse gaat in op tientallen omgevings-, project- en organisatierisico’s. Er worden twee risico’s geïnventariseerd waarvan de kans en de impact (zeer) groot wordt ingeschat. Dit zijn ‘geen/onvoldoende maatschappelijk draagvlak’ en ‘vertragende (maatschappelijke) acties en/of blokkades’. Als beheersmaatregelen worden hiervoor genoemd het opstellen van een communicatieplan en tijd, budget en menskracht beschikbaar stellen voor een proactieve, transparante communicatie.¹⁹⁹ Het doel van het communicatieplan wordt daarmee een beheersmaatregel om het mogelijk risico van geen/onvoldoende

¹⁹⁶ Gemeente Barendrecht, ‘Opdrachtformulier 2012: heroverweging PvE jongeren centrum’, februari 2012.

¹⁹⁷ Gemeente Barendrecht, ‘Plan van aanpak heroverweging programma van eisen jongeren centrum’, 23 februari 2012; Gemeente Barendrecht, ‘Opdrachtformulier 2012: heroverweging PvE jongeren centrum’, februari 2012, en Gemeente Barendrecht, notulen projectgroep overleg heroverweging PvE jongeren centrum, 20 februari 2012.

¹⁹⁸ Gemeente Barendrecht, ‘Projectkaart gebouw MFA Lagewei’, 6 februari 2012.

¹⁹⁹ Gemeente Barendrecht, ‘Plan van aanpak heroverweging programma van eisen jongeren centrum’, 23 februari 2012.

maatschappelijk draagvlak te voorkomen. En dus niet om draagvlak te verkrijgen of beleid te verrijken.

In het communicatieplan (zie onderstaand kader) is de aanpak nader uitgewerkt. Het uitgangspunt moet zijn dat doelgroepen goed geïnformeerd zijn zodat zij weten waar ze aan toe zijn. De gemeente beschouwt dit ook als haar taak. Verder wordt aangegeven dat transparantie en terugkoppeling noodzakelijk zijn om te zorgen voor geloofwaardigheid en vertrouwen. Er moet daarnaast helderheid zijn over de aanpak, voortgang en status van het proces en de (mogelijke) inhoudelijke invloed hierbinnen van de belanghebbenden. Deze aanpak en uitgangspunten moeten bijdragen aan het voorkomen/verminderen van gevoeligheden²⁰⁰ die in de wijk kunnen leven.²⁰¹ Dit is niet consistent met de doelen van het participatietraject.

communicatieplan – doelgroepen en doelstellingen

doelgroepen en hun invloed

intern

- Gemeenteraad (meebeslissen)
- College (meebeslissen)
- Directie (meewerken)
- Projectgroep (meewerken)
- Medewerkers algemeen (meeweten)

extern

- Bewoners Barendrecht (meeweten)
- Bewoners Lagewei (meeweten/meedenken)
- Stichting Bewonersvereniging Lagewei (meedenken)
- Belangengroep Bewoners Lagewei (meedenken)
- Bewonerscommissie Weidepoort (meedenken)
- Bewonersvereniging Land van Barendrecht (meedenken)
- Jongeren in de doelgroep van het jongerencentrum (meedenken)
- Exploitant/jongerenwerk (meedenken)
- Locatiedirectie Dalton Lyceum (meeweten)
- Locatiedirectie CSG Calvijn (meeweten)
- Gereformeerde Gemeente Barendrecht (meedenken)
- Patrimonium (meeweten)
- Gebruikers sporthal Lagewei (meeweten)
- Politie (meedenken)
- Projectontwikkelaar Land van Barendrecht, Lagewei, Vrouwenpolder (meeweten)
- Pers (meeweten)

doelstellingen

De doelgroepen tijdig informeren en betrekken zodat:

kennis

- zij inhoudelijk op de hoogte zijn van het locatieonderzoek jongerencentrum en de besluitvorming ten aanzien van de keuze voor de locatie MFA Lagewei;

²⁰⁰ In het communicatieplan zijn o.a. de angst voor extra overlast, de druk op de wijk, het onduidelijke voortraject en onjuiste beeldvorming als gevoeligheden gesignaleerd.

²⁰¹ Gemeente Barendrecht, 'Communicatieplan Jongerencentrum Barendrecht', 23 februari 2012.

- zij inhoudelijk op de hoogte zijn van het amendement;
- zij op de hoogte zijn van de aanpak en de voortgang (en de randvoorwaarden/kaders) van het interactieve traject;
- zij een eenduidig beeld hebben van wat het jongerencentrum inhoudt;
- zij meedenken over de invulling voor de wijk.

houding

- zij zich goed geïnformeerd voelen;
- zij (in meerderheid) tevreden zijn over het interactieve traject.

gedrag

- zij een positieve bijdrage leveren aan de totstandkoming van het jongerencentrum in de MFA Lagewei.

In het plan van aanpak staat dat participatie van belanghebbenden een belangrijk aspect is van het amendement. Het uitgangspunt in de uitvoeringsfase van het project is dan ook om belangrijke externe belanghebbenden bij het proces te betrekken en mee te laten participeren bij de heroverweging van het PvE op de vastgestelde punten. Hiervoor wordt een participatiegroep opgericht waarin uitwisseling plaats kan vinden tussen de betrokkenen over de wensen, ideeën en ervaringen uit de buurt. De participatiegroep wordt opgericht op het niveau van 'raadplegen'.²⁰² Het is onduidelijk waarom voor deze rol voor de participanten gekozen is, des te meer omdat de raad heeft aangegeven dat suggesties moeten worden meegenomen. Dit uitgangspunt veronderstelt meer ruimte voor inbreng dan alleen raadpleging. Daarnaast is het onduidelijk hoe het 'raadplegen' doorwerkt in de gekozen 'participatiestrategie'. In het communicatieplan wordt deze uitgewerkt door onderscheid te maken waar het de raadpleging wel en waar het niet over gaat, wat het probleem is, welke oplossingen er zijn en de bereidheid om hier energie in te steken. Ten aanzien van dit laatste aspect is het onduidelijk of het gaat om bereidheid te creëren bij betrokkenen of bereidheid van de gemeente zelf om hier energie in te steken.²⁰³

Op 6 maart 2012 gaat het college akkoord met het plan van aanpak, inclusief het communicatieplan, voor het heroverwegingstraject van het PvE. *"Het college toont zich enthousiast over het opgestelde plan van aanpak, waarin op een zorgvuldige wijze invulling wordt gegeven aan het raadsamendement 'locatie jongerencentrum'. Het college hecht veel waarde aan de voorgestelde communicatiewijze naar inwoners en maatschappelijke partners. Voorkomen moet worden dat aan de voorkant van het proces verkeerde verwachtingen ontstaan bij inwoners. De communicatievoorstellen bieden hiertoe naar de mening van het college voldoende waarborg".*²⁰⁴ De gemeenteraad wordt vervolgens (vertrouwelijk) geïnformeerd over de aanpak voor het heroverweging van het PvE.²⁰⁵ Dat betekent dat participanten de inhoud van het plan van aanpak en communicatieplan niet kennen.

4-4-3 eerste fase participatietraject: individuele gesprekken

De gemeente geeft in de overleggen aan wat de reikwijdte van het participatieoverleg is. Dit wordt gedaan op basis van het amendement en niet op basis van het plan van aanpak en het

²⁰² Gemeente Barendrecht, 'Plan van aanpak heroverweging programma van eisen jongerencentrum', 23 februari 2012.

²⁰³ Gemeente Barendrecht, 'Communicatieplan Jongerencentrum Barendrecht', 23 februari 2012, en Gemeente Barendrecht, 'Plan van aanpak heroverweging programma van eisen jongerencentrum', 23 februari 2012.

²⁰⁴ Collegevoorstel en besluit, 'Plan van aanpak heroverweging programma van eisen jongerencentrum en communicatieplan', 6 maart 2012.

²⁰⁵ College B en W, brief aan raad 'Jongerencentrum Barendrecht', 6 maart 2012.

communicatieplan. De verschillende participanten hebben een constructieve houding. De bewoners stellen de locatie niet ter discussie maar geven aan met name zorgen te hebben over de mogelijke overlast. De bewonersvereniging neemt, en krijgt een deel van de regie over het participatietraject door voorafgaand uitgangspunten te formuleren. Dit kon gebeuren omdat het de gemeente ontbrak aan een adequaat participatieplan waarin o.a. het procesontwerp, de kaders van het participatietraject en taken en (regie)rollen van de verschillende partijen specifiek waren uitgewerkt.

Eén van de eerste activiteiten van de projectgroep is het voeren van individuele gesprekken met belanghebbenden. Zij starten daarom met het uitnodigen van bewoners(organisaties) en andere belanghebbenden met de vraag of zij “het gesprek aan willen gaan met de gemeente over de heroverweging”. Hiervoor worden gesprekken ingepland met:

- Bewonersvereniging Lagewei (BVL)
- Belangengroep bewoners Lagewei
- Bewoners Commissie Weidepoort
- Bewonersvereniging Land van Barendrecht
- Locatiedirecties van het Dalton Lyceum en SCG Calvijn
- Gereformeerde gemeente Barendrecht

Daarnaast worden verschillende betrokkenen, zoals bewoners, jongeren, de politie, gebruikers van de sporthal, en de pers, geïnformeerd over het interactieve traject.²⁰⁶

Maart en begin april staan voor de gemeente in het teken van de eerste fase van het participatietraject; het voeren van individuele gesprekken met belangrijke betrokkenen zoals bewoners(verenigingen), scholen, de kerk en jongeren. Deze gesprekken staan in het teken van het inventariseren van de standpunten van de verschillende betrokkenen ten aanzien van het PvE en het doornemen van de planning van het participatietraject (zie onderstaand kader).²⁰⁷ Tijdens deze gesprekken maakt de gemeente gebruik van hand-outs waarin het amendement wordt toegelicht. Er wordt hierin aangegeven dat het PvE moet worden heroverwogen op de punten die in het amendement genoemd zijn. Andere onderdelen, zoals de locatie en de omvang van het jongeren centrum staan niet meer ter discussie.²⁰⁸

uitkomsten individuele gesprekken betrokkenen²⁰⁹

scholen

- Het Dalton heeft geen problemen met de gekozen plaats, maar het is niet wenselijk dat het jongeren centrum geopend is tijdens schooluren.
- Het CSG Calvijn is niet gelukkig met de gekozen plaats maar accepteert de locatiekeuze als een gegeven.
- Wanneer is er precies sprake van overlast en bij overschrijding van welke norm dient er ingegrepen te worden? De afspraak die gemaakt wordt is dat deze moeilijke vraag wordt meegenomen in het

²⁰⁶ Gemeente Barendrecht, Notulen projectgroep overleg heroverweging PvE jongeren centrum, 20 februari 2012.

²⁰⁷ Gemeente Barendrecht, Verslagen individuele gesprekken, maart 2012. Gemeente Barendrecht, Notulen gesprek jongeren, 5 april 2012.

²⁰⁸ Gemeente Barendrecht, Hand-outs gesprekken jongeren centrum. maart 2012. Hand-outs bevatten o.a. dezelfde tekst als het amendement, zie kader ‘amendement definitieve locatiekeuze jongeren centrum’ in paragraaf 3-9-5, of bijlage 5.

²⁰⁹ Gemeente Barendrecht, Verslagen individuele gesprekken, maart 2012; Gemeente Barendrecht, Notulen gesprek jongeren. 5 april 2012, en BVL, E-mail n.a.v. overleg 22 maart 2012, maart 2012.

vervolg traject.

kerk

De kerk is niet gelukkig met deze locatie keuze met het oog op o.a. de bestaande belasting in de wijk, mogelijk vandalisme en eventuele verstoring van de zondagsrust.

bewoners(verenigingen)

De bewoners(verenigingen) hebben met name veel vragen over mogelijke overlast:

- Wat zijn de kaders v.w.b. overlast van geluid en vandalisme, en zijn deze kaders toelaatbaar of ontoelaatbaar?
- Wie is verantwoordelijk voor de overlast en wie kan hierop worden aangesproken?
- Wat te doen bij overtredingen?

Ook geeft de BVL specifiek aan dat de opgestelde planning van de gemeente voor het participatie traject wat hen betreft geen invulling geeft aan het amendement.

jongeren

De jongeren zijn van mening dat een goede relatie met de buurt belangrijk is, ook omdat het jongerencentrum voor volgende generaties van belang is. De jongeren willen graag vertrouwen van de buurt krijgen en willen ook vertrouwen geven. Zij beseffen dat arriverende en vertrekkende jongeren (met scooters) voor herrie zullen zorgen en dat dit overlast kan geven. De jongeren vinden dit een lastig onderwerp maar zijn wel van mening dat in dit verband er ook een verantwoordelijkheid bij hen zelf ligt.

visie op overlast

Voorafgaand aan het individuele gesprek stuurt de BVL op 16 maart 2012 een notitie aan o.a. de gemeente waarin de uitgangspunten voor het participatietraject, voor wat betreft de BVL, worden geformuleerd. De BVL stelt voor om, voordat gesproken kan worden over de heroverweging van het PvE, “overeenstemming wordt bereikt tussen alle belanghebbenden over de “overlast gevende omstandigheden” van het toekomstige JC en de “criteria voor overlast” (geluid en vandalisme) waaraan het functioneren van JC als buur in de wijk Lagewei zal worden getoetst.” De potentiële overlast gevende omstandigheden die de BVL signaleert zijn o.a. het tijdstip, het aantal en de frequentie van arriverende en vertrekkende bezoekers.²¹⁰ De gemeente onderschrijft de belangrijkste punten uit de notitie en er zal nader overleg volgen om te komen tot een convenant waarin heldere afspraken worden gemaakt tussen alle belanghebbenden met betrekking tot o.a. overlast.²¹¹ Nadien wordt door de gemeente voornamelijk gewerkt aan de visie op overlast. Dit doet de vraag opkomen of deze visie er bij een gedegen afweging vooraf van een participatietraject of zelfs locatieonderzoek voor het jongerencentrum al had moeten zijn. Ook maakt het duidelijk dat het de gemeente ontbreekt aan een participatieplan met daarin een duidelijk procesontwerp, uitgangspunten en kaders voor het participatietraject, en duidelijkheid over de (regie)rollen van verschillende partijen in het overleg.

Het gemeentelijke projectteam werkt vervolgens intern aan een visie op overlast waarbij de overlast gevende factoren van de bewoners worden meegenomen.²¹²

²¹⁰ BVL, notitie ‘uitgangspunten voor overleg PvE’, 16 maart 2012.

²¹¹ BVL, e-mail nav overleg 22 maart 2012, maart 2012.

²¹² Gemeente Barendrecht, verslag overleg jeugdoverlast, 26 april 2012.

deel van het verslag ten aanzien van jeugdoverlast²¹³

1. Uitgangspunten voor de visie zijn o.a.
 - Bij de aanpak van jeugdoverlast wordt een beroep gedaan op de zelfredzaamheid (eigen verantwoordelijkheid) van bewoners.
 - Alle partijen (gemeente, politie, bewoners, jongerenwerk, jongeren en ouders) hebben een verantwoordelijkheid in de aanpak en partijen kunnen elkaar daarop aanspreken.
 - Er wordt een gezamenlijke definitie van jeugdoverlast opgesteld.
2. Jeugdoverlast is in principe o.a.
 - Geluidsoverlast door (groepen) jongeren in de avonduren.
 - Geluidsoverlast is afhankelijk van de tijd (dag, avond, nacht), de afstand en situering (de toegang van het JC naar woningen toegekeerd of daarvan afgekeerd) en tijdstip van aankomst en vertrek (hoe later hoe groter de overlast kan zijn) en het verblijf van bezoekers in de buitenruimte.
 - Wat is acceptabel? Verkeersgeluid, stemgeluid (scholieren), gemiddeld geluidsniveau (achtergrond geluid)
 - Wat is niet acceptabel? O.a. scooter, brommer, auto lawaai in de avond en nacht
Scootergeluid in de (stille) avonduren is een vorm van verkeersoverlast. Normaal geluid van scooters veroorzaakt een bepaalde vorm van herrie. Dit is niet te voorkomen.
3. Verantwoordelijkheden van partijen
 - Politie is verantwoordelijk voor opsporing en handhaving van openbare orde.
 - Gemeente is verantwoordelijk voor schoon, heel en veilig
 - DCMR handhaaft de milieuwetgeving voor de inrichtingen (bedrijven) binnen de gemeente Barendrecht. Het jongerencentrum valt hier ook onder. Het geluid wat gemaakt wordt binnen de grenzen van de inrichting (het gebouw) worden door de DCMR gehandhaafd.
Geluidsoverlast in de openbare ruimte valt hier niet onder. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de politie/gemeente BOA's/jongerenwerker.

4-4-4 overleg over gebiedsvisie Lagewei

De bewoners geven blijk van zorgen/irritaties omtrent de huidige verkeersoverlast en het gevoel niet gehoord te worden door de gemeente. De BVL doet voorstellen om de ontsluiting van de campus aan te passen zodat mogelijke overlast van het jongerencentrum kan worden voorkomen. De communicatie vanuit de gemeente is duidelijk en constructief. De gemeente doet de toezegging dat zij niet overgaan tot uitvoering van de nog niet gerealiseerde plannen voordat de BVL hier op heeft kunnen reageren.

De gemeente voert naast gesprekken met bewoners(verenigingen) op 22 maart een afzonderlijk gesprek met de BVL over de gebiedsvisie en de infrastructuur in de wijk Lagewei. In dit overleg geeft de gemeente een toelichting op de (infrastructuur)plannen en met name op die onderdelen die nog niet gereed zijn. Er wordt eveneens gesproken over de (verdere) ontwikkeling van de Campus Lagewei; het gebied waar ook de realisatie van de MFA Lagewei voorzien is (zie figuur 4.2). De gemeente doet de toezegging aan BVL dat zij niet zal overgaan tot uitvoering van de

²¹³ Idem.

nog te realiseren plannen voordat de BVL op de plannen heeft kunnen reageren en hier een overleg over heeft plaatsgevonden.

Op 12 april volgt een inloopavond waar de gemeente haar visie geeft op de inrichting van de Campus Lagewei. De reacties van de bewoners geven blijk van zorgen/irraties omtrent de huidige verkeersoverlast en het gevoel niet gehoord te worden door de gemeente. Het jongerencentrum wordt hierbij sporadisch genoemd.

Begin mei ontvangt de BVL de gebiedsvisie Lagewei-Vrouwenpolder van de gemeente. De BVL heeft een vijftiental vragen/verzoeken over de gebiedsvisie en zestien voorstellen om het ontwerp van de Campus aan te passen. De vragen die de BVL stelt hebben o.a. betrekking op de verkeerssituatie in en rond de Campus en in de wijk. Ook doet de BVL voorstellen om de inrichting en ontsluiting van de Campus aan te passen zodat de mogelijke overlast van het jongerencentrum en de verkeersbewegingen daaromtrent verminderen. De gemeente gaat medio juni uitgebreid in op de vragen en voorstellen van de BVL in een memo. Daarbij wordt gemotiveerd aangegeven waarom en hoe voorstellen al dan niet worden overgenomen en worden alle vragen van een antwoord voorzien. Zo geeft de gemeente aan dat de Campus twee (hoofd)ontsluitingen krijgt. Vooralsnog is de gemeente niet voornemens door maatregelen de ontsluiting richting de wijk te ontmoedigen en/of deze op bepaalde uren tijdelijk af te sluiten. Ook geeft de gemeente aan geen garanties te kunnen geven dat jongeren het jongerencentrum na 21.00uur niet via de wijk maar langs de 3e Barendrechtseweg zullen verlaten.

figuur 4-2: Campus Lagewei

4-4-5 tweede fase participatietraject: werkbezoek

Het werkbezoek heeft als doel om een reëel beeld te geven van wat een jongerencentrum precies behelst. Het bezoek voedde bij verschillende participanten het beeld dat de gemeente het participatietraject formeel wilde doorlopen zonder ruimte te bieden aan echte participatie.

Een tweede stap in het participatietraject is het werkbezoek op 16 april 2012 aan het jongerencentrum A16 in Rijen. Hier zijn vanuit de gemeente, de gemeenteraad, het jongerenwerk en bewonersverenigingen betrokkenen bij aanwezig. Het idee van de gemeente is om op deze manier bij te dragen aan een reëel beeld van wat een jongerencentrum is.²¹⁴ Het programma bestaat o.a. uit een presentatie door het jongerenwerk, een rondleiding door het jongerencentrum en het spreken met bewoners uit de buurt van dit jongerencentrum.²¹⁵ Het bezoek wordt in Blik op Barendrecht als nuttig omschreven. Er zijn pittige discussies gevoerd en de betrokkenen hebben elkaar beter leren kennen.²¹⁶ Verschillende participanten hadden na afloop echter het gevoel dat de bewoners waarmee gesproken kon worden niet representatief waren voor de omwonenden in Rijen. Dit voedde het beeld bij deze participanten dat de gemeente het participatietraject formeel wilde doorlopen zonder aan echte participatie te doen.²¹⁷

4-4-6 onduidelijkheid over uitleg amendement

Er bestaat onduidelijkheid en onvrede bij de BVL over de reikwijdte van het participatietraject. De wethouder geeft aan dat de niet genoemde punten in het amendement inmiddels vastliggen en dat deze visie wordt gedeeld door alle fractiewoordvoerders in de raad. Er is zodoende onvoldoende ruimte voor inhoudelijke beïnvloeding om de verwachtingen van de BVL waar te maken.

Na het werkbezoek zijn enkele plenaire gesprekken in mei en juni, waarin gewerkt wordt met betrokkenen aan het PvE. Dit is de derde stap in het participatietraject. In aanloop naar deze bijeenkomsten stuurt de wethouder de BVL een brief waarin zij aangeeft dat de, in het amendement (zie onderstaand kader) genoemde punten van het PvE onderdeel uitmaken van de heroverweging en dat de niet genoemde punten inmiddels niet meer ter discussie staan. Dit omdat er door de gemeente “signalen” zijn ontvangen over het heroverwegingsproces. Daarnaast geeft zij aan dat deze opvatting over vastliggende en nog ter discussie staande uitgangspunten gedeeld worden door de fractiewoordvoerders in de raad. Voorts spreekt de wethouder het vertrouwen uit in een verdere positieve en constructieve voortzetting van het, tot op heden, prettig verlopend participatietraject.²¹⁸

amendement definitieve locatiekeuze jongerencentrum, 20 december 2011

De locatie MFA Lagewei aanwijzen als locatie voor een jongerencentrum, waarbij de feitelijke realisatie van het jongerencentrum binnen de MFA plaatsvindt als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a) Het op 2 november 2010 vastgestelde Programma van Eisen wordt heroverwogen en dient hierna

²¹⁴ Gemeente Barendrecht, Communicatieplan Jongerencentrum Barendrecht, 23 februari 2012.

²¹⁵ Gemeente Barendrecht, Projectgroep overleg Heroverweging PvE Jongerencentrum, 2 april 2012.

²¹⁶ Blik op Barendrecht, jaargang 4, nummer 28, 19 april 2012.

²¹⁷ Interview BVL, 11 maart 2013.

²¹⁸ Gemeente Barendrecht, 'Brief wethouder aan vertegenwoordigers Lagewei', 26 april 2012.

opnieuw door de gemeenteraad ultimo december 2012 te worden vastgesteld. Bij deze heroverweging dienen de volgende zaken te worden meegenomen door het College en afdoende te worden onderbouwd in het aangepaste voorstel:

- 1 participatie van belangrijke belanghebbenden (bewoners, jongerenorganisaties, scholen e.d.) bij de heroverweging;
- 2 alcoholbeleid in relatie tot de specifieke omstandigheden van locatie Lagewei en de diverse belanghebbenden;
- 3 openingstijden in relatie tot de specifieke omstandigheden van locatie Lagewei en de diverse belanghebbenden;
- 4 bereikbaarheid jongerencentrum in relatie tot ontsluiting woonwijk;
- 5 visie op mogelijke overlastgevende omstandigheden als gevolg van de realisatie en de wijze waarop hiermee zal worden omgegaan;
- 6 multifunctioneel ontwikkelen van een jongerencentrum, waarbij het centrum niet uitsluitend wordt gerealiseerd voor gebruik door jongeren, maar op andere tijden ook voor andere doeleinden kan worden gebruikt. Bijvoorbeeld als ontmoetingsplaats voor bewoners;
- 7 ervan uitgaan dat het jongerenwerk de activiteiten voor jongeren structureel verspreid over Barendrecht aanbiedt. Dat het jongerencentrum niet de enige accommodatie is die door jongerenorganisaties wordt gebruikt voor het organiseren van hun activiteiten. En dat er ook nadrukkelijk gekeken wordt naar de inzet van andere, reeds bestaande, accommodaties zoals de Beuk, De Wave en de sportaccommodatie die Barendrecht kent.

In reactie op de brief van de wethouder laat BVL weten dat het voor hen niet duidelijk is waarom de in het amendement niet genoemde onderdelen van het PvE, niet bij de heroverweging zouden mogen worden betrokken. *“Wij vernemen dan ook graag van u waar we dit in het amendement kunnen lezen.”* *“Het is voor ons dan ook onbegrijpelijk dat de gemeente zonder verdere discussie het overleg beperkt tot een selectief aantal onderdelen van het PvE.”* Daarnaast laat de BVL weten dat, voordat kan worden gesproken over het heroverweging van het PvE, er een gezamenlijke visie zou moeten worden geformuleerd op *“overlastgevende omstandigheden en wanneer sprake is van ondragelijke overlast”*. BVL geeft ten slotte aan dat zij van harte hopen op een voortzetting van het open en constructieve overleg en stellen voor om in het eerstvolgende overleg, met alle belanghebbenden, te komen tot een visie met betrekking tot overlast.²¹⁹

Op 14 mei volgt een overleg tussen de wethouder en de BVL. De BVL krijgt in dit overleg de indruk dat de wethouder de bewonersvereniging de les wil lezen. Dit voelt voor de BVL bedreigend want zij willen graag de vrijheid om over alles kunnen praten in het kader van het participatietraject.²²⁰ Op 16 mei antwoordt de wethouder op de brief van BVL. Zij geeft aan dat de onderdelen van het PvE die in het amendement staan moeten worden heroverwogen en dat de niet genoemde punten uit het PvE inmiddels vastliggen en zodoende niet meer ter discussie staan. Hierbij noemt de wethouder expliciet dat de leeftijdsgrenzen van de doelgroep ook buiten de heroverweging staan. Ook geeft de wethouder aan, net zoals in haar brief van 26 april, dat *“dit wordt gedeeld door de fractiewoordvoerders van alle partijen in de gemeenteraad.”* Ten aanzien van de overlast meldt zij: *“De door u aangegeven potentiële overlast als gevolg*

²¹⁹ BVL, brief ‘heroverweging Programma van Eisen’, 29 april 2012.

²²⁰ Interview BVL 11 maart 2013.

van activiteiten in het jongerencentrum maakt vanzelfsprekend wel onderdeel uit van de heroverweging.”²²¹

4-4-7 derde fase participatietraject: plenaire sessies

De derde fase in het interactieve participatietraject zijn plenaire sessies waarvoor alle belanghebbenden zijn uitgenodigd. Deze plenaire sessies worden geleid door een externe gespreksleider die deskundig is op het gebied van jeugd(overlast).

eerste plenaire sessie

Er wordt gewerkt aan het een gedeelde visie op overlast. Daarmee staan de gesprekken nog steeds in het teken van de, door de bewonersvereniging geformuleerde uitgangspunten. De BVL maakt zich met name zorgen over de (geluids)overlast van arriverende en vertrekkende jongeren en willen graag waarborgen dat deze overlast kan worden weggenomen. Door alle aanwezigen wordt onderschreven dat hiervoor geen wettelijke kaders beschikbaar zijn.

Op 14 mei vindt er een eerste plenaire sessie plaats waarin het doel is om te komen tot een gedeelde visie op overlast. Bij het overleg zijn vertegenwoordigers aanwezig van de bewonersvereniging, de gemeente, de kerk, de politie en het jongerenwerk. Op basis van o.a. de input van de bewoners wordt gesproken over wat (zowel feitelijk als gevoelsmatige) overlast is. Omdat de bewonersvereniging met name overlast verwacht van arriverende en vertrekkende jongeren wordt geopperd om het jongerencentrum te ontsluiten via de 3^e Barendrechtseweg. Ook wordt gesproken over de rol van de DCMR in relatie tot overlast. De bewonersvereniging merkt hierbij op dat geluid in de openbare ruimte niet valt binnen het handhavingsmandaat van de DCMR.²²²

Naar aanleiding van deze bijeenkomst stuurt de BVL een e-mail aan de gemeentelijke projectleider. Hierin wordt de afspraak samengevat dat de gemeente gaat onderzoeken of het aanpassen van de ontsluiting van het jongerencentrum een bijdrage kan leveren aan het mogelijk verminderen van de overlast door met name vertrekkende jongeren. Ook wordt opgemerkt dat de gemeente verwacht dat geen sluitende infrastructurele oplossing mogelijk is. Er wordt verder aangegeven dat op 14 mei “met alle aanwezigen is vastgesteld, dat er geen wettelijke kaders beschikbaar zijn voor deze vorm (komende en vertrekkende jongeren red.) van geluidsoverlast. (...) Dit is één van de belangrijkste zorgpunten voor de BVL (...) Zonder een nadere kwantificering in aantallen en tijden, werd door alle aanwezigen bevestigd, dat het komen en met name het vertrekken van groepen jongeren uit het JC door onze wijk inderdaad moet worden aangemerkt als overlast voor onze bewoners. Als dit op regelmatige basis plaatsvindt, ontstaat een situatie waarin incidentele overlast verandert in frequente en dus ondragelijke en onaanvaardbare overlast. (...) Daarom verzoeken wij de gemeente nadrukkelijk om (...) te komen met een concreet pakket aan maatregelen waarmee (...) gewaarborgd wordt dat deze overlast alsnog zal worden weggenomen.”²²³

tweede plenaire sessie

Er wordt verder gewerkt aan het definiëren van ondragelijke overlast en de BVL wil de garantie hebben dat er geen overlast in de wijk komt van het jongerencentrum. De gemeente kan geen garantie afgeven met betrekking tot overlast in de wijk. De gemeente zoekt niet de oplossing

²²¹ Gemeente Barendrecht, 'Brief wethouder aan vertegenwoordigers Lagewei', 16 mei 2012.

²²² Gemeente Barendrecht, Verslag plenaire sessie 1. Heroverweging PvE, 14 mei 2012.

²²³ BVL, e-mail n.a.v. 1^e plenaire sessie, 17 mei 2012.

in het aanpassen van het PvE, bijvoorbeeld met betrekking tot openingstijden. Er komt een voorstel op tafel om te komen tot een opschalings- of escalatiemodel. Uitgangspunt hiervoor moet volgens de BVL zijn dat, mochten maatregelen niet helpen in het oplossen van de overlast, het beëindigen/stoppen van de overlastgevende activiteit mogelijk is.

De tweede plenaire sessie vindt op 5 juni 2012 plaats en staat grotendeels in het teken van de uitgangspunten van de bewoners met betrekking tot overlast. De gemeente, de bewonersvereniging Lagewei, het jongerenwerk en de politie zijn aanwezig. Er wordt gezegd door de gemeente dat de scholen hebben aangegeven bewust niet aanwezig te zijn bij de gesprekken.²²⁴ De BVL wil, zo blijkt uit de notulen, de garantie hebben dat er geen overlast in de wijk is van het jongerencentrum en wil gedefinieerd hebben wanneer er sprake is van onacceptabele overlast. De gemeente geeft aan dat er geen garanties kunnen worden afgegeven met betrekking tot de overlast in de wijk, en dat er ook een rol voor de bewoners ligt wanneer er sprake is van overlast. Vanuit de gemeente wordt niet een oplossing gezocht voor de mogelijke overlast door (rand)voorwaarden uit het PvE aan te passen, zoals bijvoorbeeld de openingstijden. Er komt een voorstel op tafel om te komen tot een gedefinieerd stappenplan; een opschalings- of escalatiemodel ten aanzien van overlast.²²⁵

In reactie op het overleg stuurt de BVL het gemeentelijke projectteam wederom een e-mail met enkele opmerkingen. Voor hen is het cruciaal dat er heldere afspraken worden gemaakt over wat er gedaan dient te worden mocht de wijk ondanks alle inspanningen toch geconfronteerd worden met overlast. Op 5 juni is de afspraak gemaakt dat deze afspraken in een opschalings- of escalatiemodel worden vastgelegd. Voor de BVL moet het uitgangspunt zijn dat, indien alle afspraken uit het escalatiemodel “niet leiden tot het wegnemen van de overlast voor de wijk, uiteindelijk slechts één maatregel resteert, het beëindigen/stoppen van de activiteit waardoor de overlast wordt veroorzaakt.” Daarnaast is de BVL ontevreden over een indicatief activiteitenprogramma²²⁶ dat het jongerenwerk als illustratie gebruikt heeft tijdens/na het overleg van 5 juni 2012. Volgens BVL geeft dit programma “op geen enkele wijze invulling (...) aan de toezegging van het jongerenwerk dat er in het eerste jaar van het JC een terughoudend beleid zal worden gevoerd.”²²⁷

BVL schort het overleg op

De BVL schort het overleg op omdat naar hun idee niet wordt voldaan aan het amendement; namelijk het aanpassen van het PvE aan de specifieke omstandigheden van de wijk Lagewei opdat het risico op overlast wordt weggenomen. De gemeente heeft een opschalingsmodel opgesteld waarin een overleg- en een handhavingsmodel zijn uitgewerkt. In het handhavingsmodel zijn de wettelijke kaders uitgewerkt en in het overlegmodel zijn verschillende niveaus van overleg aangegeven voor zaken waarvoor geen wettelijke kaders bestaan. In het opschalingsmodel geeft de gemeente aan dat ‘normaal geluid van brommers/scooters/auto’s niet te voorkomen is en inherent aan wonen in een gemengd gebied’. In de eerste plenaire sessie is juist geconstateerd dat voor dit type overlast geen wettelijke kaders bestaan en dat er zodoende een gedeelde visie nodig is.

²²⁴ Dit omdat zij ook een rol hebben als huurder van een deel van de MFA.

²²⁵ Gemeente Barendrecht, Verslag plenaire sessie 2, Heroverweging PvE, 5 juni 2012.

²²⁶ Zie bijlage 8 voor het illustratieve activiteitenprogramma.

²²⁷ BVL, e-mail n.a.v. 2^e plenaire sessie, 6 juni 2012.

Op 20 juni 2012 vindt er een overleg plaats om te praten over een opschalingsmodel. De gemeente heeft kaders uitgewerkt voor een opschalingsmodel. Daarbij zijn twee afzonderlijke modellen uitgewerkt: een overlegmodel en een handhavingsmodel. In het handhavingsmodel zijn de instrumenten die de gemeente heeft om de wettelijke kaders te handhaven uitgewerkt. Het overlegmodel is bedoeld voor kwesties die niet makkelijk wettelijk te handhaven zijn en kent verschillende niveaus van overleg tussen de verschillende betrokkenen.²²⁸ In een begeleidend schrijven heeft de gemeente de kaders, verantwoordelijkheden en uitgangspunten voor het opschalingsmodel uitgewerkt. Hierin valt o.a. te lezen dat geluidsoverlast in de openbare ruimte niet valt onder het handhavingsmandaat van de DCMR. *“Normaal geluid van brommers/scooters/auto’s is niet te voorkomen en inherent aan het wonen in een gemengd gebied.”*²²⁹

In de reactie tijdens het overleg geeft de BVL aan dat naar hun idee niet wordt voldaan aan de uitwerking van het amendement; namelijk het aanpassen aan de specifieke omstandigheden van de locatie Lagewei. In het (illustratieve) fictieve activiteitenprogramma ziet de BVL geen terughoudend beleid. In antwoord op voorstellen van de BVL om de bereikbaarheid en ontsluiting van het jongerencentrum aan te passen geeft de gemeente aan dat er geen mogelijkheden zijn. En in het overleg- en handhavingsmodel wordt aangegeven, verwijzend naar de handhavingsmogelijkheden van de DCMR in relatie tot ‘gemengd gebied’, dat verkeerslawaaï van arriverende en vertrekkende jeugd normaal is voor het wonen in ‘gemengd gebied’. Dit terwijl de BVL het idee had dat deze grootste zorg van de bewoners gedeeld werd door alle betrokkenen tijdens de voorgaande overleggen, en dat het reeds ook bij een ieder bekend was dat voor dit type overlast geen wettelijke kaders bestaan.²³⁰

De BVL besluit daarom het overleg op te schorten en de raad hierover te informeren. De raad moet dan maar beslissen wat te doen, zo is de BVL van mening. De gemeente geeft nog aan dat *“we er (vooralsnog) niet aan (zijn) toegekomen om de punten vanuit het amendement inhoudelijk met elkaar plenair te bespreken.”* Het jongerenwerk merkt op dat normaal geluid niet te voorkomen is en dat daar de grootste zorg ligt van de bewoners. Er is een verschil tussen last en overlast en normaal geluid. De gemeente geeft nog aan dat, juist omdat het lastig is om elkaar hierin te vinden het belangrijk is om een overlegmodel overeen te komen en te hanteren.²³¹ Een dag later informeert de BVL de wethouder over de reden van het besluit. De BVL *“heeft dit overleg (het participatietraject red.) en de visies en meningen van de verschillende participanten aan het overleg (...) geëvalueerd. Deze evaluatie en de daarmee samenhangende conclusies hebben geresulteerd in het besluit (...) het overleg met de gemeente en KijkopWelzijn in het kader van het amendement op te schorten.”*²³²

BVL informeert raad

De BVL voert vier redenen aan voor het opschorten van het participatieoverleg: het komen en gaan van bezoekers is voor de BVL het grootste potentiële risico op overlast; de gemeente erkent

²²⁸ Gemeente Barendrecht, Verslag overleg opschalingsmodel heroverweging PvE, 20 juni 2012.

²²⁹ Gemeente Barendrecht, 'Kaders voor een opschalingsmodel ten aanzien van jeugdoverlast m.b.t. het jongerencentrum', juni 2012.

²³⁰ Gemeente Barendrecht, Verslag overleg opschalingsmodel heroverweging PvE, 20 juni 2012 en interview BVL, 11 maart 2013.

²³¹ Gemeente Barendrecht, Verslag overleg opschalingsmodel heroverweging PvE, 20 juni 2012.

²³² BVL, Brief aan wethouder, 21 juni 2012.

dit maar kenmerkt dit als 'normaal'; de gemeente bevestigt dat zij geen infrastructurele maatregelen mogelijk acht die een oplossing bieden voor deze vorm van overlast; en de BVL ziet geen terughoudendheid in het illustratieve activiteitenprogramma. Hiermee kan de gemeente niet tegemoet komen aan de voorwaarde uit het amendement om ondragelijke overlast te voorkomen, zo stelt de BVL.

De BVL geeft aan dat een jongerencentrum nog wel kan worden gerealiseerd. Hiervoor zouden aanpassingen nodig zijn aan de ontsluiting van de Campus en de woonwijk.

Op 29 juni 2012 wordt de raad schriftelijk geïnformeerd door de BVL. Zij geven vier constatering en naar aanleiding van hun evaluatie van het overlegtraject.

1. De BVL heeft aangegeven dat het komen en gaan van bezoekers in de avond en nacht het belangrijkste potentiële risico op ondragelijke overlast is.
2. In het gepresenteerde (illustratieve) activiteitenprogramma van KijkopWelzijn is feitelijk geen sprake van terughoudendheid ten aanzien van programmering en openingstijden.
3. De gemeente bevestigt dat zij geen infrastructurele maatregelen mogelijk acht die oplossingen bieden voor de (ook door de gemeente) erkende risico op overlast voor de wijk.
4. KijkopWelzijn en de gemeente erkennen dat het komen en gaan van jongeren als een belangrijk potentieel risico op ondragelijke overlast moet worden aangemerkt, en dat vertrekgeluiden als 'normaal' moet worden aangemerkt.

De BVL trekt vervolgens de conclusie dat uit de voorstellen en overleggen met KijkopWelzijn en de gemeente niet tegemoet is gekomen aan de voorwaarde uit het amendement om het potentiële risico van ondragelijk overlast weg te nemen. Omdat hiermee niet kan worden voldaan aan de conditie om het PvE te heroverwegen vraagt de BVL aan de raad om haar verantwoordelijkheid te nemen en het college te verzoeken voorstellen te doen voor een alternatieve locatie voor het jongerencentrum.²³³

In de weken nadien heeft de BVL gesprekken gevoerd met verschillende raadsleden, zo schrijft de bewonersvereniging op 2 augustus in een brief aan de gemeenteraad. Uit deze gesprekken kwam naar voren dat in een overleg tussen de wethouder en de fractiewoordvoerders waarin gesproken is over de brief van de BVL van 29 juni, "een onjuist of in ieder geval een onvolledig beeld is geschetst van de status van het (participatie red.) overleg en de mogelijkheden c.q. onmogelijkheden" om een jongerencentrum te realiseren in Lagewei zonder ondragelijke overlast. De BVL onderstreept nogmaals de conclusie die zij hebben getrokken in de brief van 29 juni dat de gemeente en KijkopWelzijn geen mogelijkheden zien om te voldoen aan de voorwaarden uit het amendement en dat daarmee de locatie MFA Lagewei niet geschikt is voor een jongerencentrum. Vervolgens geeft de BVL aan dat zij wel mogelijkheden zien om een jongerencentrum in Lagewei te realiseren zonder dat dit gepaard hoeft te gaan met ondragelijke overlast voor de wijk. Dit zou kunnen door aanpassingen aan de ontsluiting van de Campus en de woonwijk waardoor jongeren in de late uren niet door de woonwijk kunnen vertrekken.²³⁴

²³³ BVL, Brief aan raad 'amendement definitieve locatiekeuze jongerencentrum Barendrecht', 29 juni 2012.

²³⁴ BVL, Brief aan raad, 'Uitvoering amendement locatiekeuze jongerencentrum Barendrecht', 2 augustus 2012.

4-4-8 gemeente rond traject alleen af

De gemeente kiest ervoor het participatietraject verder alleen af te ronden, conform de deadline uit het amendement, zodat de raad op tijd kan beslissen over het herijkte PvE. Door deze tijdsdruk kan het traject niet volledig worden doorlopen met alle betrokkenen. De BVL geeft aan dat zij in het handelen van de gemeente een bevestiging zien van hun vermoeden dat de gemeente het participatietraject slechts formeel wilde doorlopen zonder ruimte te bieden aan echte participatie.

Begin augustus informeert de gemeente de betrokkenen over de voortgang van het participatie- en heroverwegingstraject. Er wordt aangegeven dat de BVL het overleg heeft opgeschort en terug is gegaan naar de gemeenteraad. Dit omdat de BVL heeft aangegeven, “mede gelet op de discussie rondom de visie op overlast en de manieren waarop je daarmee omgaat, (...) geen mogelijkheden te zien om invulling te geven aan het amendement van de gemeenteraad.” Vandaar dat de gemeente momenteel werkt aan de herijking van het PvE. Hierbij worden de punten uit het participatietraject meegenomen.²³⁵ De BVL stuurt hierop een reactie waarin de bewonersvereniging aangeeft verbaast en geschokt te zijn. De verbazing vindt haar oorsprong onder meer in het gegeven dat de gemeente het heroverwegingstraject beperkt tot enkel het PvE en dat de gemeente nu overgaat tot aanpassing van het PvE. Dit terwijl het de ervaring van de BVL was dat in de afgelopen maanden de gemeente niet bereid leek om af te wijken van het bestaande PvE. De BVL schrijft verder o.a. geschokt te zijn door deze handelwijze van de gemeente omdat de bewonersvereniging het participatietraject slechts heeft opgeschort en de gemeente deze “zonder nadere toelichting (...) éézijdig botweg beëindigd” heeft. De bewonersvereniging eindigt met een constatering. “Het angstige vermoeden van de BVL bij aanvang van het overleg met de gemeente zes maanden geleden – dat de gemeente zich slechts tot doel heeft gesteld het JC in het MFA Lagewei te realiseren op basis van het bestaande PvE en het voorliggende ontwerp voor de bereikbaarheid van het JC (Campus) en de ontsluiting van de wijk – lijkt steeds meer werkelijkheid te worden.”²³⁶ In antwoord hierop stelt het college aan de BVL voor om het proces mondeling toe te lichten.²³⁷ Daarnaast wordt de BVL, evenals alle andere betrokkenen bij het participatietraject, uitgenodigd om te reageren op het document ‘Heroverweging Programma van Eisen’, en geïnformeerd over de insprekingsmogelijkheid bij de commissiebehandeling van het stuk.²³⁸

De BVL heeft zelf een reactie geformuleerd op het stuk en dit direct naar de gemeenteraad gestuurd.²³⁹ De BVL heeft niet gereageerd op het stuk richting de het college omdat zij vonden dat er geen sprake was van participatie en zij hieraan niet meewilden werken.²⁴⁰

4-4-9 heroverweging programma van eisen

Het participatietraject om te komen tot een heroverwogen PvE toegesneden op de wijk Lagewei is niet effectief geweest. Er is geen sprake van meer draagvlak bij omwonenden of een wezenlijk

²³⁵ Gemeente Barendrecht, E-mail ‘Vervolgtraject heroverweging PvE jongerencentrum’, 2 augustus 2012.

²³⁶ BVL, E-mail ‘RE: Vervolgtraject heroverweging PvE Jongerencentrum’, 3 augustus 2012.

²³⁷ Gemeente Barendrecht, E-mail ‘RE: Vervolgtraject heroverweging PvE Jongerencentrum’, 7 augustus 2012.

²³⁸ Gemeente Barendrecht, ‘Vervolgtraject heroverweging PvE jongerencentrum’, 17 augustus 2012.

²³⁹ BVL, E-mail ‘RE: Reminder heroverweging PvE jongerencentrum’, 31 augustus 2012.

²⁴⁰ Interview BVL, 11 maart 2013.

ander PvE dan vooraf is vastgesteld. Het nieuwe PvE verschilt objectief gezien slechts op twee punten van het vooraf vastgestelde PvE namelijk op de punten openingstijden en alcohol. Het is niet onderbouwd hoe dit PvE nu specifiek is toegesneden op de locatie MFA Lagewei.

Op 20 september stuurt de gemeente alle bewoners en betrokkenen in het participatietraject een brief om hen te informeren over het participatietraject en het vervolg hierop. Hierover valt te lezen: "Door het opschorten van het overleg tussen BVL, gemeente en KijkopWelzijn is het niet gelukt om alle door de gemeenteraad aangegeven punten uit het amendement samen te bespreken. Deze zijn echter wel in de meeste persoonlijke gesprekken, tijdens de excursie en bij de bijeenkomsten aan de orde gekomen. Op basis hiervan heeft de gemeente een nieuw PvE uitgewerkt. Het aangepaste PvE is medio augustus voorgelegd aan de participanten van het interactieve traject. Hun reacties worden door ons gebundeld en aangeboden aan de gemeenteraad." Ook informeert de gemeente dat de behandeling van het nieuwe PvE op 2 oktober in de raadscommissie Samenleving gepland staat en dat besluitvorming hierover in de raad op 16 oktober zal plaatsvinden.²⁴¹

heroverweging Programma van Eisen jongerencentrum²⁴²

In het stuk worden stapsgewijs de voorwaarden die in het amendement genoemd zijn afgewerkt en hierbij wordt aangegeven hoe deze punten zijn heroverwogen en/of op welke wijze hier invulling aan gegeven is.

A. participatie belangrijke belanghebbenden

Er wordt aangegeven hoe het proces verlopen is. Daarnaast wordt de toezegging gedaan dat het interactieve proces niet stopt na vaststelling van de herrijking van het PvE. *"Wij zullen de punten uit het amendement samen met de betrokken partijen na een jaar of zoveel eerder als noodzakelijk (laten) evalueren."*

B. alcoholbeleid

1. Wij staan geen alcoholgebruik toe in het jongerencentrum, tenzij dit passend is bij bepaalde activiteiten op vrijdagen en zaterdagen.
2. Alcoholgebruik vindt plaats in een gecontroleerde omgeving binnen het jongerencentrum, waarbij toezicht aanwezig is.
3. Wij staan alleen zwak alcoholische dranken toe in het jongerencentrum.
4. KijkopWelzijn voert een alcoholontmoedigingsbeleid.
5. KijkopWelzijn voert campagnes die wijzen op gevaren van het gebruik van alcohol door jongeren en richt zich hierbij zowel op jongeren als ouders.
6. De effecten van het alcoholbeleid worden na een jaar, of zoveel eerder als noodzakelijk, door KijkopWelzijn geëvalueerd en in overleg met de gemeente en de betrokken partijen bijgesteld indien daartoe aanleiding is.

C. openingstijden

1. De openingstijden in het eerste ontwikkeljaar zijn als volgt:
 - donderdagmiddag vanaf 16.00 uur;
 - vrijdagavond tot max. 1.00 uur;
 - zaterdagavond tot max. 1.00 uur;

²⁴¹ Gemeente Barendrecht, 'Vervoltraject heroverweging Programma van Eisen jongerencentrum', 20 september 2012.

²⁴² Gemeente Barendrecht, 'Heroverweging Programma van Eisen jongerencentrum', oktober 2012.

- zaterdagavond tot max. 2.00 uur (maximaal 10 keer);
 - zondagmiddag vanaf 14.00 uur, waarbij alleen binnen activiteiten zijn toegestaan.
 - op doordeweekse dagen (uitgezonderd vrijdag) en op zondag is de sluitingstijd uiterlijk 22.00 uur. Op de aangegeven sluitingstijden is het jongerencentrum leeg.
2. De jongeren worden na het eerste ontwikkeljaar nadrukkelijk meer betrokken bij de uitvoering van de activiteiten door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk. Daarbij zal ook nadrukkelijk gekeken worden of het jongerencentrum in de toekomst vaker open kan zijn.
3. De effecten van de openings- en sluitingstijden worden na een jaar, of zoveel eerder als noodzakelijk, door KijkopWelzijn geëvalueerd en in overleg met de gemeente en betrokken partijen bijgesteld indien daartoe aanleiding is.

D. bereikbaarheid jongerencentrum in relatie tot ontsluiting woonwijk

1. Zowel het jongerencentrum als de scholen hebben een eigen entree in het MFA.
2. De voorkeur van de entree van het jongerencentrum gaat uit naar de zuid en/of oostzijde van de MFA, zodat de entree zo ver mogelijk van woningbouw af gelegen is.
3. De benodigde fiets- en scootervoorzieningen worden nabij de entree van het jongerencentrum gerealiseerd.
4. De infrastructuur van Lagewei e.o. en de interne structuur van de Campus voorziet in meerdere (langzaam-)verkeervoorzieningen om de MFA te bereiken en te verlaten.

E. visie op de mogelijk overlastgevende omstandigheden

1. Overlast met betrekking tot het jongerencentrum wordt aangepakt volgens het opschalingsmodel
2. Wij investeren in 'het gesprek' tussen bewoners en jongeren.
3. Het jongerencentrum wordt door middel van bouwkundige oplossingen 'geluidsdicht' gebouwd.

"Hiermee wordt niet alle geluidslast voorkomen. Normaal geluid van brommers/scooters/auto's is niet te voorkomen en inherent aan het wonen in een gemengd gebied. Wij gaan uit van de zelfredzaamheid van onze inwoners."

F. multifunctioneel gebruik van het jongerencentrum

1. Structureel dubbelgebruik in de MFA door de scholen en het jongerencentrum is niet wenselijk.
2. Vooralsnog is er bij de betrokken partijen geen behoefte aan multifunctioneel gebruik van het jongerencentrum.
3. In het kader van de ombuigingen zal nader worden onderzocht of het jongerencentrum een wijkcentrum functie zou kunnen vervullen.
4. Behoeft aan multifunctionaliteit worden na een jaar, of zoveel eerder als noodzakelijk, door KijkopWelzijn geëvalueerd en in overleg met de gemeente en betrokken partijen bijgesteld indien daartoe aanleiding is.

Ten aanzien van het derde punt valt te lezen dat: *"De ombuigingen 2013 kunnen ook een weerslag hebben op de realisatie van het jongerencentrum. (...) Onder andere wordt onderzocht of het jongerencentrum ook separaat gerealiseerd kan worden op de Campus Lagewei."*

G. spreiding van de activiteiten

Het activiteitenaanbod voor jeugd- en jongeren wordt op verschillende plekken in Barendrecht verricht.

De bewonersvereniging heeft een reactie geschreven naar aanleiding van het document 'heroverweging programma van eisen jongerencentrum'. De BVL constateert onder meer van mening dat de heroverweging op geen enkele wijze invulling geeft aan de door de raad geformuleerde doelstelling: "Om het potentiële risico

van ondragelijke overlast weg te nemen dient ons inzien het Programma van Eisen te worden heroverwogen en te worden toegesneden op de specifieke situatie van de wijk Lagewei.” Ook geeft de BVL aan dat het PvE slechts op twee onderdelen (tijdelijk) is aangepast: het vervroegen van de sluitingstijd op vrijdag en zaterdag van 2.00 uur naar 1.00 uur, en het niet opnemen van avondactiviteiten op doordeweekse dagen.

De rekenkamer is nagegaan of dit klopt. Het klopt inderdaad dat het PvE voor een jongerencentrum in de MFA Lagewei niet wezenlijk afwijkt van het vooraf vastgestelde PvE. In die zin kan het zijn dat het PvE niet specifiek is toegespitst op de situatie in Lagewei. De verslechterde verhoudingen tussen de BVL en de gemeente die tijdens het participatietraject zijn ontstaan, hebben hieraan bijgedragen. Het participatietraject heeft niet bijgedragen aan het verkrijgen van draagvlak voor het jongerencentrum in de wijk Lagewei. Ook kan niet worden gesteld dat het een wezenlijke bijdrage aan het specificeren van het PvE heeft gehad.

Verder onderstreept de BVL dat de gemeente kennelijk wel bereid is om na te denken over een separate realisatie van het jongerencentrum in relatie tot o.a. de ombuigingen. Dit terwijl de gemeente hiertoe niet bereid was tijdens de overleggen. Een separate ontwikkeling van het jongerencentrum biedt mogelijkheden om de overlast van de bewoners weg te nemen of te verminderen, zo geeft de BVL de raad mee.²⁴³

4-4-10 Jongerencentrum definitief in de MFA Lagewei

Op 7 mei 2012 is besloten dat het jongerencentrum in de MFA Lagewei wordt gerealiseerd. Er was tijdelijk sprake van nieuwe inzichten die van invloed zouden kunnen zijn op de realisatie van het jongerencentrum. De wijk Lagewei stond daarbij niet ter discussie. Wel of het in de MFA of separaat hiervan ontwikkeld zou worden. De BVL haakte in op de mogelijke separate ontwikkeling maar werd naar hun ervaring weer niet gehoord. Dit heeft de relatie tussen de gemeente en de BVL verder verslechterd momenteel is er een gesprek gaande tussen raad, burgemeester en BVL hierover.

Hoewel het participatietraject formeel is afgerond loopt de communicatie tussen BVL en de gemeente nog door. Er zijn namelijk nieuwe ontwikkelingen als het gaat om de realisatie van het jongerencentrum in de MFA. Op 1 oktober stuurt de gemeente aan de bewoners van de wijk Lagewei een brief waarmee zij worden geïnformeerd over de huidige situatie met betrekking tot de MFA Lagewei. Aanleiding hiervoor zijn de terugloop van financiën en de recente leerlingenprognoses die laten zien dat er een grotere onderwijscapaciteit nodig is dan eerder voorzien waardoor ook kritisch gekeken moet worden naar lopende projecten waaronder het jongerencentrum.

Deze ontwikkelingen tezamen maken dat het college een onderzoek start waarin zij drie verschillende scenario's willen onderzoeken:

- De benodigde onderwijscapaciteit realiseren op de huidige locatie van de Focus Beroepsacademie aan de Botter. In dit geval zal een separaat jongerencentrum worden gerealiseerd op de geplande locatie van de MFA Lagewei;
- De MFA Lagewei bouwen en daarnaast op verschillende locaties de benodigde extra onderwijscapaciteit (tijdelijk) opvangen;

²⁴³ BVL, 'Reactie Bewonersvereniging Lagewei aan de gemeenteraad op het "Raadsvoorstel heroverweging programma van eisen van het jongerencentrum" van de gemeente Barendrecht', 24 september 2012.

- Geen MFA Lagewei bouwen en de totale benodigde onderwijs capaciteit realiseren in de semipermanente huisvesting van het Calvin op de Campus Lagewei, inclusief jongerencentrum.²⁴⁴

Dit bericht is voor de BVL aanleiding in te spreken op de commissievergadering Planning & Control op 29 oktober 2012. Daarin doet de BVL een voorstel om een vierde variant toe te voegen aan het onderzoek. De bewonersvereniging stelt voor, met betrekking tot het scenario voor een separaat jongerencentrum: *'het jongerencentrum elders op de Campus ver weg van de bewoning te situeren'*. De gedachte van de BVL hierbij is dat op deze manier tegemoet kan worden gekomen aan de zorgen omtrent de overlast die past binnen de context waarvoor het onderzoek noodzakelijk is.²⁴⁵

Op 26 november stuurt de BVL de burgemeester een brief waarin zij uiteenzet wat hun zorgen zijn in relatie tot het jongerencentrum en hoe zij een oplossing hiervoor zien door hun variant mee te nemen in het onderzoek. De BVL geeft aan *'dat in goed overleg met en medewerking van alle belanghebbenden het mogelijk moet zijn om met een aanpassing van de locatie van het jongerencentrum toch een breed draagvlak voor het jongerencentrum in de woonwijk kan worden gecreëerd'*. Zij vragen aan de burgemeester hun variant mee te nemen in het onderzoek en willen daarover graag in overleg treden met de gemeente.²⁴⁶

Het duurt tot 10 januari 2013 voordat de BVL een antwoord ontvangt van de gemeente. De brief is niet afkomstig van de burgemeester en bevat enkel het antwoord dat de BVL zal worden uitgenodigd voor een toelichting op het moment dat het onderzoek is afgerond.²⁴⁷ Op 22 januari vraagt de BVL de burgemeester in een tweede brief (alsnog) om een persoonlijk antwoord.²⁴⁸ Een dag later stuurt de burgemeester direct een brief waarin hij excuses maakt voor het niet persoonlijk beantwoorden van de brief van 28 november. De burgemeester zegt toe dat de suggesties van de BVL zullen worden meegenomen in het onderzoek en dat de BVL zal worden uitgenodigd voor een gesprek op het moment dat de uitkomsten van het onderzoek bekend zijn.²⁴⁹ De BVL reageert op de brief van de burgemeester op 26 januari en geeft o.a. aan dat zij in het bestemmingsplan mogelijkheden zien om een separaat jongerencentrum te realiseren aan de oostzijde van de bestaande sporthal.²⁵⁰

Op 19 februari stuurt de BVL een laatste brief naar de burgemeester. Hierin geeft de bewonersvereniging aan op 18 februari gebeld te zijn door de gemeentelijke projectleider om een afspraak te maken voor het toegezegde overleg. Er wordt in dit gesprek aangegeven dat de suggesties van de BVL *"niet in het onderzoek zijn betrokken of anderszins nader zijn uitgewerkt"*. De BVL is hier boos over.²⁵¹ De burgemeester antwoordt op deze brief op 8 maart. Hij nodigt de BVL uit voor een gesprek. "Het

²⁴⁴ Gemeente Barendrecht, 'MFA Lagewei', 1 oktober 2012.

²⁴⁵ BVL, 'Insprekbeurt BVL vergadering raadscommissie planning & control', 29 oktober 2012 en BVL, 'Separaat ontwikkelen jongerencentrum', 26 november 2012.

²⁴⁶ BVL, 'Separaat ontwikkelen jongerencentrum', 26 november 2012.

²⁴⁷ Gemeente Barendrecht, 'Separaat ontwikkelen Jongerencentrum', 10 januari 2013.

²⁴⁸ BVL, 'Brief separaat ontwikkelen jongerencentrum d.d. 28 november 2012', 22 januari 2013.

²⁴⁹ Gemeente Barendrecht, 'Separaat ontwikkelen jongerencentrum', 23 januari 2013.

²⁵⁰ BVL, 'Separaat ontwikkelen jongerencentrum', 26 januari 2013.

²⁵¹ BVL, 'Separaat ontwikkelen jongerencentrum/participatie', 19 februari 2013.

*gesprek zal zich richten op de toonzetting van uw schrijven en de aantijgingen richting raad, college en ambtelijke organisatie”.*²⁵² De BVL licht in een antwoord hierop toe dat de aantijgingen en grieven het resultaat zijn van de ervaringen met betrekking tot het jongerencentrum dossier en dat zij hierom volledig achter de (toon van de) brief blijven staan.²⁵³ Uit de briefwisseling valt af te leiden dat de relatie tussen de gemeente en een deel van haar bewoners inmiddels heel slecht is en dat het vertrouwen over en weer is geschaad.

Op 7 mei 2013 vindt besluitvorming plaats over de huisvestingsscenario's van de MFA Lagwei. De raad besluit het jongerencentrum in de MFA Lagwei te realiseren.²⁵⁴ Om de relatie tussen de raad, het college van B en W en de BVL te herstellen, vindt momenteel overleg plaats.²⁵⁵

²⁵² Gemeente Barendrecht, 'Uitnodiging tot gesprek naar aanleiding van uw schrijven d,d, 19 februari 2013', 8 maart 2013.

²⁵³ BVL, 'Verzoek tot overleg donderdag 14 maart 2013.', 12 maart 2013.

²⁵⁴ Gemeenteraad, raadsbesluit 'huisvestingsscenario's MFA Lagwei', 7 mei 2013.

²⁵⁵ Gemeente Barendrecht, verslag 'gesprek tussen vertegenwoordigers van bewonersvereniging Lagwei en vertegenwoordigers van het college van burgemeester en wethouders en de raad van de gemeente Barendrecht', 4 april 2013.

bijlagen

bijlage 1 onderzoeksverantwoording

procedure

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van de onderzoeksopzet die in september 2012 naar de raad van Barendrecht is gestuurd. Het onderzoek richt zich op het besluitvormingstraject omtrent het jongeren centrum. In het bijzonder de factoren die van invloed zijn geweest op de lange duur van dit traject dat nog steeds niet tot realisatie heeft geleid. Daarnaast is een oordeel gevormd over de burgerparticipatietrajecten inzake de locaties Voordijk en Lagewei en het PvE voor de MFA Lagewei. Daarnaast is een oordeel gevormd over het beleid als het gaat om een onderbouwing van de maatschappelijke functie van een jongeren centrum. Dit is in afwijking van de onderzoeksopzet waarin alleen een beschrijving van het beleid was voorzien.

De uitvoering van het onderzoek is in september 2012 gestart en in april 2013 afgerond. Het onderzoek berust op de verzameling en analyse van gegevens uit verschillende bronnen.

De voorlopige onderzoeksresultaten zijn opgenomen in een conceptnota van bevindingen. Deze is op 3 mei 2013 voor ambtelijk wederhoor voorgelegd. Dit met als doel om eventuele feitelijke onjuistheden en onvolkomenheden te kunnen corrigeren. Na verwerking van de ontvangen reacties is de bestuurlijke nota opgesteld. Deze nota bevat de voornaamste conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer. Op 6 juni 2013 startte het bestuurlijk wederhoor door middel van toezending van het volledige conceptrapport aan het college van B en W, ter attentie van wethouder Ter Borg. De reactie van het college ontving de rekenkamer op 26 juni 2013. Deze reactie en het nawoord van de rekenkamer zijn in het definitieve rapport opgenomen. Dit rapport is op 9 juli 2013 openbaar geworden.

onderzoeksmethode

Het rapport is in de eerste plaats gebaseerd op documenten. Deze documenten zijn voornamelijk afkomstig uit de archieven van de gemeente Barendrecht. Daarnaast heeft de rekenkamer stukken ontvangen uit persoonlijke archieven van betrokken participanten. Het verzamelde materiaal bestaat uit documenten van uiteenlopende aard, variërend van onderzoeksrapporten, notulen van raadsvergaderingen, besluiten van B en W, brieven aan de raad, reacties van burgers, etc. In bijlage 4 is een lijst met geraadpleegde bronnen opgenomen.

Naast de documentstudie heeft de rekenkamer ook interviews gehouden. Hierbij heeft de rekenkamer ernaar gestreefd om met zoveel mogelijk betrokkenen te spreken om vanuit verschillende perspectieven zicht te krijgen op het gehele besluitvormings- en participatietraject. Er zijn interviews gehouden met ambtenaren, raadsleden, een jongerenwerker van KijkopWelzijn en burgers (participanten). Ook zijn er schriftelijke vragen gesteld aan betrokken burgers en belanghebbenden als aanvulling op de interviews. Van de interviews zijn door de rekenkamer verslagen gemaakt die aan de

geïnterviewden zijn voorgelegd ter verificatie, alle interviewverslagen zijn in samenspraak vastgesteld. In bijlage 3 is een overzicht te vinden van geïnterviewde en geraadpleegde personen.

In samenhang vormen de bovengenoemde (schriftelijke) documenten en interviewverslagen de feitelijke basis voor dit onderzoek.

bijlage 2 normenkader

Ter beoordeling van de door de rekenkamer geconstateerde bevindingen zijn verschillende normen en criteria gehanteerd. Per hoofdstuk zijn de normen al gepresenteerd, hier worden ook de bijbehorende criteria gepresenteerd.

normen beleid en financiën

norm	criteria
Er is gemeentelijk jeugdbeleid waarin de maatschappelijke behoefte en gewenste invulling van een jongerencentrum is onderbouwd	• Het is duidelijk welke maatschappelijke functie een jongerencentrum dient • Uit het beleid blijkt wat een jongerencentrum is, gerelateerd aan beleidsdoelen en maatschappelijke functie • In het beleid zijn volledige en specifieke randvoorwaarden voor de invulling van een jongerencentrum gedefinieerd
Het financiële budget voor het jongerencentrum is onderbouwd	• Het financiële budget is ten minste ingedeeld in een investeringsbudget, voorbereidingskosten en exploitatiekosten • Het financiële budget staat in relatie tot de beleidsambities

eisen t.a.v. een behoorlijk optreden van de overheid in burgerparticipatie

normen	criteria
De gemeente heeft een zorgvuldige en goed onderbouwde afweging gemaakt alvorens een burgerparticipatietraject op te zetten (redelijkheidsvereiste)	- De afweging bestaat uit een afweging tussen: - belangen (direct betrokkenen, impact op directe leefomgeving burgers en algemeen belang) - ruimte voor inhoudelijke beïnvloeding van beleid/besluiten - wet- en regelgeving (is het verplicht)
Participatie heeft plaatsgevonden conform het gemeentelijk kader (beleidskader 'participatie')	- Er is een adequaat gemeentelijk kader voor participatie door burgers - Er is gebruik gemaakt van het gemeentelijk kader
Op basis van de (belangen)afweging heeft de gemeente adequaat het doel/de doelen en de vorm van de burgerparticipatie bepaald	- Doel(en) en vorm zijn niet strijdig met ruimte voor inhoudelijke invloed van belanghebbenden en laten ruimte voor effectieve participatie - Doel(en) en vorm zijn niet strijdig met vastliggende kaders/reeds genomen besluiten en tijdigheid van gehele proces - De gemeente is transparant over welke kaders vastliggen en welke (nog) niet (ruimte voor inhoudelijke invloed van belanghebbenden is bepaald en specifiek)
De gemeente draagt er zorg voor dat (redelijkerwijs) alle belanghebbenden de mogelijkheid hebben te participeren	
De informatieverstrekking door en communicatie vanuit de gemeente is adequaat	- De informatieverstrekking vindt tijdig en regelmatig plaats: er kan nog participatie plaatsvinden, de resultaten hebben nog invloed en gedurende het traject blijft de burger geïnformeerd - De informatieverstrekking is volledig: alle relevante informatie wordt door de gemeente verstrekt en (indien nodig) voorzien van een duidelijke uitleg/motivering/onderbouwing (motiveringsvereiste) en er vindt terugkoppeling plaats van de gemeente naar de deelnemers over de resultaten van de participatie - De informatieverstrekking is juist: voor zover bekend op het moment van verstrekken is de informatie juist - Er worden geen verwachtingen gewekt bij participanten door bijvoorbeeld toezeggingen die niet kunnen worden waargemaakt/niet mogen

Er is sprake van een constructieve houding van de gemeente/het gemeentebestuur	• De gemeente/het gemeentebestuur heeft als uitgangspunten: - luisteren - geïnteresseerde houding - dialoog aan willen gaan - overtuiging hebben dat besluiten beter kunnen worden - gerechtvaardigde verwachtingen honoreren (rechtszekerheidsvereiste) - oplossingsgericht
De gemeente voert het participatietraject adequaat uit	• Werkprocessen, competenties en middelen zijn aanwezig en zodanig ingericht dat het participatietraject in lijn met de planning, de realisatie van de doelstelling(en) mogelijk maakt • De gemeente handelt zo snel, zorgvuldig en slagvaardig mogelijk volgens professionele normen en richtlijnen • Er is geen sprake van een (opgelegde) tijdsdruk waardoor het participatietraject mogelijk niet volledig of zorgvuldig kan worden doorlopen
De bestuurlijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid is helder en eenduidig	• Het is duidelijk wie bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor het participatietraject • Het is duidelijk welke rol(len) de bestuurder heeft in het participatietraject (opdrachtgever-, beslisser-, communicator-, en/of gebruiker van de resultaten van de participatie) • De bestuurder is in staat en handelt in overeenstemming met de rol(len) van de bestuurder

eisen tav behoorlijke burgerparticipatie door burger

normen	criteria
Burgers die participeren hebben een constructieve houding	• Participanten hebben als uitgangspunten: - luisteren - dialoog aan willen gaan - burgerschap; het algemeen belang afwegen tegen eigen belang - oplossingsgericht - houden zich aan de regels en orde (o.a. verordening op raadscommissies)

effectiviteit burgerparticipatie	
normen	criteria
Het vraagstuk leent zich voor burgerparticipatie	- Burgerparticipatie is mogelijk/noodzakelijk vanwege: - wettelijke verplichting - voldoende ruimte voor inhoudelijke beïnvloeding van beleid/besluiten, zodat er keuzemogelijkheden zijn voor burger (grote) directe belangen burgers
Het burgerparticipatie traject heeft specifieke eenduidige doelen	- Indien relevant wordt er een duidelijk verschil gemaakt tussen procesdoelen (informer, draagvlak creëren, meer vertrouwen in bestuur, burger dichterbij bestuur) en inhoudelijke doelen (beter besluit, beter beleid) - De doelen zijn specifiek en eenduidig geformuleerd - De doelen hebben een relatie met (belangen)afweging die vooraf is gemaakt - De doelen zijn in overeenstemming met de beleidsfase (agenda-, beleids-, besluitvorming, uitvoering, evaluatie) waarin participatie is gewenst en de mate van invloed (informer, raadplegen, adviseren, coproductie, (mee)beslissen) die burgers daarin hebben
Het is duidelijk welke betrokkenen voor de burgerparticipatie relevant zijn, wat en hoe groot de doelgroep is, welke rol en verantwoordelijkheid de deelnemers krijgen	- Er heeft een krachtenveld en/of stakeholder analyse plaatsgevonden - De doelgroep(grootte) voor de burgerparticipatie is bepaald en heeft een relatie met (belangen)afweging die vooraf is gemaakt en de doelstelling van de burgerparticipatie - Het is duidelijk wat aan de deelnemer (gericht) wordt gevraagd - Het is duidelijk welke rol en verantwoordelijkheid de deelnemers krijgen (informer, raadplegen, adviseren, coproductie, (mee)beslissen)
De vorm van de burgerparticipatie is effectief	- De vorm van burgerparticipatie draagt bij aan doelstelling zonder (grote) nadelige (neven)effecten (zoals bijvoorbeeld grote weerstand bevolking, onbegrip, wantrouwen) - De participatievorm is passend voor de problematiek, het doel/de doelen en de doelgroep - Er is geen sprake van een (opgelegde) tijdsdruk waardoor het participatietraject mogelijk niet volledig of zorgvuldig kan worden doorlopen

Er is een adequaat procesontwerp	• De verschillende fasen van het participatietraject zijn vastgelegd in een procesontwerp • Het procesontwerp biedt handvaten om de voortgang van het proces te bewaken. • Het procesontwerp maakt (beleidsmatige) doorwerking en (bestuurlijke) verankering van resultaten uit participatie mogelijk
Er is een adequaat participatieplan	• Het participatieplan: - maakt duidelijk wat het doel/de doelen, de doelgroep(en), de aanpak en organisatie van het participatietraject is - is transparant en specifiek (niet voor meerdere uitleggen vatbaar) - beschrijft binnen welke (juridische, organisatorische, politiek-bestuurlijke, inhoudelijke, financiële) kaders de participatie plaats zal vinden
Er bestaat duidelijkheid bij de burger over de toebedeelde rol en mate van invloed van burgers in de participatie, en het doel van het participatietraject	• Het is voor de burger duidelijk: - wat het doel is van het participatie traject (proces of inhoud) - wat aan de burgers wordt gevraagd (agenda-, beleids-, besluitvorming, uitvoering, evaluatie) - hoe zij kunnen participeren (brieven, inspreken ed.) - hoeveel invloed zij hebben (informereren, raadplegen, adviseren, coproductie, (mee)beslissen) - welke kaders vastliggen en welke (nog) niet

bijlage 3 geïnterviewde en geraadpleegde personen

naam	functie
Gemeente Barendrecht	
Mevr. Geke Figge	raadsgriffier Barendrecht
Mevr. Marije Kitselar	bouwkundig projectleider jongerencentrum
Mevr. Nathalie Simon	beleidsmedewerker
Mevr. Ineke van den Eijnden	communicatieadviseur
Dhr. René Dijkers	beleidsmedewerker vastgoed en bouwkunde
Dhr. Arjen van Breugel	gebiedsregisseur
Mevr. Wanda Boeije	beleidsmedewerker
Dhr. Hans van den Brûle	tot begin 2012 afdelingshoofd Plan
Mevr. Petra de Heer	administratief medewerker
Dhr. Jeroen Heutink	financieel adviseur
Mevr. Coby van Deursen	gemeenteraadslid voor PvdA
Dhr. Jan Willem Dirkse	gemeenteraadslid voor CU-SCP
Mevr. Rolinka van der Graaff	gemeenteraadslid voor CDA
Dhr. Jan Jippes	gemeenteraadslid voor VVD
Dhr. Xander van 't Hof	gemeenteraadslid voor VVD
Mevr. Irma Rašidovic – Velagic	gemeenteraadslid voor D66
Dhr. Ali Keles	gemeenteraadslid voor GroenLinks
Mevr. Stephanie ter Borg	wethouder Jeugdbeleid Barendrecht
Dhr. P. Bordewijk	publicist/voormalig wethouder PvdA Leiden
participanten	
Dhr. Michiel Schurer	jongerenwerker stichting Kijk op Welzijn (voorheen stichting Alle-r-hande)
Dhr. Ewald Veldboer	voorzitter bewonersvereniging Lagewei (BVL)
Dhr. Jan de Moor	actief namens BVL
Dhr. Willem Seip	voormalig voorzitter bewonersbelang Voordijk/Nieuwland (BVN)
Dhr. Edwin van der Heul	voormalig secretaris BVN
Dhr. Lambert Boon	participant klankbordgroep Voordijk
Dhr. Ger Visser	scriba gereformeerde gemeente Barendrecht
Dhr. Dirk van Buren	omwonende Lagewei
Dhr. Piet van der Wouwe	omwonende Lagewei
Dhr. Johan van de Zande	Kringloopwinkel Barendrecht
Mevr. Sjaan Steenhoek	omwonende Voordijk

bijlage 4 geraadpleegde documenten

Gemeente Barendrecht

College B en W, brief aan raad 'beantwoording raadsvragen inzake kosten m.b.t. De Beuk en het tijdelijke jongerencentrum', 23 december 2008.

College B en W, brief aan raad 'Jongerencentrum Barendrecht', 6 maart 2012.

College B en W, brief aan raad 'jongerencentrum Voordijk, 15 april 2009.

College B en W, brief aan raad 'tijdelijk jongerencentrum', 21 april 2008.

College B en W, brief aan raad 'tijdelijk jongerencentrum', 30 januari 2009.

College B en W, brief aan raad 'vervolg voortgang realisatie jongerencentrum', 18 januari 2010.

College B en W, brief aan raad betreffende 'communicatieplan', 29 april 2009.

College B en W, brief aan raad 'huidige overlastsituaties in de wijk Lagewei', 14 december 2011.

College B en W, brief aan raad 'planning locatieonderzoek jongerencentrum', 22 juni 2011.

College B en W, brief aan raad 'Stand van zaken locatieonderzoek jongerencentrum', 11 april 2011.

College B en W, brief aan raad 'vragen raadscommissie samenleving m.b.t. programma van eisen realisatie jongerencentrum', 28 oktober 2010.

College B en W, Raadsvoorstel 'Heroverweging Programma van Eisen Jongerencentrum', oktober 2012.

College B en W, Raadsvoorstel definitieve locatiekeuze jongerencentrum, 8 november 2011.

College B en W, Raadsvoorstel programma van eisen, 14 september 2010.

College B en W, '2e Bestuursrapportage 2010 Gemeente Barendrecht', september 2010.

College B en W, 'Beantwoording van vragen naar aanleiding van (o.a.) de Begroting 2011', oktober 2010.

College van B en W, 'Beantwoording vragen Begroting 2010', oktober 2009.

College van B en W, 'Notitie Ombuigingen 2009', 6 oktober 2009.

College van B en W, 'Notitie Ombuigingen 2010', 28 september 2010.

Collegebesluit, 'communicatieplan Jongerencentrum Voordijk en aangepaste tijdlijn', 28 april 2009.

Collegebesluit, 'inspraakvragen inzake heroverweging locatie Voordijk t.b.v. een jongerencentrum', 3 juni 2009/16 juni 2009.

Collegebesluit, 'Uitgaanscentrum Barendrecht: keuze voor een ondernemer', 5 oktober 2004.

Collegevoorstel en besluit, 'Plan van aanpak heroverweging programma van eisen jongerencentrum en communicatieplan', 6 maart 2012.

E-mail GroenLinks fractie, 3 februari 2013.

Gemeente Barendrecht, 'Advies Raadscommissie Samenleving', 3 oktober 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Audio Raadscommissie Samenleving', 2 oktober 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Begroting 2013; Meerjarenbegroting 2014-2016', oktober 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Beleidsprogramma 2002-2006', juni 2002.

Gemeente Barendrecht, 'Brief wethouder aan vertegenwoordigers Lagewei', 16 mei 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Brief wethouder aan vertegenwoordigers Lagewei', 26 april 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Communicatie Jongerencentrum; communicatieplan: fase tot afronding locatieonderzoek', oktober 2011.

Gemeente Barendrecht, 'Communicatieplan Jongerencentrum Barendrecht', 23 februari 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Heroverweging Programma van Eisen jongerencentrum', oktober 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Insprekers Raadscommissie Samenleving 2 oktober 2012', 2 oktober 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Jeugdagenda 2005-2006', oktober 2004.

Gemeente Barendrecht, 'Jeugdagenda 2006-2008', september 2005.

Gemeente Barendrecht, 'Jongerencentrum Locatieonderzoek – uitgebreid onderzoek naar geschiktheid van locatie Voordijk voor een jongerencentrum in Barendrecht', 10 maart 2009.

Gemeente Barendrecht, 'Kaders voor een opschalingsmodel ten aanzien van jeugdoverlast m.b.t. het jongerencentrum', juni 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Locatieonderzoek Jongerencentrum Barendrecht', 8 november 2011.

Gemeente Barendrecht, 'Maatschappelijk investeren in Barendrecht; Begroting 2009', oktober 2008.

Gemeente Barendrecht, 'MFA Lagewei', 1 oktober 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Notitie interactief beleid in Barendrecht', Collegevergadering 2 november 2010.

Gemeente Barendrecht, 'Notitie inzake overleg jongerencentrum', 23 mei 2011.

Gemeente Barendrecht, 'Opdrachtformulier 2011: locatieonderzoek jongerencentrum', 22 februari 2011.

Gemeente Barendrecht, 'Opdrachtformulier 2012: heroverweging PvE jongerencentrum', februari 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Plan van aanpak heroverweging programma van eisen jongerencentrum', 23 februari 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Plan van Aanpak Locatieonderzoek jongerencentrum Barendrecht', 22 februari 2011.

Gemeente Barendrecht, 'presentatie inloopavond', 21 november 2011.

Gemeente Barendrecht, 'Programma van Eisen Jongerencentrum 2010', september 2010.

Gemeente Barendrecht, 'Projectkaart gebouw MFA Lagewei', 6 februari 2012.

Gemeente Barendrecht, 'rapportage voortgang realisatie jongerencentrum', 8 december 2009.

Gemeente Barendrecht, 'Reacties inloopavond Locatiekeuze jongerencentrum', 21 november 2011 en 1 december 2011.

Gemeente Barendrecht, 'Reacties jongeren loungebustour Locatiekeuze jongerencentrum', 14-18 november 2011.

Gemeente Barendrecht, 'Separaat ontwikkelen Jongerencentrum', 10 januari 2013.

Gemeente Barendrecht, 'Separaat ontwikkelen jongerencentrum', 23 januari 2013.

Gemeente Barendrecht, 'Stand van zaken overige projecten', 11 mei 2011.

Gemeente Barendrecht, 'Stand van zaken overige projecten', 6 februari 2011,

Gemeente Barendrecht, 'startnotitie initiatieffase – project 2008-012 Jongerencentrum', 11 februari 2009.

Gemeente Barendrecht, 'Stuurgroep notitie', 22 februari 2011.

Gemeente Barendrecht, 'Uitnodiging informatieavond jongerencentrum Voordijk op donderdag 23 april', 27 maart 2009.

Gemeente Barendrecht, 'Uitnodiging inloopavond omwonenden', 11 november 2011.

Gemeente Barendrecht, 'Uitnodiging tot gesprek naar aanleiding van uw schrijven d.d. 19 februari 2013', 8 maart 2013.

Gemeente Barendrecht, 'verslag 2e overleg klankbordgroep jongerencentrum Voordijk', 24 juni 2009

Gemeente Barendrecht, 'verslag 3e overleg klankbordgroep jongerencentrum Voordijk', 8 juli 2009

Gemeente Barendrecht, 'verslag 3e overleg klankbordgroep jongerencentrum Voordijk', 8 juli 2009.

Gemeente Barendrecht, 'verslag 4e overleg klankbordgroep jongerencentrum Voordijk', 26 augustus 2009.

Gemeente Barendrecht, 'verslag 5e overleg klankbordgroep jongerencentrum Voordijk', 16 september 2009.

Gemeente Barendrecht, 'verslag 6e overleg klankbordgroep jongerencentrum Voordijk', 21 december 2009.

Gemeente Barendrecht, 'verslag klankbordgroep jongerencentrum Voordijk' bijeenkomsten 27 mei en 24 juni 2009.

Gemeente Barendrecht, 'Vervolgtraject heroverweging Programma van Eisen jongerencentrum', 20 september 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Vervolgtraject heroverweging PvE jongerencentrum', 17 augustus 2012.

Gemeente Barendrecht, 'Voorjaarsnota 2012; inclusief 1e bestuursrapportage 2012', mei 2012.

Gemeente Barendrecht, 'voortgangsrapportage definitief jongerencentrum – overzicht en analyse van mogelijke locaties', 27 juli 2008.

Gemeente Barendrecht, advies aan B en W 'communicatieplan Voordijk en aangepaste tijdlijn', 28 april 2009.

Gemeente Barendrecht, Advies raadscommissie Samenleving/Ruimte aan raad, 8 december 2011.

Gemeente Barendrecht, Bestemmingsplan 'Campus Lagewei', mei 2010.

Gemeente Barendrecht, brief aan bewoner over jongerencentrum Voordijk, 24 juni 2009.

Gemeente Barendrecht, brief aan de raad 'informatieve notitie jeugdbeleid' met vertrouwelijke bijlage 'jeugd en overlast', 28 november 2008.

Gemeente Barendrecht, brieven aan BVN (voorzitter en secretaris) met als onderwerp 'jongerencentrum Voordijk', 24 juni 2009.

Gemeente Barendrecht, Campus Lagewei, nota inspraak en overleg, 4 mei 2010.

Gemeente Barendrecht, collegeprogramma 2006-2010 'Samen werken, Samen wonen, Samen leven', juli 2006.

Gemeente Barendrecht, Communicatieplan Jongerencentrum Barendrecht, 23 februari 2012.

Gemeente Barendrecht, e-mail 'RE: Vervolgtraject heroverweging PvE Jongerencentrum', 7 augustus 2012.

Gemeente Barendrecht, e-mail 'Vervolgtraject heroverweging PvE jongerencentrum', 2 augustus 2012.

Gemeente Barendrecht, e-mail ambtenaar 26 oktober 2012.

Gemeente Barendrecht, e-mail ambtenaar 4 februari 2013.

Gemeente Barendrecht, e-mail ambtenaar, 26 oktober 2012.

Gemeente Barendrecht, Hand-outs gesprekken jongerencentrum. maart 2012

Gemeente Barendrecht, Locatieonderzoek Voordijk, 10 maart 2009.

Gemeente Barendrecht, Memo 'brieven m.b.t. locatiekeuze jongerencentrum', 29 november 2011.

Gemeente Barendrecht, Memo 'vragen VVD over communicatieplan', 11 mei 2009.

Gemeente Barendrecht, Nota 'opgroeien & meegroeien – Jeugdbeleid in Barendrecht 2000-2002', november 1999.

Gemeente Barendrecht, Notitie 'Ruimte voor jongeren', april 2008.

Gemeente Barendrecht, Notitie aan de raadscommissie ontwerpbestemmingsplan 'Campus Lagewei', 18 mei 2010.

Gemeente Barendrecht, Notulen besloten vergadering raadscommissie Samenleving, 8 september 2008.

Gemeente Barendrecht, Notulen collegevergadering 2 augustus 2011.

Gemeente Barendrecht, Notulen collegevergadering, 12 augustus 2008 nr. 28.

Gemeente Barendrecht, Notulen gesprek jongeren, 5 april 2012.

Gemeente Barendrecht, Notulen projectgroep overleg heroverweging PvE jongerencentrum, 20 februari 2012.

Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 14 september 2010.

Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 16 oktober 2012.

Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 2 november 2010.

Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 20 april 2009.

Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 20 december 2011.

Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 25 januari 2010.

Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 29 oktober 2007.

Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 30 juni 2008.

Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 31 maart 2008.

Gemeente Barendrecht, Notulen raadsvergadering, 9 juli 2007.

Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Ruimte, 18 mei 2010.

Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Ruimte, 20 mei 2008.

Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Samenleving, 11 januari 2010.

Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Samenleving, 12 oktober 2010.

Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Samenleving, 19 mei 2008.

Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Samenleving, 30 november 2009.

Gemeente Barendrecht, Notulen vergadering raadscommissie Samenleving, 6 april.

Gemeente Barendrecht, PLAN advies afdeling beleid, 12 juli 2011.

Gemeente Barendrecht, Presentatie 'Brainstorm inhoudelijk programma van eisen Jongerencentrum', raadscommissie Samenleving, 23 juni 2010.

Gemeente Barendrecht, Presentatie aan college 'Locatiekeuze jongerencentrum', 2 augustus 2011.

Gemeente Barendrecht, Presentatie college locatiekeuze jongerencentrum, 2 augustus 2011.

Gemeente Barendrecht, Presentatie oriënterende commissie locatiekeuze jongerencentrum, 6 september 2011.

Gemeente Barendrecht, Projectgroep overleg Heroverweging PvE Jongerencentrum, 2 april 2012.

Gemeente Barendrecht, Stuurgroep vastgoed, 13 december 2011.

Gemeente Barendrecht, Stuurgroep vastgoed, 8 september 2011.

Gemeente Barendrecht, verslag overleg jeugdoverlast, 26 april 2012.

Gemeente Barendrecht, verslag overleg opschalingsmodel heroverweging PvE, 20 juni 2012.

Gemeente Barendrecht, verslag plenaire sessie 1. Heroverweging PvE, 14 mei 2012.

Gemeente Barendrecht, verslag plenaire sessie 2, Heroverweging PvE, 5 juni 2012.

Gemeente Barendrecht, verslag raadscommissie Samenleving, 6 april 2009.

Gemeente Barendrecht, verslag van de informatiebijeenkomst over het jongeren centrum aan de Voordijk, 23 april 2009.

Gemeente Barendrecht, verslagen individuele gesprekken, maart 2012.

Gemeente Barendrecht, Vertrouwelijke notitie 'Informatieve notitie jeugdbeleid', 28 november 2007.

Gemeente Barendrecht, verslag 'gesprek tussen vertegenwoordigers van bewonersvereniging Lagewei en vertegenwoordigers van het college van burgemeester en wethouders en de raad van de gemeente Barendrecht', 4 april 2013.

Gemeenteraad, amendement CDA, CU/SGP, GroenLinks, 20 december 2011.

Gemeenteraad, amendement op raadsvoorstel B en W 'voorkeur locatie jongeren centrum', 20 april 2009.

Gemeenteraad, amendement VVD, PvdA, D66, 20 december 2011.

Gemeenteraad, motie Jeugd in Barendrecht, 2 maart 2009.

Gemeenteraad, motie jongeren centrum Barendrecht, 30 juni 2008.

Gemeenteraad, motie jongeren centrum, 25 januari 2010.

Gemeenteraad, raadsbesluit 'begroting 2008, meerjarenbegroting 2009-2011', 29 oktober 2007.

Gemeenteraad, raadsbesluit 'definitieve locatiekeuze jongeren centrum Barendrecht, 20 december 2011.

Gemeenteraad, raadsbesluit, 'voorkeur locatie jongeren centrum', 20 april 2009.

Gemeenteraad, raadsbesluit, vaststelling bestemmingsplan 'Campus Lagewei', 14 september 2010.

Gemeenteraad, raadsbesluit, 'huisvestingsscenario's MFA Lagewei', 7 mei 2013.

Participanten

Advies van de Klankbordgroep 'inzake de haalbaarheid van een Jongeren centrum aan de Voordijk in Barendrecht', 17 november 2009.

Burgerinitiatief betreffende de integrale aanpak en realisatie veiligheid verkeersroutes VO-locaties Calvin 't Groene Hart en Dalton Lyceum, 17 maart 2006.

BVL, 'Bezwaarschrift van de bewoners van de wijk Lagewei tegen de vestiging van een jongeren centrum in de wijk Lagewei', december 2011.

BVL, 'Brief separaat ontwikkelen jongeren centrum d.d. 28 november 2012', 22 januari 2013.

BVL, 'Insprekbeurt BVL vergadering raadscommissie planning & control', 29 oktober 2012 en BVL, 'Separaat ontwikkelen jongeren centrum', 26 november 2012.

BVL, 'Reactie Bewonersvereniging Lagewei aan de gemeenteraad op het "Raadsvoorstel heroverweging programma van eisen van het jongeren centrum" van de gemeente Barendrecht', 24 september 2012.

BVL, 'Separaat ontwikkelen jongeren centrum/participatie', 19 februari 2013.

BVL, 'Separaat ontwikkelen jongeren centrum', 26 januari 2013.

BVL, 'Separaat ontwikkelen jongeren centrum', 26 november 2012.

BVL, 'Verzoek tot overleg donderdag 14 maart 2013.', 12 maart 2013.

BVL, brief 'heroverweging Programma van Eisen', 29 april 2012.

BVL, brief aan raad 'amendement definitieve locatiekeuze jongeren centrum Barendrecht', 29 juni 2012.

BVL, brief aan raad, 'Uitvoering amendement locatiekeuze jongeren centrum Barendrecht', 2 augustus 2012.

BVL, Brief aan wethouder, 21 juni 2012.

BVL, e-mail 'RE: Reminder heroverweging PvE jongeren centrum', 31 augustus 2012.

BVL, e-mail 'RE: Vervolgtraject heroverweging PvE Jongeren centrum', 3 augustus 2012.

BVL, e-mail n.a.v. overleg 22 maart 2012, maart 2012.

BVL, e-mail nav 1e plenaire sessie, 17 mei 2012.

BVL, e-mail nav 2e plenaire sessie, 6 juni 2012.

BVL, notitie 'uitgangspunten voor overleg PvE', 16 maart 2012.

BVN, brief 'vragen betreffende jongeren centrum Voordijk', 25 mei 2009.

BVN, brief aan gemeente 'opvolging klankbordadvies voorgenomen jongeren centrum locatie Voordijk', 19 november 2009.

BVN, Inspraak inclusief bijlage 'toetsing alternatieve locaties', 25 mei 2009.
E-mail directeur stichting Alle-R-Hande aan gemeente Barendrecht, 6 april 2009.
Het Zuiden, 'Protest tegen jongeren centrum', Bewonersprotest Jongeren centrum Voordijk Nee, 1 april 2009.
Inspraakreactie inclusief bijlage 'Jongeren centrum', 11 mei 2009.
Inspraakreacties raadscommissie Samenleving, 6 april 2009.
Kijk op Welzijn, 'Fictief weekprogramma jongeren centrum Barendrecht', juni 2012.
Reactieformulieren inloopavond 21 november en 1 december 2011.
Schriftelijke inspraakreactie, 16 april 2009.
Schriftelijke reactie(s) medewerker Kringloopwinkel Barendrecht, februari 2013.

Overig

Blik op Barendrecht, 'Locatieonderzoek jongeren centrum gestart', 12 mei 2011.
Blik op Barendrecht, jaargang 4, nummer 28, 19 april 2012.
Botlek Dichtbij, 'CDA wil jeugdcentrum met kans van slagen', 5 oktober 2012.
Centrum Publieksparticipatie, 'Code publieksparticipatie; Sneller en Beter', augustus 2009.
DCMR, 'Jongeren centrum Barendrecht; beoordeling groepsrisico voor drie locaties', 21 juli 2011.
De Nationale ombudsman 'we gooien het de inspraak in – een onderzoek naar de uitgangspunten voor behoorlijke burgerparticipatie', 17 september 2009.
De Schakel, 'Plekken voor Jongeren centrum', 6 oktober 2011.
Jeugdraad Barendrecht, 'Jaarverslag en jaarrekening 1998', maart 1999.
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 'De raad en burgerparticipatie', mei 2010.
ProDemos, 'Afwegingskader burgerparticipatie bij beleid', 2012.
Seinpost, 'Je bent jong en je wilt een plek! Omgevingsscan woon- en leefomgeving rondom mogelijke locaties jongeren centrum', oktober 2011.
VNG, 'Handreiking interactieve beleidsvorming voor een dualistische raad', 2004.

bijlage 5 overzicht moties en amendementen

opgenomen door college.

GROENLINKS

Motie jongerencentrum Barendrecht

Aan de voorzitter van de Gemeenteraad,

De gemeenteraad van Barendrecht in vergadering bijeen op 30 juni en 1 juli 2008,

Constaterende dat:

- in het collegeprogramma 2006-2010 'Samen wonen, Samen werken, Samen leven' de realisatie van een nieuw jongerencentrum in het 4^e kwartaal van 2007 als actie is opgenomen;
- in de notitie "Ruimte voor Jongeren" voorgesteld wordt om zowel een tijdelijke als een definitieve variant van een jongerencentrum in Barendrecht op te richten;
- in juli 2008 een breed ruimtelijk onderzoek in Barendrecht ambtelijk gereed is, waarin onder andere geschikte locaties voor een definitief jongerencentrum worden onderzocht;

Overwegende dat:

- er onder jongeren behoefte is aan een jongerencentrum, dat tevens op korte termijn gerealiseerd kan worden;
- er mogelijk langdurige juridische procedures gestart worden naar aanleiding van het tijdelijk jongerencentrum op de huidige gewenste locatie aan de Botter;
- een integraal overzicht van de ruimtebehoefte voor voorzieningen gewenst is voor het maken van een goede afweging met betrekking tot een locatie voor een definitief jongerencentrum;
- de realisatie van een definitief jongerencentrum zo snel mogelijk gereed moet zijn;
- verder uitstel of vertraging van de realisatie van een definitief jongerencentrum niet gewenst is;

Spreekt uit dat:

- indien noodzakelijk uiterlijk bij de vergadering van de gemeenteraad in september 2008 bekend is welke locaties een alternatief kunnen zijn voor de huidige, gewenste locatie van een tijdelijk jongerencentrum, aan de Botter;
- uiterlijk bij de vergadering van de gemeenteraad in september 2008 bekend is welke locaties in Barendrecht in aanmerking komen voor de vestiging van een definitief jongerencentrum.
- het college een onderbouwde voorkeur uitspreekt voor één van deze locaties voor een definitief jongerencentrum.

en gaat over tot de orde van de dag.

Barendrecht 30 juni 2008,

Dhr. M.K. van Hengel (CDA)

Mw. S.J.A. ter Borg (VVD)

Dhr. J.T. IJzerman (D66)

Dhr. A. van Wingerden (SGP / ChristenUnie)

Dhr. F.G.J. Geraedts (GroenLinks)

Handwritten signatures of the council members, including S.J.A. ter Borg, J.T. IJzerman, A. van Wingerden, and F.G.J. Geraedts.

SGP-ChristenUnie
Barendrecht

Motie jeugd in Barendrecht

Aan de voorzitter van de gemeenteraad van Barendrecht,

De gemeenteraad van Barendrecht in vergadering bijeen op 2 maart 2009,

Constaterende dat:

- Het jeugdbeleid een hoofddossier is van de gemeente Barendrecht.
- De realisatie van een jongeren centrum al genoemd is in de jeugdagenda 2004 – 2006.
- In het collegeprogramma 2006 - 2010 'Samen wonen, Samen werken, Samen leven' de realisatie van een jongeren centrum in het 4^e kwartaal van 2007 als actie is opgenomen.
- De notitie 'Ruimte voor Jongeren' op 30 juni 2008 door de gemeenteraad van Barendrecht is vastgesteld.
- Er tot op heden geen jongeren centrum binnen Barendrecht is gerealiseerd.
- De jeugd bij herhaling heeft aangegeven, behoefte te hebben aan een jongeren centrum

Overwegende dat:

- Er al bijna een decennium unaniem politiek draagvlak is voor goede faciliteiten voor jongeren, met als belangrijkste doel een jongeren centrum.
- Op diverse momenten toezeggingen zijn gedaan naar de jeugd (o.a. tijdens het laatste Jeugddebate) over de spoedige realisatie van het jongeren centrum.
- Dit jaar een stevige sprint ingezet moet worden, zodat deze collegeperiode voor de jeugd niet voelt als vier verloren jaren.
- Communicatie tussen jeugd, omwonenden van locaties voor jongeren, jongerenorganisaties en de gemeente veelal stroef verloopt.
- De actiepunten genoemd in de notitie 'Ruimte voor Jongeren' zo snel mogelijk, conform de toezeggingen van het college, gerealiseerd dienen te worden.

Spreekt uit dat:

- Ondergetekende fracties ernstig teleurgesteld zijn over de voortgang en resultaten van het hoofddossier 'Jeugd'.
- Het college zich inzet voor een betere communicatie met en tussen jeugd, omwonenden van locaties voor jongeren en jongerenorganisaties in de breedste zin van het woord.
- Het college uiterlijk 30 april 2009 naar de commissie Samenleving een substantieel en inhoudelijk activiteitenprogramma voor jongeren stuurt, zodat de afwezigheid van een tijdelijk jongeren centrum verzacht wordt.

- Het college uiterlijk 31 december 2009 de volgende punten heeft gerealiseerd:
 - o Een functionerende sport- en spelbus;
 - o Het slaan van de 1e paal van het definitieve jongerencentrum;
 - o Minimaal vijf Jongeren OntmoetingsPlaatsen (JOP's), waaronder tenminste:
 - één Flex-JOP
 - één JOP in de wijk Nieuweland
 - twee JOP's in Carnisselande;
 - o Ontwikkeling van het huiskameridee en dat dit tevens in de gemeenteraad is besproken;
 - o Uitwerking van de motie Meer sport- en spelvoorzieningen voor jeugd van 8 tot en met 14 jaar van D66 van 30 oktober 2006 inzake sport- en spelvoorzieningen voor de jeugd van 8 tot en met 14 jaar en van drie daarop gebaseerde concrete aanpassingen in de openbare ruimte.
- Het college de gemeenteraad, tenminste eens per drie maanden en zoveel vaker als noodzakelijk, op de hoogte houdt van de voortgang van dit hoofdossier.
- Het college een eindverslag aanbiedt over de te realiseren punten, dat besproken kan worden in de commissie Samenleving van januari 2010.

en gaat over tot de orde van de dag.

Barendrecht 2 maart 2009,

Mw. S.J.A. ter Borg (VVD)

Dhr. A. van Wingerden (SGP / ChristenUnie)

Dhr. M.K. van Hengel (CDA)

Dhr. J.L. IJzerman (D66)

Unaniem
aangenomen
2 maart 2009

SGP-ChristenUnie
Barendrecht

Amendement **Artikel 32 Reglement van Orde**

Ondergetekenden stellen voor het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders van Barendrecht 'Voorkeur locatie jongerencentrum' (agendapunt 4) als volgt te amenderen:

1. In te stemmen met de Voordijk als locatie voor een jongerencentrum.
2. Voor de verdere realisatie en invulling van het jongerencentrum zal een klankbordgroep worden opgericht bestaande uit het bestuur van de Kringloopwinkel, omwonenden, Stichting Alle-R-Hande, jongeren en politie.
3. Vóór de commissievergadering Samenleving in mei 2009 is er een uitgewerkt communicatieplan gereed,
Dit plan vermeldt:
 - de diverse belanghebbenden bij dit project;
 - de onderscheiden stappen in dit project;
 - de (voorlopige) tijdlijn bij deze stappen en
 - de wijze van communicatie naar de diverse belanghebbenden bij deze stappen.
4. In de vervolgonderzoeken zal ook het aspect van sociale veiligheid worden meegenomen.
5. In de vervolgonderzoeken zal ook onderzoek worden gedaan naar het aanvragen van het certificaat veilige woonomgeving.
6. De door Stichting Alle-R-Hande genoemde aanvullende randvoorwaarden en/of wensen worden met de klankbordgroep besproken. Hieronder valt ook het vaststellen van de openingstijden en andere aspecten met betrekking tot het beheer. Een uitgewerkt programma van eisen zal, inclusief het advies van de klankbordgroep, aan de commissie Samenleving worden voorgelegd.
7. In het jongerencentrum zal slechts bij uitzondering met mate alcohol worden geschonken.
8. De buitenruimte bij het jongerencentrum zal niet worden gebruikt voor concerten en een skatebaan.
9. Het college komt met een onderbouwing waarom het jongerencentrum plaats moet bieden aan 350 jongeren.

10. De bedrijfsvoering van de Kringloopwinkel komt niet stil te liggen door de realisatie van het jongerencentrum.

Toelichting:

In de commissievergadering van 6 april 2009 is gebleken, dat de omwonenden op een laat moment en slechts beperkt zijn geïnformeerd. Ook is gebleken, dat het bestuur van de Kringloopwinkel, toch zeker een zeer belangrijke partij in deze kwestie, ook niet op de hoogte was van de plannen.

Communicatie met belanghebbenden en betrokkenen is van groot belang. Daarbij geldt dat snelheid niet ten koste mag gaan van de zorgvuldigheid en de te volgen procedures. Het communicatieplan voorkomt dat door de eventuele tijdsdruk een goede en zuivere communicatie met de belanghebbenden in het gedrang komt. Daarbij is het van groot belang, dat in samenspraak met bewoners, Stichting Alle-R-Hande, jongeren en het bestuur van de Kringloopwinkel wordt gesproken over de verdere invulling en realisatie van het jongerencentrum.

Ten aanzien van het 'wensenlijstje' van Stichting Alle-R-Hande zijn ondergetekenden van mening, dat dit verder besproken en uitgewerkt dient te worden. Vervolgens zal dit, inclusief het advies van de klankbordgroep, aan de commissie Samenleving worden voorgelegd.

Overlast voor de omwonenden dient zo veel mogelijk voorkomen te worden. Hiertoe dienen een aantal randvoorwaarden zoals die genoemd zijn in het voorstel te worden aangepast dan wel aangescherpt. Zo zijn ondergetekenden ten aanzien van de buitenruimte van mening, dat de locatie niet geschikt is voor het organiseren van concerten. Hiervoor zijn andere locaties in de gemeente meer geschikt. Ook de realisatie van een skatebaan is niet mogelijk en tevens overbodig, gelet op de skatebaan aan de Henry Dunantlaan.

Het schenken van alcohol is naar de mening van ondergetekenden geen randvoorwaarde bij de realisatie van een jongerencentrum. Dit dient dan ook slecht bij wijze van uitzondering te gebeuren.

Barendrecht 20 april 2009

Fractie

VVD
CDA
PvdA
SGP/CU
D66
GroenLinks

Naam

Stephanie ter Borg
Martin van Henge
Kees Pieren
Andre van Wingerden
Jan IJzerman
Frans Geraedts

Unaniem aangenomen
20 april 2009

Motie jongerencentrum

Aan de voorzitter van de gemeenteraad van Barendrecht,

De gemeenteraad van Barendrecht in vergadering bijeen op 25 januari 2010,

Constaterende dat:

- Het jeugdbeleid een hoofddossier is van de gemeente Barendrecht.
- De realisatie van een jongerencentrum al genoemd is in de jeugdagenda 2004 – 2006.
- In het collegeprogramma 2006 - 2010 'Samen wonen, Samen werken, Samen leven' de realisatie van een jongerencentrum in het 4^e kwartaal van 2007 als actie is opgenomen.
- De notitie 'Ruimte voor Jongeren' op 30 juni 2008 door de gemeenteraad van Barendrecht is vastgesteld.
- De jeugd bij herhaling heeft aangegeven behoefte te hebben aan een jongerencentrum
- Er tot op heden geen jongerencentrum binnen Barendrecht is gerealiseerd.
- De commissie Samenleving op 11 januari 2010 de voorkeurslocatie Voordijk heeft afgewezen als locatie voor een jongerencentrum.

Overwegende dat:

- Er al bijna een decennium unaniem politiek draagvlak is voor goede faciliteiten voor jongeren, met als belangrijkste doel een jongerencentrum.
- Op diverse momenten toezeggingen zijn gedaan naar de jeugd (o.a. Jeugddebate) over de spoedige realisatie van het jongerencentrum.
- De uitgangspunten en het programma van eisen van een jongerencentrum vaak gewijzigd zijn.

Spreek uit dat:

- Het college een breed onderzoek uitvoert naar mogelijke locaties voor een jongerencentrum in Barendrecht. In dit onderzoek is de locatie hockey (Carnisseweg) uitgesloten gelet op eerder gedane toezeggingen aan de bewoners. De locaties 'Lagewei' en 'oksel Vaanplein (A29/A15)' worden in ieder geval diepgaand bij dit onderzoek beoordeeld.
- In het onderzoek wordt aangegeven of de eerder geschikt bevonden locaties 'Lagewei' en 'oksel Vaanplein (A29/A15)' nog steeds mogelijk zijn. Indien dit niet het geval is wordt aangegeven waarom niet.
- Een programma van eisen voor het jongerencentrum zo snel mogelijk na schriftelijke beantwoording van alle vragen in de commissie Samenleving wordt besproken.
- Het college uiterlijk 30 juni 2010 de resultaten van het onderzoek voorlegt aan de commissie Samenleving ter behandeling.

en gaat over tot de orde van de dag.

Barendrecht 25 januari 2010,

S.J.A. ter Borg (VVD)

M.K. van Hengel (CDA)

J.T. IJzerman (D66)

aangenomen
15 voor 13 tegen.

[Handwritten signature]

Amendement Ingevolge artikel 31 reglement van Orde

Definitieve locatiekeuze jongerencentrum Barendrecht

Aan de voorzitter van de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen voor het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 8 november 2011 en het besluit van de Raad d.d. 20 december 2011 met als onderwerp: "Definitieve locatiekeuze jongerencentrum Barendrecht", agendapunt 4

als volgt te amenderen:

De zin "Het vastgestelde Programma van Eisen, d.d. 2 november 2010" onder het kopje "Overwegende" komt te vervallen.

Voorts komt beslispunt 1 te vervallen en wordt deze vervangen door:

1. De locatie MFA Lagewei aanwijzen als locatie voor een jongerencentrum, waarbij de feitelijke realisatie van het jongerencentrum binnen de MFA plaatsvindt als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
 - a. Het op 2 november 2010 vastgestelde Programma van Eisen wordt heroverwogen en dient hierna opnieuw door de gemeenteraad ultimo december 2012 te worden vastgesteld. Bij deze heroverweging dienen de volgende zaken te worden meegenomen door het College en afdoende te worden onderbouwd in het aangepaste voorstel:
 - i. Participatie van belangrijke belanghebbenden (bewoners, jongerenorganisaties, scholen e.d.) bij de heroverweging;
 - ii. Alcoholbeleid in relatie tot de specifieke omstandigheden van locatie Lagewei en de diverse belanghebbenden;
 - iii. Openingstijden in relatie tot de specifieke omstandigheden van locatie Lagewei en de diverse belanghebbenden;
 - iv. Bereikbaarheid jongerencentrum in relatie tot ontsluiting woonwijk;
 - v. Visie op de mogelijke overlastgevende omstandigheden als gevolg van de realisatie en de wijze waarop hiermee zal worden omgegaan;
 - vi. Multifunctioneel ontwikkelen van een jongerencentrum, waarbij het centrum niet uitsluitend wordt gerealiseerd voor gebruik door jongeren, maar op andere tijden ook voor andere doeleinden kan worden gebruikt. Bijvoorbeeld als ontmoetingsplaats voor bewoners;
 - vii. Ervan uitgaan dat het jongerenwerk de activiteiten voor jongeren structureel verspreid over Barendrecht aanbiedt. Dat het jongerencentrum niet de enige accommodatie is die door jongerenorganisaties wordt gebruikt voor het organiseren van hun activiteiten. En dat er ook nadrukkelijk gekeken wordt naar de inzet van andere, reeds bestaande, accommodaties zoals De Beuk, De Wave en de sportaccommodaties die Barendrecht kent.

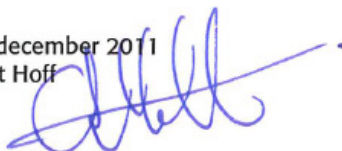
Toelichting

Ondergetekende(n) partijen zijn voorstander van de realisatie van een jongerencentrum.

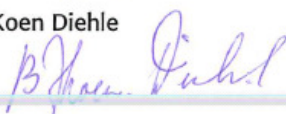
Voor ondergetekende partijen is duidelijk dat er bij de bewoners van de wijk Lagewei veel onrust is ontstaan over de komst van nog een maatschappelijke voorziening in de wijk. Wij begrijpen deze onrust en vinden het van het allergrootste belang dat in het vervolg van het realisatietraject goed geluisterd blijft worden naar bewoners en andere belanghebbenden en dat hun suggesties worden meegewogen.

Om het potentiële risico van ondraaglijke overlast weg te nemen dient ons inziens het Programma van Eisen te worden heroverwogen en te worden toegesneden op de specifieke situatie van de wijk Lagewei. Het Programma van Eisen dient opnieuw door de gemeenteraad te worden vastgesteld. Bij de heroverweging van het Programma van Eisen, dient rekening te worden gehouden met de in het (aangepaste) besluit opgenomen zaken.

Barendrecht, 20 december 2011
VVD: Dhr A. van 't Hoff

PvdA: Mevr. D. Koen Diehle

D66: Mevr. I. Rasidovic

bijlage 6 burgerparticipatie

In deze bijlage wordt het begrip 'burgerparticipatie' van meer achtergrond en diepgang voorzien. Er wordt kort ingegaan op het verschil tussen inspraak en participatie; verschillende vormen van burgerparticipatie worden beschreven; participatie als onderdeel van interactieve beleidsvorming wordt toegelicht; en enkele kritische succesfactoren van participatie worden behandeld.

inspraak en participatie

De termen inspraak en participatie worden soms als synoniemen gebruikt. Hoewel er tussen beide termen een zekere mate van overlap zit, zijn er belangrijke verschillen aan te geven. Waar inspraak bijvoorbeeld vaak voortkomt uit een wettelijke verplichting om burgers de mogelijkheid te geven hun mening over een beleidsvoornemen kenbaar te maken, kent burgerparticipatie in de regel geen verankering in de wet. Daarnaast kent burgerparticipatie verschillende vormen en is daarmee vaak omvattender dan inspraak. Voor een definitie van de term burgerparticipatie sluit de rekenkamer aan bij die gehanteerd wordt door de Nationale ombudsman: 'burgerparticipatie is het betrekken van burgers in het algemeen, of belanghebbenden in het bijzonder, bij (gemeentelijk) beleid'.²⁵⁶ Hieronder wordt kort toegelicht hoe burgerparticipatie kan worden geoperationaliseerd.

verschillende vormen burgerparticipatie

De mate waarin burgers betrokken worden is afhankelijk van de vorm van burgerparticipatie. Een veel gebruikte indeling voor de verschillende vormen van burgerparticipatie is:

- mee beslissen
- coproduceren
- adviseren
- raadplegen
- informeren²⁵⁷

De betrokkenheid van burgers is het grootst bij mee beslissen en het kleinst bij informeren. De burger wordt dan alleen geïnformeerd, bijvoorbeeld actief door de gemeente of door zelf informatie tot zich te nemen. Bij raadplegen worden burgers in de gelegenheid gesteld om hun mening te geven over een beleidsvoornemen. Bij de volgende vorm vraagt de overheid om een advies van burgers. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een burgerpanel of expertgroep zijn. Een vorm van coproduceren vindt plaats wanneer de overheid en burgers, eventueel aangevuld met experts gezamenlijk aan een plan of voorstel werken. Bij mee beslissen krijgt de burger ten slotte (mede)

²⁵⁶ De Nationale ombudsman 'we gooien het de inspraak in – een onderzoek naar de uitgangspunten voor behoorlijke burgerparticipatie', 17 september 2009.

²⁵⁷ Deze indeling is gebaseerd op de door S.R. Amstein ontworpen participatieladder en wordt veel gebruikt.

beslissingsbevoegdheid over een voorstel of plan. De gemeente kan burgers zelf benaderen om te participeren maar burgers kunnen hier ook zelf het initiatief toenemen.²⁵⁸

interactieve beleidsvorming

Door gebruik te maken van burgerparticipatie, en dus burgers te betrekken bij het beleid, is sprake van interactieve beleidsvorming. Dit betekent dat politieke keuzes in wisselwerking met belanghebbenden worden gemaakt en dat beleid niet eenzijdig wordt ontwikkeld.²⁵⁹ Op verschillende momenten in de beleidscyclus kan participatie worden ingezet. Het moment waarop burgers kunnen participeren heeft effect op de vorm en wijze van participeren. Beleidsfasen waarin participatie een plaats kan krijgen zijn:

- agendavorming (raadplegen)
- beleidsvorming (adviseren/coproduceren)
- besluitvorming (meebeslissen)
- uitvoering (raadplegen/adviseren)
- evaluatie (raadplegen/adviseren)²⁶⁰

In de notitie 'betrokkenheid bij beleid'²⁶¹ van de gemeente Barendrecht worden verschillende vormen van interactieve beleidsvorming schematisch weergegeven (zie figuur 1). Participatie is hierbij de meest interactieve en intensieve vorm van samenwerking tussen gemeente en betrokkenen.

figuur 1: vormen interactief beleid

kritische succesfactoren

Het NIMBY-effect²⁶² is een factor die draagvlak in de weg staat en om rekening mee te houden bij het maken, implementeren en uitvoeren van beleid. Het is daarom van belang burgerparticipatie zo te faciliteren en organiseren dat het leidt tot een breed gedragen uitkomst van het proces. Er kleven namelijk wel risico's aan (niet goed georganiseerde) burgerparticipatie; het kan contraproductief werken en tot ongewenste effecten leiden. Zonder de pretentie te hebben op deze plek volledig te zijn, zijn er verschillende kritische succesfactoren te identificeren.

²⁵⁸ De Nationale ombudsman 'we gooien het de inspraak in – een onderzoek naar de uitgangspunten voor behoorlijke burgerparticipatie', 17 september 2009.

²⁵⁹ VNG, 'Handreiking interactieve beleidsvorming voor een dualistische raad', 2004.

²⁶⁰ ProDemos, 'Afwegingskader burgerparticipatie bij beleid', 2012.

²⁶¹ Gemeente Barendrecht, 'Betrokkenheid bij beleid; notitie interactieve beleidsvorming', oktober 2005.

²⁶² NIMBY staat voor *Not In My Backyard* een term die wordt gebruikt in de ruimtelijke ordening om aan te duiden dat mensen wel gebruik willen maken of het belang inzien van voorzieningen maar daar niet de hinder van willen ondervinden.

Ten eerste moet het beleidsvraagstuk zich lenen voor participatie. Zo moet er bijvoorbeeld voldoende beleidsruimte zijn om nog iets te kunnen kiezen. Om een beleidstraject daarnaast succesvol interactief vorm te geven is het van belang om duidelijkheid te hebben over:

- Het doel van het participatietraject.
- Het tijdstip van participeren.
- De rol en mate van invloed van de participanten moet duidelijk zijn voor alle betrokkenen en in overeenstemming met het moment van participeren, het doel van het participatietraject en de beschikbare beleidsruimte. ²⁶³

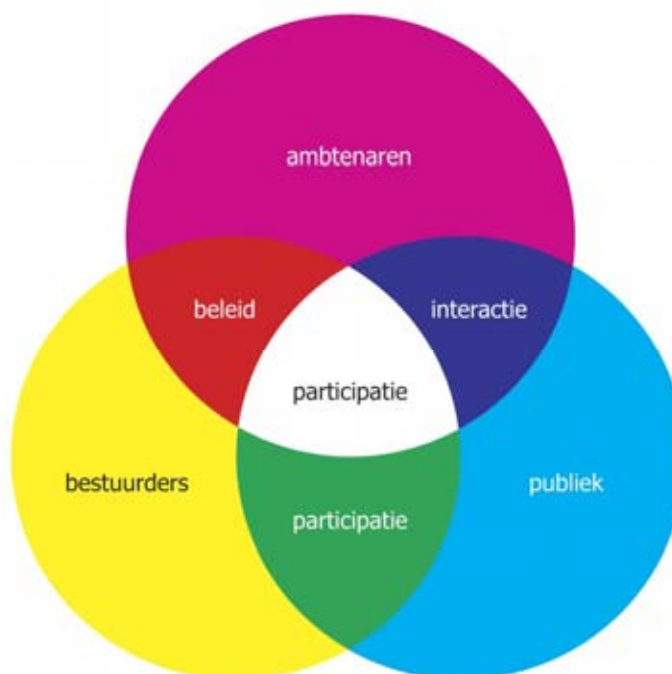
Burgerparticipatie is een samenspel tussen politici, ambtenaren en burgers (zie onderstaande figuur). Succesvolle participatie vraagt daarmee om een goede samenwerking en afstemming tussen deze verschillende actoren. Binnen deze samenwerking moet helderheid bestaan over de onderlinge rollen, taken en bevoegdheden. ²⁶⁴ De rol van de raad is hierbij met name van groot belang omdat de invloed van de raad op zowel het proces als de uitkomsten van een participatietraject groot kan zijn. Burgers die zien dat een raad betrokken is en aanwezig bij het participatieproces, voelen zich tot op het hoogste niveau serieus genomen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken schrijft in het rapport 'De raad en burgerparticipatie' ²⁶⁵ hierover het volgende: *"Juist als een raad op afstand blijft en onzichtbaar is, gaan bewoners twijfelen aan de zin van hun bijdrage. (...) Het is dus aan de raad (...) om te laten zien hoe serieus zij de participatie (...) nemen en hoezeer zij die ook waarderen. En dat vereist ook het lef om meer ruimte en vertrouwen aan de burger te geven. Het vraagt de bereidheid van de raad en de politiek om dat daadwerkelijk te laten zien."*

²⁶³ VNG, 'Handreiking interactieve beleidsvorming voor een dualistische raad', 2004; en ProDemos, 'Afwegingskader burgerparticipatie bij beleid', 2012.

²⁶⁴ Centrum Publieksparticipatie, 'Code publieksparticipatie; Sneller en Beter', augustus 2009.

²⁶⁵ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 'De raad en burgerparticipatie', mei 2010.

figuur 2: samenspel betrokken actoren

Om te bepalen of een beleidsvoorstel of plan geschikt is voor participatie maakt de gemeente Barendrecht gebruik van een checklist participatie. Deze checklist is afkomstig uit de notitie 'interactief beleid in Barendrecht' en is in onderstaand kader weergegeven.

interactief beleid in Barendrecht: checklist participatie²⁶⁶

wél een interactief proces volgen, betekent:

Burgers en organisaties betrekken bij de beleidsvoorbereiding. Dat hoeft niet per se een heel 'circus' te worden. Er zijn ook simpele vormen van interactie en situaties die zich daarvoor lenen.

Groen licht voor interactief proces

1. Er zijn grote belangen van burgers mee gemoeid en het is een politiek en maatschappelijk gevoelig onderwerp. Zorgvuldigheid is voor het proces belangrijker dan snelheid.
2. Het gaat om een ingewikkeld onderwerp dat geleidelijk ontrafeld moet worden. We hebben onvoldoende inzicht in de problematiek en/of oplossingsmogelijkheden en hebben de burgers nodig om tot beter inzicht te komen.

²⁶⁶ Gemeente Barendrecht, 'Notitie Interactief beleid in Barendrecht', Collegevergadering 2 november 2010.

3. We moeten ingrijpen in de directe leefomgeving van burgers. Bij de keuze welke maatregelen het beste zijn betrekken we de betrokken bewoners.
4. We hebben partners nodig om het beleid tot een succes te maken, zowel organisaties als burgers of vooral organisaties. Dan is het verstandig om samen met de partners het beleid voor te bereiden (zorgen voor draagvlak).
5. Er is een goede kans dat burgers de kwaliteit van de beleidsvoorstellen beter kunnen maken, bijvoorbeeld omdat we meer creativiteit kunnen aanboren.
6. Bestuurders willen graag in contact treden met de burgers, zijn bereid daar tijd in te investeren en het onderwerp leent zich daar goed voor.

niet een interactief proces volgen, betekent:

Eerst een beleidsvoorstel of beleidsplan uitwerken en daarna vrijgeven voor inspraak. Dat betekent niet dat burgers dan pas geconfronteerd worden met de plannen. Wel tussentijds communiceren met de burgers. Houd hen in ieder geval op de hoogte van de voortgang in het proces. Zeker als daarmee de problemen scherper in beeld komen.

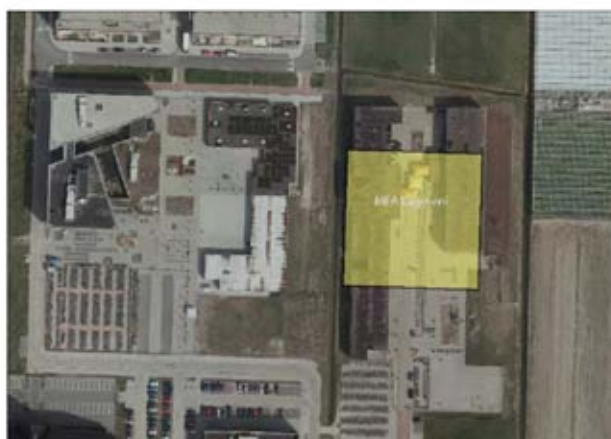
Rood licht voor een interactief proces

1. De kaders zijn zo beperkend dat er geen werkelijke ruimte is voor de inbreng en invloed van burgerparticipanten.
2. Het probleem is helder en de oplossing ligt voor de hand: gewoon daadkrachtig besturen.
3. Er is niet voldoende tijd en geld om een interactief proces op een zorgvuldige manier te doen. De nadelen van uitstel van het beleid zijn groter dan de nadelen van het niet betrekken van de burgers bij de voorbereiding.
4. De beleidskeuzes zijn in feite al gemaakt, het besluit is voorspelbaar. Er zijn echter vaak nog onderdelen waarbij je burgers wel invloed kunt geven bij de voorbereiding.
5. Het gaat niet lukken om het onderwerp transparant en open te bespreken. Er is geen ruimte voor professionele en/of onafhankelijke procesbegeleiding terwijl de situatie daar wel om vraagt.

bijlage 7 locatieonderzoek 2011 uitkomst voor locatie MFA Lagewei

Locatie 9. MFA Lagewei

De locatie is kadastraal bekend als gemeente Barendrecht sectie D, nummer 8734. De locatie is in eigendom van de gemeente Barendrecht. Deze locatie ligt in bestemmingsplan Lagewei Campus en is bestemd als Maatschappelijk. Uitgangspunt hierbij is dat het jongeren centrum gecombineerd gebouwd gaat worden met MFA Lagewei.

Abbeelding 4.3.9. Overzicht locatie 9

Criteria	Beoordeling	Voldoet: Ja/Nee/Neutraal
Ruimtelijke inpasbaarheid (ligging, ruimtebeslag, procedurele haalbaarheid, verkeer)		
Binnen de bebouwde kom	Voorkeur ligging binnen de bebouwde kom	Ja
Voldoende BVO + buitenruimte	Grondoppervlak is circa 500 m ²	Ja
Parkeren eigen terrein	Grondoppervlak is circa 520 m ²	N.v.t.
Dubbelgebruik parkeerterrein	Dubbelgebruik belendende parkeerterrein mogelijk	Ja
Bestemmingsplan	Realisatie van een jongeren centrum is verenigbaar met het huidige bestemmingsplan	Ja ¹⁾
Gebiedsvisie / PSV	Passend binnen de gebiedsvisie / PSV	Ja / Ja
Stedenbouwkundige randvoorwaarden	Aansluiting op de schaal van de omgeving	Ja
	Aansluiting op programma in de omgeving	Ja
Externe veiligheid	Ligt buiten invloedsgebied van transport met gevaarlijke stoffen	Neutraal ²⁾
Luchtkwaliteit	Voldoet aan de grenswaarden GGD richtlijn	Ja
Richtafstand geluid	Voldoet aan richtafstand min. 30 m tot woningen	Ja
Bereikbaarheid voetgangers	Goed bereikbaar voor voetgangers	Ja
Bereikbaarheid fietsers	Goed bereikbaar voor fietsers	Ja
Bereikbaarheid auto's	Goed bereikbaar voor auto's	Ja
Planning (beschikbaarheid, eigendomssituatie)		
Beschikbaarheid	De accommodatie is in maart 2014 operationeel	Nee ³⁾
Eigendomsituatie gronden	De grond is eigendom van de gemeente	Ja

Ad 1) Bestemmingsplan

Op 14 september 2010 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan "Campus Lagewei" vastgesteld. Tegen dit besluit is beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling). Inmiddels ligt er een uitspraak van de Afdeling dat appellant gezien de afstand van de Campus tot zijn woning niet ontvankelijk wordt verklaard. Om tijdswinst te behalen en zo de bouw van de scholen te versnellen is destijds besloten een apart bestemmingsplan op te stellen voor de Campus. In het bestemmingsplan Campus Lagewei is expliciet opgenomen dat deze onderdeel gaat uitmaken van het totale bestemmingsplan Lagewei – Vrouwenpolder. Tegen het ontwerp bestemmingsplan Lagewei – Vrouwenpolder zijn geen zienswijzen ingediend.

Ad 2) Externe veiligheid

De locatie ligt binnen het invloedsgebied van de natgasleiding langs de Kilweg. Uit de externe veiligheidsonderzoeken en de verantwoording van het groepsrisico die behoren bij het bestemmingsplan Lagewei – Vrouwenpolder blijkt dat de totale ontwikkelingen in het projectgebied voldoen aan het beleid en de normstelling ten aanzien van externe veiligheid. In de verantwoording van het groepsrisico, behorende bij dat bestemmingsplan, wordt geconcludeerd dat de risico's tot een aanvaardbaar minimum zijn beperkt.

Ad 3) Planning/beschikbaarheid

De MFA Lagewei wordt gerealiseerd op de locatie waar momenteel de tijdelijke huisvesting voor het Calvijn staat. Het Calvijn levert het 1^e kwartaal van 2013 de nieuwbouw op het Campus terrein op, waarna gestart kan worden met de sloop van de tijdelijke huisvesting. Derhalve kan medio 2014 gestart worden met de bouw van de MFA Lagewei. Gestreefd wordt naar oplevering MFA Lagewei medio 2014.

Conclusie

Deze locatie is geschikt voor verder onderzoek. Aandachtspunt hierbij is de planning en de daarbij behorende opleverdatum.

POTENTIËLE LOCATIE

5.3 Locatie 3. MFA Lagewei - gecombineerd gebouw

In de raadsvergadering van 29 juni 2009 heeft de raad besloten het theorie- en praktijkonderwijs te knippen en op twee locaties te realiseren. Er is besloten om het theorieonderwijs onder te brengen op de theoriecampus Lagewei. Tijdens de vergadering op 25 januari 2010 heeft de raad omtrent het jongerencentrum een motie aangenomen. Hierin is o.a. opgenomen dat de locatie 'Lagewei' als eventuele locatie in het onderzoek moet worden opgenomen en onderzocht. Uitgangspunt hierbij is dat op deze locatie een jongerencentrum gecombineerd gebouwd wordt met de multifunctionele accommodatie theoriecampus Lagewei.

MFA Lagewei vangt niet alleen de piek op van de scholen, maar kan ook een onderkomen bieden voor bijvoorbeeld extra ruimten voor sport, andere maatschappelijke functies en maatschappelijke dienstverlening. Het is de bedoeling om een gebouw te maken dat eenvoudig kan worden uitgebreid. Zo wordt een stukje strategische reservaruimte gerealiseerd, passend bij een wijk en Campus in ontwikkeling.

Op 14 september 2010 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan "Campus Lagewei" vastgesteld. Realisatie van de MFA, inclusief een jongerencentrum, is in dat bestemmingsplan verenigbaar. De planning vanuit de voorbereiding van het gebouw leidt tot een start bouw, indien er geen vertragingen ontstaat, in september 2013, zodat de MFA medio 2014 kan worden opgeleverd. Dat geeft een voldoende tijd voor een zorgvuldige uitwerking van het gebouw, de omgeving en de voorbereiding voor de realisatie.

1. Ruimtelijke inpasbaarheid

De huidige bebouwing op de Campus heeft nu al een grote verscheidenheid in vormgeving en uitstraling. Dit biedt de mogelijkheid om de verschillende functies en gebruikers van het gebied een eigen gezicht te geven en zich zodanig te presenteren. Samenhang binnen het gebied zal vooral moeten worden gerealiseerd door eenheid in het ontwerp van de openbare ruimte en deels door nauwkeurige situering van nog te realiseren bebouwing ten opzichte van elkaar. In de inrichting van de openbare ruimte zal rekening worden gehouden met de specifieke eisen vanuit de verschillende functies.

In het ontwerp van de openbare ruimte is rekening gehouden met voldoende parkeermogelijkheid en een goede bereikbaarheid voor zowel auto's, fietsers, als voetgangers. Ook kan in het ontwerp rekening worden gehouden met de eisen voor de buitenruimte van het jongerencentrum.

Inpasbaarheid in het gebouw

De hoofdentree van MFA Lagewei wordt gericht op de centrale buitenruimte, maar gelet op de multifunctionele karakter kunnen aan het gebouw meerdere entrees gemaakt worden. Voor het jongerencentrum is een eigen entree en buitenruimte belangrijk voor de versterking van de identiteit.

2. Maatschappelijke inpasbaarheid (*bron omgevingsscan*)

In deze samenvatting wordt de invloed van de mogelijke vestiging van een jongeren centrum op de woon- en leefomgeving beschreven. Hierbij wordt aandacht besteed aan (mogelijk) kwetsbare plekken in het domein alsook de kansen die de vestiging biedt. Tevens worden aanbevelingen gedaan voor het geval dat het jongeren centrum op deze locaties gevestigd wordt. Onderstaande kansen, aandachtspunten en aanbevelingen hebben alleen betrekking op de toevoeging van het jongeren centrum aan het MFA op campus Lagewei.

Ligging

- De MFA maakt integraal onderdeel uit van de campus, door het tussenliggende groen en water is de invloed op de woon- en leefomgeving beperkt.

Verkeer

- De benaderingsroute via de 3^e Barendrechtseweg zal leiden tot een minimale toename van verkeersbewegingen door de wijk. De benaderingsroute vanaf het Provinciaal fietspad en Zichtwei zal leiden tot een toename van de verkeersbewegingen.
- De campus is goed en veilig bereikbaar voor het verkeer, hier is rekening mee gehouden in het ontwerp, bijvoorbeeld middels de extra rotonde op de 3^e Barendrechtseweg ter hoogte van Zichtwei.
- Er is voldoende parkeergelegenheid op de campus. Hierdoor zal een eventuele toename van de parkeerdruk zich niet richten op de woonwijk.

Veiligheid

- Door het toevoegen van een functie in het gebied is een toename van vandalisme en illegale activiteiten (waaronder diefstal) mogelijk. Vanuit de professionals (politie, jongerenwerk, wijkregie) is betrokkenheid noodzakelijk.
- Doordat de gehele campus ook in de avonden en in het weekend gebruikt wordt, zal de toevoeging van het jongeren centrum hierop weinig invloed hebben.
- De ligging op de campus zorgt voor een hoge sociale controle.

Schoon & heel

- Door de extra toeloop in het gebied is een toename van vervuiling mogelijk waardoor extra aandacht vanuit beheer en onderhoud nodig is. Hierover dienen afspraken gemaakt te worden met de gebruikers van de campus.

Overlast

- Door de afstand tot de woonwijk is mogelijke hinder vanuit geluidsoverlast beperkt.
- Mogelijke geluidsoverlast vanuit het gebouw op de omgeving kan grotendeels bouwkundig opgelost worden.

Uitvoering

- Doordat de scholen ook jongeren trekken van buiten Barendrecht, is de kans aanwezig dat er een mogelijke toeloop van deze jongeren naar het jongeren centrum ontstaat.
- Mogelijke toeloop bij jongeren centrum vanuit de scholen en daarmee meer deelname aan activiteiten.
- Mogelijkheid voor multifunctioneel gebruik van ruimten en faciliteiten van de campus,

waardoor er meer druk op het gebied kan ontstaan.

Algemene aanbevelingen

- Goede communicatie met bewoners, bewonersorganisaties en gebruikers van de campus.
- Afspraken met gebruikers op de campus.
- Afspraken met scholen voor het beperken van vervuiling en hinder.
- Aanscherpen van toezicht en handhaving.
- Opstellen van een beheerconvenant met alle gebruikers van de campus.

3. Financiële haalbaarheid jongerencentrum

Voor de bouwgrondontwikkeling Lagewei is een grondexploitatieberekening vastgesteld. De locatie Campus, met onder andere schoolgerelateerde functies en een multifunctionele accommodatie, maakt deel uit van de grondexploitatie Lagewei. In de grondexploitatie is rekening gehouden met kosten voor verwerving, sloopwerkzaamheden, bouw- en woonrijp maken, overige infrastructurele voorzieningen, planontwikkelingskosten en overige uitgaven (bijvoorbeeld afdracht ten behoeve van de Regio en planschade).

In de actieve grondexploitatie is tevens rekening gehouden met opbrengsten t.g.v. woningbouw en maatschappelijke voorzieningen. Voor de maatschappelijke voorzieningen is gerekend met een opbrengst van €150/m² voor een bouwrijpe kavel.

In de onderstaande tabel zijn de investeringkosten geraamd. Deze kosten betreffen de realisatie van het vastgoed. Hierin zijn de aanleg kosten voor de omgeving niet meegenomen; deze kosten zijn opgenomen in de GREX Vrouwenpolder/Lagewei. De investeringskosten zijn inclusief btw en betreffen prijspeil 2011 met een afschrijvingstermijn van 45 jaar.

Criterium	Locatie 3. MFA LAGEWEI gecombineerd gebouwd
Grondkosten	
Bijdrage aan GREX (grond verwerven)	
Kosten bouw- en woonrijp maken	
Inrichtingskosten kavel jongerencentrum	
Kosten bestemmingsplanprocedure	
Terreininrichting parkeren auto's	
Terreininrichting (brom-/fietsen)	
Aanlegkosten benodigde buitenruimte	
Bouwkosten (directe-/indirecte kosten)	
Gecombineerde bouw à 400 m ²	
Inrichtingskosten (vast)	
Overige kosten	
Planschade	
Interne begeleidingskosten (VTA)	
TOTALE INVESTERINGSKOSTEN	€ 941.000 incl. btw

Tabel 5.3.1. Kostenoverzicht locatie 3

bijlage 8 fictief activiteitenoverzicht

weekprogramma jongerencentrum Barendrecht ²⁶⁷				
	middag	avond	frequentie jaarbasis	gem. verwacht aantal bezoekers
donderdag	inloop/workshop		30	20 a 30
vrijdag		sport (in de naastgelegen sporthal) inloop muziek café (durende de avond gaat de inloop over in een muziek café)	40	20 a 30
zaterdag		muziekavond DJ contest/jamsessie/ jeugddebate	30	20 a 30
zondag	Oefenruimte muziek (bands)/flexibel in te vullen		40	20 a 30
zaterdag (grotere activiteiten)		muziekprogrammering voor een grotere doelgroep	10	100 a 150

²⁶⁷ Kijk op Welzijn, 'Fictief weekprogramma jongerencentrum Barendrecht', juni 2012.

bijlage 9 lijst van afkortingen

afkorting	betekenis
B en W	Burgemeester en Wethouders
btw	belasting over toegevoegde waarde
BVL	Bewonersvereniging Lagewei
BVN	Bewonersbelang Voordijk - Nieuweland
JC	jongerencentrum
Kbg	klankbordgroep
NIMBY	<i>Not In My Backyard</i>
PvE	Programma van Eisen
VAT	Voorbereiding, Advies en Toezicht

de rekenkamer

De gemeenteraad van Barendrecht heeft op 27 oktober 2003 de Rekenkamer Barendrecht ingesteld. Op 2 juni 2009 heeft de raad de heer drs. P. Hofstra RO CIA benoemd als directeur voor een periode van zes jaar.

doel

De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het beleid, het financieel beheer en de organisatie van het gemeentebestuur. De rapporten van de rekenkamer zijn een aanknopingspunt voor het bestuur om rekenschap af te leggen aan de burgers.

positie

De rekenkamer is een onafhankelijk orgaan binnen de gemeente. Haar taken en bevoegdheden staan in de Gemeentewet en de verordening Rekenkamer Barendrecht. Zij bepaalt zelf wat en hoe zij onderzoekt en waarover zij rapporteert. Wel kunnen de raad en het college van B en W de rekenkamer om een onderzoek verzoeken. De rekenkamer stuurt hen jaarlijks haar onderzoeksplan en jaarverslag toe.

onderzoek

Het onderzoeksterrein strekt zich uit over alle organen (raad, B en W, commissies en burgemeester) en diensten van de gemeente. Ook kan de rekenkamer onderzoek doen bij gemeenschappelijke regelingen waar de gemeente aan deelneemt, bij NV's en BV's waar de gemeente meer dan 50% van de aandelen in bezit heeft en bij instellingen die een grote subsidie, lening of garantie van de gemeente hebben ontvangen. De onderzoeken worden uitgevoerd door het bureau van de rekenkamer.

publicaties

Het onderzoek resulteert in openbare rapporten die ter behandeling aan de raad worden aangeboden. Zij bevatten tevens de reacties van de onderzochte organen en instellingen op de eerder toegezonden voorlopige onderzoeksresultaten, conclusies en aanbevelingen (wederhoor). Bij kleine onderzoeken of studies met een beperkte reikwijdte doen we de onderzochte organen of instellingen en de raad de conclusies in een openbare brief direct ter kennisname toekomen. Ten slotte publiceert de rekenkamer op basis van haar onderzoek ook handreikingen en worden medewerkers aangemoedigd om artikelen te publiceren.

Rekenkamer Barendrecht

Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

telefoon
010 . 267 22 42

info@rekenkamer.rotterdam.nl
www.rekenkamer.barendrecht.nl

fotografie
Rekenkamer Barendrecht

basisontwerp, lay-out en drukwerk
DEWERF.com, Zuid-Beijerland

uitgave
Rekenkamer Barendrecht
juli 2013

ISBN/EAN
978-90-77979-09-9